

Raport z monitoringu
„Strategii Rozwoju Miasta Siedlce
do 2025 roku”
za okres od 01.01.2018 do 31.12.2019

Opracował:

Wydział Programów Rozwojowych
na podstawie informacji z Wydziałów Urzędu Miasta
i jednostek realizujących Strategię Rozwoju Miasta Siedlce
do 2025 roku

Grudzień 2020 r.

„Strategia Rozwoju Miasta Siedlce do 2025 roku”, uchwalona przez Radę Miasta Siedlce 27 listopada 2015 roku, jest dokumentem wskazującym kierunki rozwoju miasta w perspektywie długookresowej. Określone w dokumencie cele szczegółowe służą osiągnięciu poszczególnych celów strategicznych, a także mają urealnić proces strategiczny, służący osiągnięciu stopnia rozwoju zgodnego z obrazem miasta ujętym w wizji Siedlec.

Zgodnie z zapisami Strategii Wydział Programów Rozwojowych Urzędu Miasta Siedlce jest odpowiedzialny za opracowanie Raportu z monitoringu Strategii na podstawie danych statystycznych i informacji uzyskanych od poszczególnych wydziałów merytorycznych oraz jednostek organizacyjnych. Raport zawiera analizę porównawczą wskaźników kontekstowych oraz opis działań zrealizowanych w ramach poszczególnych celów. W analizie wykorzystano metody i techniki badawcze wynikające z metodyki zastosowanej w Strategii. Raport obejmuje działania zrealizowane w okresie od 01.01.2018 do 31.12.2019.

ANALIZA PORÓWNAWCZA WSKAŹNIKÓW KONTEKSTOWYCH

Przy opracowywaniu Raportu oparto się na wskaźnikach kontekstowych ogólnego rozwoju miasta, które pozwalają na ocenę względnej zmiany stopnia rozwoju w podstawowych dziedzinach funkcjonowania miasta na podstawie prowadzonych statystyk i ewidencji. Wyboru wskaźników dokonano na etapie opracowywania Strategii. Pierwszym wskaźnikiem ocenianym w procesie diagnozowania stanu społeczno - gospodarczego miasta jest sytuacja demograficzna. W celu jej oceny przeprowadzono dodatkowo analizę liczby ludności oraz przyrostu naturalnego. Pozostałe wskaźniki to:

- saldo migracji;
- wskaźnik obciążenia demograficznego (stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do liczby osób w wieku produkcyjnym);
- stopa bezrobocia;
- liczba przedsiębiorstw wpisanych do rejestru REGON;

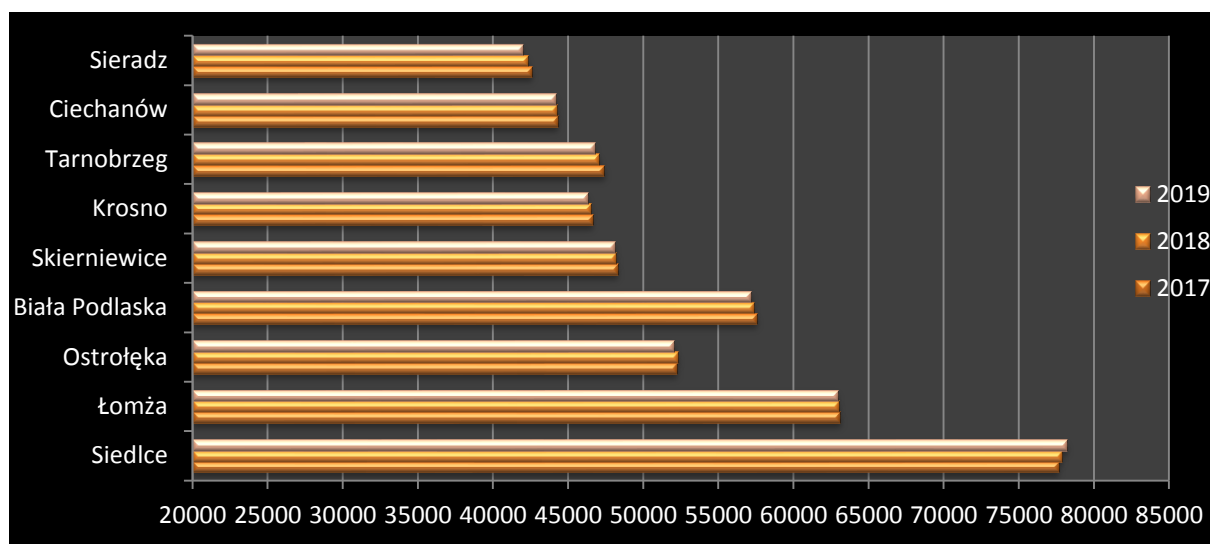
Wskaźniki osiągnięte przez Siedlce odniesiono do poziomów osiągniętych przez inne miasta, tworzące grupę porównawczą wskazaną w Strategii, tj. Łomża, Ostrołęka, Biała Podlaska, Skierniewice, Krosno, Tarnobrzeg, Ciechanów, Sieradz.

Dane statystyczne zawarte w Raporcie obejmują okres od 31.12.2017 r. (stan wyjściowy do analizy) do 31.12.2019 r.

Na dzień 31.12.2017 r. Siedlce liczyły 77.653 mieszkańców. W okresie od 2017 r. do końca 2019 r. liczba ludności miasta wzrosła o 532 osoby i na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosiła 78.185 mieszkańców. W tym okresie żadne z miast grupy porównawczej nie zanotowały wzrostu liczby ludności. Szczegółowe dane przedstawia tabela 1 oraz rycina 1.

Tabela 1. Liczba ludności w latach 2017-2019 w miastach grupy porównawczej (dane na dzień 31.12. każdego roku)

Nazwa miasta	Liczba ludności		
	2017	2018	2019
Siedlce	77 653	77 872	78 185
Łomża	63 092	63 000	62 945
Ostrołęka	52 215	52 262	52 055
Biała Podlaska	57 545	57 352	57 170
Skierniewice	48 308	48 178	48 089
Krosno	46 600	46 511	46 291
Tarnobrzeg	47 387	47 047	46 745
Ciechanów	44 303	44 209	44 138
Sieradz	42 570	42 267	41 953

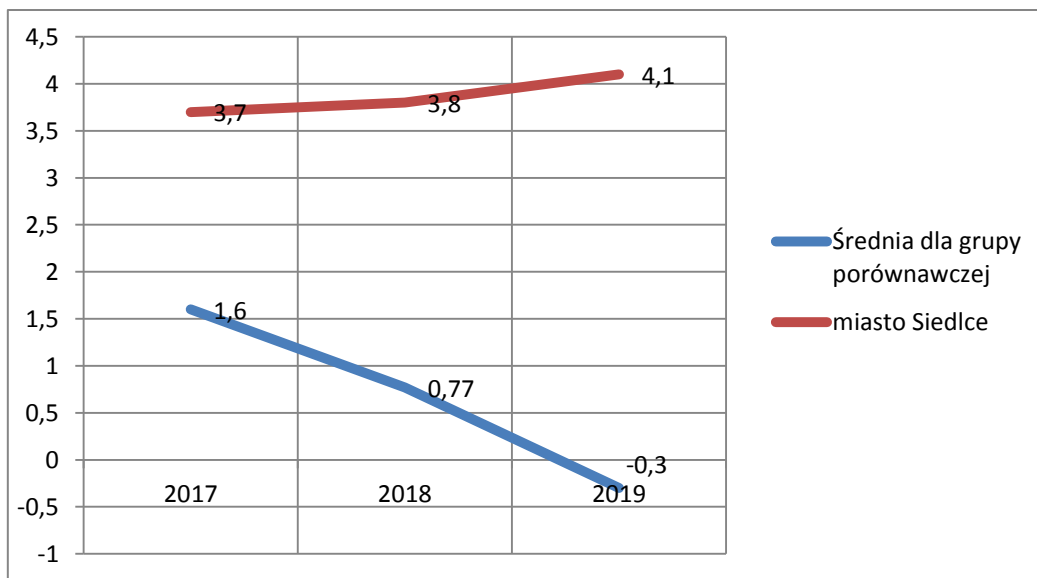

Rycina 1. Ludność w miastach grupy porównawczej w latach 2017-2019.

O dynamice demograficznej miasta decydują dwa najważniejsze czynniki:

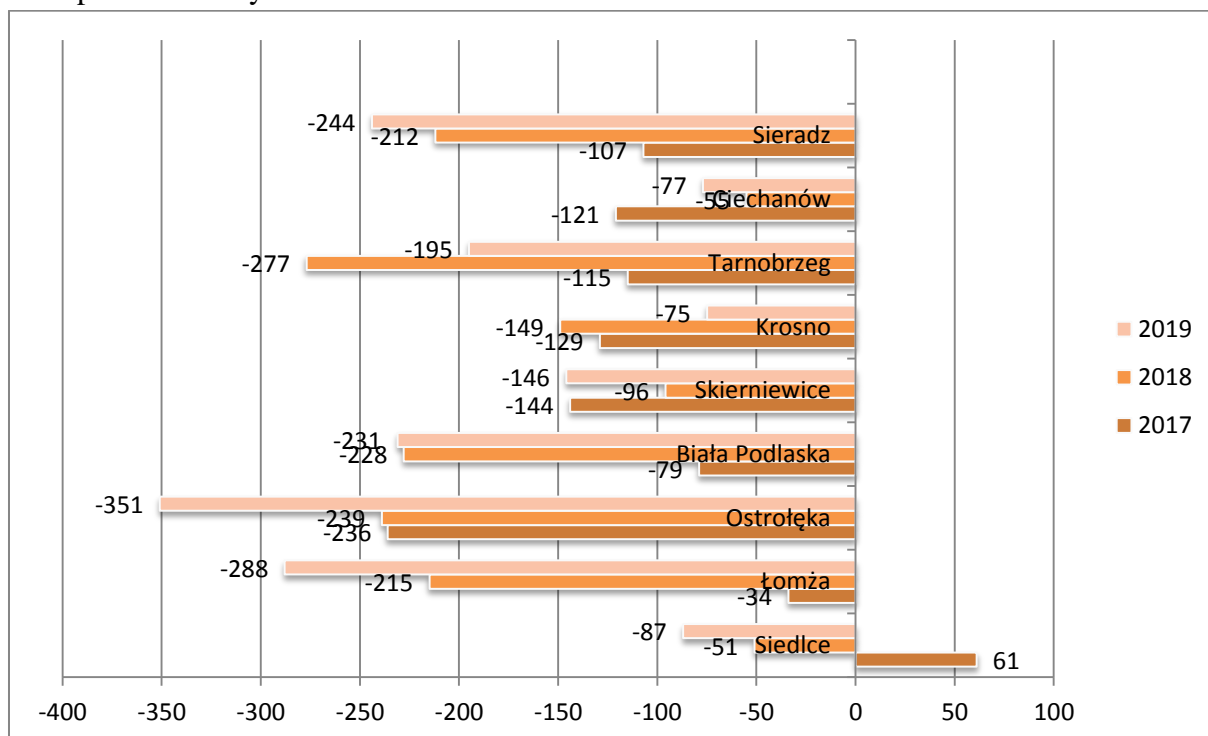
1. przyrost naturalny, czyli różnica między liczbą urodzeń a liczbą zgonów na określonym obszarze w danym czasie,
2. saldo migracji, czyli bilans osób wyjeżdżających (emigracji) i przyjeżdżających (imigracji) do danego obszaru w danym czasie.

W latach 2018 - 2019 rozwój demograficzny Siedlec przebiegał bardziej dynamicznie niż w poszczególnych miastach z grupy porównawczej. Wartość współczynnika przyrostu naturalnego dla Siedlec była zdecydowanie wyższa niż średnia dla grupy porównawczej. Współczynnik ten był dodatni i wykazywał tendencję wzrostową (Rycina 2).

Rycina 2. Współczynnik przyrostu naturalnego na 1000 mieszkańców w latach 2017 - 2019.

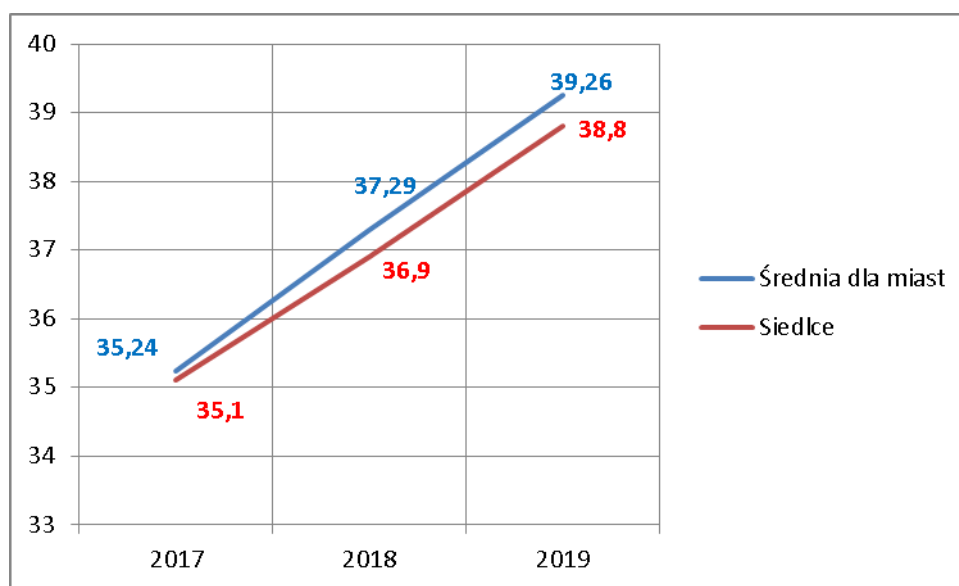
Kluczowym czynnikiem obrazującym dynamikę demograficzną jest także saldo migracji. Na rycinie 3 przedstawiono wartości salda migracji w poszczególnych miastach w latach 2017 - 2019. Tylko w 2017 r. Siedlce odnotowały dodatnie saldo migracji. W kolejnych w dwóch latach więcej mieszkańców ubyło niż przybyło, zatem współczynnik salda migracji był ujemny. Należy jednak zauważyć, że mimo ujemnego salda sytuacja Siedlce, w porównaniu do innych miast, była zdecydowanie korzystniejsza. Szczegółowe dane przedstawia rycina 3.

Rycina 3. Saldo migracji w latach 2017 - 2019.

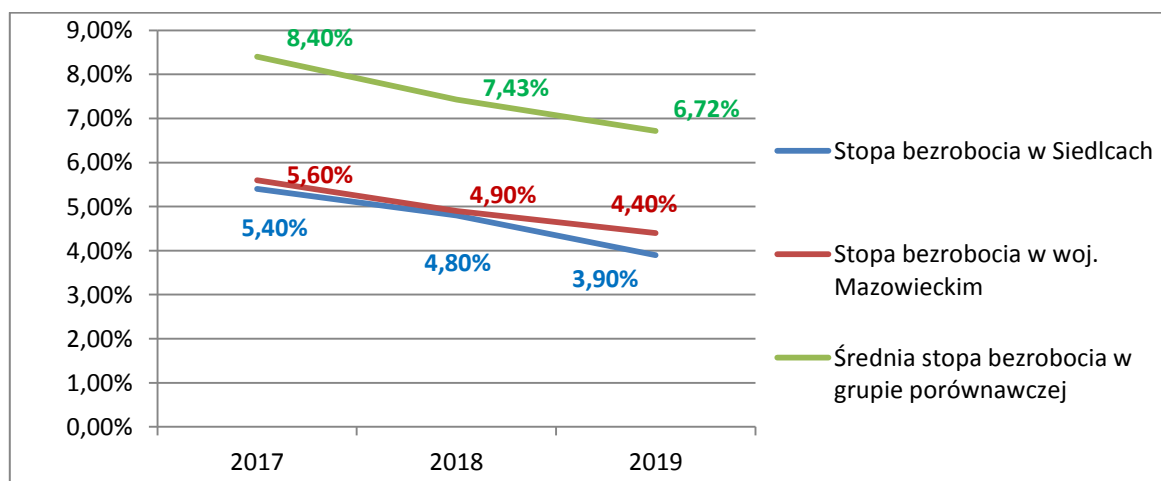
Oprócz zagadnień związanych z przyrostem naturalnym i saldem migracji, które obrazują rzeczywisty przyrost ludności, ważną dla rozwoju miasta jest struktura ludności

rozpatrywana z uwzględnieniem tzw. grup ekonomicznych, tj. osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym. Analiza tej struktury pozwala ocenić m. in. stopień obciążenia demograficznego miasta lub potencjalną wielkość rynku pracy. Na rycinie 4 zaprezentowano wartości współczynnika obciążenia demograficznego (mierzonego jako liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym). Współczynnik określa liczbę emerytów i osób starszych przypadających na 100 mieszkańców potencjalnie zdolnych do pracy. W latach 2017 – 2019 w mieście Siedlce był on nieznacznie niższy niż średnia dla miast grupy porównawczej z tendencją wzrostową. Proces starzenia się mieszkańców Siedlec przebiega podobnie jak w miastach grupy porównawczej oraz zgodnie z trendem ogólnopolskim.

Rycina 4. Współczynnik obciążenia demograficznego w latach 2017-2019.

Sytuacja na rynku pracy, szczególnie poziom bezrobocia, jest istotnym wskaźnikiem pomiaru stopnia rozwoju miasta. W latach 2017 - 2019 w mieście Siedlce nastąpił spadek stopy bezrobocia. Przez cały okres jej poziom był niższy niż stopa bezrobocia dla województwa mazowieckiego i średnia stopa dla miast grupy porównawczej.

Rycina 5. Stopa bezrobocia w latach 2017-2019.

Dla rozwoju miasta istotne znaczenie ma również potencjał lokalnej gospodarki. Najczęściej stosowanym miernikiem ogólnego, ilościowego potencjału gospodarczego jest liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON. Dynamikę zmian tego miernika w latach 2017 - 2019 w Siedlcach i grupie porównawczej przedstawiono w tabeli 2. W Siedlcach w omawianym okresie funkcjonowało więcej podmiotów gospodarczych niż średnia dla miast grupy porównawczej. Ogólna liczba podmiotów w ostatnich latach nieznacznie wzrosła z 8479 w 2017 r. do 8735 w 2019 r., co potwierdza stabilność sytuacji gospodarczej Siedlec.

Tabela 2. Podmioty wpisane do rejestru REGON w latach 2017-2019

Miasto	Podmioty wpisane do rejestru REGON		
	2017	2018	2019
Siedlce	8 479	8 490	8 735
Łomża	6 315	6 361	6 467
Ostrołęka	5 957	5 829	5 979
Biała Podlaska	6 093	6 122	6 160
Skierniewice	4 972	4 895	4 951
Krosno	5 677	5 528	5 634
Tarnobrzeg	4 887	4 848	4 983
Ciechanów	4 466	4 407	4 535
Sieradz	780	846	879
Średnia dla grupy porównawczej	4 893,38	4 854,5	4 948,5

Podsumowanie

Z analizy porównawczej wybranych wskaźników dla miasta Siedlce w odniesieniu do miast stanowiących grupę porównawczą oraz do średniej dla tej grupy, wynika że:

1. sytuacja demograficzna w mieście była lepsza; nastąpił wzrost liczby ludności dzięki stale rosnącemu współczynnikowi przyrostu naturalnego;
2. proces starzenia się mieszkańców miasta postępuje, a jego poziom jest podobny do średniej dla miast grupy porównawczej; zjawisko to jest zgodne z trendem ogólnopolskim;
3. potencjał lokalnej gospodarki jest stabilny i w omawianym okresie wykazywał lekki wzrost.

PODJĘTE I ZREALIZOWANE DZIAŁANIA W RAMACH POSZCZEGÓLNYCH CELÓW

Cel strategiczny 1: Trwały i stabilny rozwój nowoczesnej gospodarki

Cele szczegółowe:

- 1.1. Podejmowanie działań służących pozyskiwaniu inwestorów
- 1.2. Wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości
- 1.3. Ograniczenie bezrobocia
- 1.4. Rozwój turystyki

1.1. Podejmowanie działań służących pozyskiwaniu inwestorów

Priorytetowe działania:

- Współpraca z władzami SSE
- Budowa i wsparcie budowy infrastruktury technicznej służącej obsłudze terenów inwestycyjnych
- Prowadzenie banku danych o terenach inwestycyjnych w mieście
- Aktywna promocja terenów inwestycyjnych na zewnątrz (Internet, wystawy i targi gospodarcze, lobbing)
- Współpraca z Gminą Siedlce w pozyskiwaniu inwestorów, szczególnie dla stref w pobliżu autostrady

Wschodnia Izba Gospodarcza (WIG) w latach 2018 - 2019 zrealizowała wiele działań służących pozyskiwaniu inwestorów oraz wspieraniu rozwoju lokalnej przedsiębiorczości. Działania w ramach pozyskiwania inwestorów dotyczyły głównie aktywnej promocji regionu siedleckiego podczas:

1. spotkań na arenie międzynarodowej:
  - 26.07.2018 r. - I Forum Ekonomiczne Miast Partnerskich Brześćcia,
  - 28-30.09.2018 r. - Seminarium Gospodarcze pn. "Dolina Bugu. Współpraca i Rozwój - Trójstyk Granic",
  - 27-29.10.2018 r. – Seminarium w Izraelu, spotkania z przedstawicielami Izby Gospodarczej w Hebronie,
  - 12.08.2019 r. – udział Zarządu WIG i przedstawicieli przedsiębiorców w obchodach 1000-lecia Miasta Brześć,
2. spotkań branżowych organizowanych przez WIG:
  - 10.12.2019 r. - Kolacja Biznesowa „Bezpłatne wsparcie przedsiębiorców w rozwoju firmy – Innovation Coach” zorganizowana we współpracy z Punktem Kontaktowym Programów Badawczych Instytutu Podstawowych Problemów Techniki PAN oraz Ministerstwem Inwestycji i Rozwoju.
3. cyklicznych spotkań w ramach Forum Izb Gospodarczych Województwa Mazowieckiego,

4. targów i konferencji:

- 6-8 czerwca 2018 r. - VII edycja Workshopu dla Europy Centralnej i Wschodniej oraz targów "CHINA HOMELIFE SHOW" w Nadarzynie,
- 24-25.01.2019 r. - III Targi Wschodnie w Rzeszowie, które odbyły się w ramach XII Forum Europa – Ukraina i Forum Słowackiego,
- 29-30 maja 2019 r. - VIII Edycja Targów China Homelife Show i China Machinex, których WIG był Partnerem,
- 11.12.2018 r. – Konferencja „Finanse Przedsiębiorstwa, Finanse Przedsiębiorcy, Finanse Osobiste. Jak To Pogodzić?” zorganizowana przez WIG z Collegium Mazovia Innowacyjną Szkołą Wyższą w Siedlcach,
- 19.03.2019 – Konferencja „Kredyt w BGK oraz inne alternatywne sposoby finansowania Przedsiębiorców, Jednostek Samorządu Terytorialnego, Spółek komunalnych oraz innych podmiotów” zorganizowana przez WIG wspólnie z BGK w siedzibie Urzędu Miasta Siedlce,

5. kongresów małych, średnich i dużych przedsiębiorstw, w tym międzynarodowych:

- 17-19.10.2018 r. - VI Europejski Kongres Małych i Średnich Przedsiębiorstw w Katowicach,

6. promocja regionu w katalogach i folderach reklamowych wydawanych przez WIG i dedykowanych wydarzeniom realizowanym przez Izbę.

W ramach wspierania rozwoju lokalnej przedsiębiorczości działania Izby dotyczyły:

1. reprezentowania potrzeb przedsiębiorców przed samorządem wojewódzkim:

- 19.06.2019 r. – spotkanie z przedstawicielami Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego zorganizowane przez WIG w ramach Forum Izb Gospodarczych Mazowsza, które odbyło się w siedzibie Krajowej Izby Gospodarczej. Głównym celem spotkania było omówienie możliwych płaszczyzn współpracy samorządu województwa i biznesu oraz form i możliwości wzajemnego wsparcia. Omówiono także możliwości współdziałania w zakresie promocji eksportu, współpracy zagranicznej, wsparcia finansowego przedsiębiorców oraz wspierania przedsiębiorców z Mazowsza przez samorząd.

2. organizacji szkoleń dla przedsiębiorców,

3. informowania przedsiębiorców o możliwościach wzięcia udziału w spotkaniach z przedstawicielami władz lokalnych i krajowych,

4. promocji oferty firmy wśród członków Izby i firm współpracujących,

5. informowania o możliwości uzyskania i wykorzystania funduszy europejskich,

6. nawiązywania współpracy z jednostkami naukowymi poprzez podejmowanie wspólnych projektów,

7. integracji lokalnego biznesu.

Do osiągnięcia celu przyczyniły się także Ogólnopolskie Szczyty Gospodarcze, które w latach 2018 - 2019 odbywały się w Siedlcach. Ich organizatorem było Europejskie Centrum Biznesu przy współpracy Urzędu Miasta Siedlce. Udział w nich wzięli przedstawiciele świata polityki, największych firm i spółek Skarbu Państwa, agend rządowych i stowarzyszeń

gospodarczych, biznesmeni, samorządowcy oraz naukowcy. Oba Szczyty odbyły się pod hasłem „Państwo – Gospodarka – Bezpieczeństwo: Filary polskiej gospodarki przyszłości”. Jednym z wydarzeń towarzyszących Szczytowi jest uroczysta Gala podczas, której wręczane są statuetki „Bursztyń Polskiej Gospodarki”. Nagroda przyznawana jest osobom, instytucjom oraz firmom za szczególne działania w zakresie rozwoju, bezpieczeństwa polskiej gospodarki w kraju i za granicą. W 2018 r. statuetkę otrzymał Prezydent Miasta Siedlce.

W celu promocji terenów inwestycyjnych w 2018 r. Miasto Siedlce zgłosiło tereny inwestycyjne do Ogólnopolskiego Konkursu „GRUNT NA MEDAL”.

1.2. Wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości

Priorytetowe działania:

- Wsparcie przedsiębiorczości w mieście
- Prowadzenie platformy komunikacji samorządu miasta z lokalnym biznesem
- Wspieranie praktyk zawodowych realizowanych u lokalnych przedsiębiorców
- Rozwój infrastruktury technicznej służącej lokalnej przedsiębiorczości
- Budowanie marki Siedlce i wspieranie lokalnych produktów i usług
- Wspieranie powstawania i funkcjonowania klastrów i innych form współpracy przedsiębiorców
- Wspieranie nowopowstałych przedsiębiorstw
- Współpraca z samorządem gospodarczym

Mając na uwadze wsparcie praktyk zawodowych realizowanych u lokalnych przedsiębiorców Miasto Siedlce w okresie od 1 października 2017 roku do 30 września 2019 roku realizowało projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020, Priorytet X - Edukacja dla rozwoju regionu, Działanie 10.3 Doskonalenie zawodowe, Poddziałanie 10.3.1 Doskonalenie zawodowe uczniów. Celem ogólnym projektu było wyrównywanie szans edukacyjnych 285 uczniów/uczennic szkół zawodowych subregionu siedleckiego, służące podniesieniu ich zdolności do przyszłego zatrudnienia poprzez poprawę jakości i atrakcyjności oferty edukacyjnej do 30 września 2019 roku.

Cele szczegółowe projektu:

1. Rozwój współpracy szkół z otoczeniem społeczno-gospodarczym poprzez organizację 148 staży i 52 praktyk u pracodawców do września 2019 roku.
2. Poprawa zdolności do zatrudnienia 285 uczniów poprzez uzyskane w projekcie wsparcie.
3. Poprawa jakości bazy pracowni zawodowych w 7 szkołach, w tym pełniących funkcję ośrodków egzaminacyjnych również dla innych szkół do stycznia 2019 roku.

Projekt przyczynił się do osiągnięcia celów szczegółowych RPO Województwa Mazowieckiego poprzez podejmowane działania.

Szkoły średnie z terenu miasta od wielu lat zacieśniają współpracę z wieloma lokalnymi firmami i instytucjami, co zaowocowało m.in. utworzeniem klas patronackich w wielu placówkach.

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 im. Stanisława Staszica w Siedlcach

W Zespole powstały następujące klasy:

- w III Liceum Ogólnokształcącym w Siedlcach od 2015 r. funkcjonuje klasa wojskowa, Na podstawie podpisanego w 2015 r. porozumienia z Uniwersytetem Przyrodniczo-Humanistycznym w Siedlcach uczniowie odbywają w gmachu uczelni obowiązkowe zajęcia z bezpieczeństwa narodowego w pierwszej i drugiej klasie. Na podstawie podpisanego w 2015 r. porozumienia z I Brygadą Pancerną im. Tadeusza Kościuszki w Wesołej uczniowie odbywają obowiązkowe szkolenie wojskowe na terenie Jednostki Wojskowej w Siedlcach. W klasie tej realizowany jest również autorski program wychowania fizycznego i historii. W roku szkolnym 2017/2018 klasę opuścili pierwsi absolwenci. W 2019 roku III Liceum Ogólnokształcące uzyskało wsparcie Ministerstwa Obrony Narodowej w programie Certyfikowanych Wojskowych Klas Mundurowych, w wyniku którego MON wskazało patronalną jednostkę wojskową stacjonującą w Siedlcach. W związku z powstaniem w Siedlcach dowództwa 18 Dywizji Zmechanizowanej, ZSP nr 1 w Siedlcach podjęło działania zmierzające do rozszerzenia współpracy z wojskiem i w przyszłości podpisania z dywizją porozumienia o patronat.
- w Zasadniczej Szkole Zawodowej nr 1 Siedlcach powstała klasa patronacka, kształcąca w zawodach ślusarz i operator obrabiarek skrawających. Na podstawie podpisanego w 2016 roku porozumienia szkoły z firmą BOZAMET Sp. z o.o., Miastem i Centrum Kształcenia Praktycznego w Siedlcach, uczniowie odbywają część zajęć praktycznych na terenie zakładu pracy. Patronacka firma zapewnia uczniom ubrania robocze, a dla najlepszych uczniów stypendia.
- w Branżowej Szkole nr 1 w Siedlcach funkcjonuje klasa patronacka, kształcąca w zawodach mechatronik i elektryk. Na podstawie podpisanego w 2017 roku porozumienia szkoły z firmą STADLER Sp. z o. o., Miastem Siedlce i Centrum Kształcenia Praktycznego w Siedlcach uczniowie odbywają część zajęć praktycznych na terenie zakładu pracy. Patronacka firma zapewnia uczniom ubrania robocze, podręczniki, ubezpieczenie, a dla najlepszych uczniów stypendia.
- w Technikum nr 1 w Siedlcach funkcjonują 2 klasy patronackie:
  - pierwsza z nich kształci w zawodzie technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej. Na podstawie podpisanego w 2017 roku porozumienia szkoły z PGE Energia Odnawialna S.A. i Miastem Siedlce uczniowie objęci są patronatem zapewniającym udział w wycieczkach, odbywanie praktyk, uczestniczenie w wykładach i prezentacjach na temat energetyki odnawialnej. Patronacka firma ufundowała również specjalistyczną pracownię do kształcenia w ww. zawodzie.
  - druga z nich kształci w zawodzie technik energetyk. W 2018 roku podpisano porozumienie szkoły z PGNiG Termika i Miastem Siedlce, w wyniku którego uruchomiony został nabór do tej klasy od roku szkolnego 2018/2019. Firma PGNiG Termika zobowiązała się do wspierania uczniów w zakresie organizacyjno-programowym.

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Siedlcach

W Zespole funkcjonują klasy patronackie:

- w Technikum Nr 2 na podstawie porozumień z 2016 r. funkcjonują następujące klasy:
  - technik ekonomista pod patronatem Urzędu Skarbowego w Siedlcach,
  - technik handlowiec pod patronatem firmy handlowej Bricomarche w Siedlcach,
  - technik organizacji reklamy i klasa LO pod patronatem Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach,
- w 2019 r. kolejne klasy w Technikum nr 2 zostały objęte patronatem przez pracodawców działających na lokalnym rynku pracy:
  - technik logistyki pod patronatem Fabryki Narzędzi Skrawających „FENES” S.A.,
  - technik rachunkowości pod patronatem ZUS Oddział w Siedlcach,
  - technik organizacji reklamy i technik reklamy pod patronatem Tech–Media Sp. z o. o. i Strych Polska Sp. z o. o.

Pracodawcy, w ramach zawartych porozumień, wzbogacają wiedzę praktyczną uczniów. Szkoła stale współpracuje z lokalnymi przedsiębiorcami branży ekonomicznej, logistycznej, handlowej, z firmami zajmującymi się reklamą oraz z instytucjami finansowymi, bankami, urzędami pracy, z ZUS. Współpraca obejmuje opiniowanie programów nauczania, realizację praktyki zawodowej dla uczniów, staże zawodowe w ramach projektów: pn. „Zawodu mistrzowie – rynku pracy królowie”, pn. „Otwarta firma”, pn. „Lekcje z ZUS”, pn. „Pomagamy wypełniać Pit-y”, organizację wycieczek zawodoznawczych, prelekcji i wykładów dla uczniów i nauczycieli oraz udział w konkursach i olimpiadach. W latach 2018/2019 współpraca była realizowana z 11 pracodawcami w zawodzie reklama, 16 pracodawcami w zawodzie logistyka, 14 pracodawcami w zawodzie ekonomista, 11 pracodawcami w zawodzie handlowiec.

W lipcu 2019 r. Urząd Skarbowy w Siedlcach, obejmujący patronatem klasy technika ekonomisty po szkole podstawowej, zaopiniował program nauczania dla tego zawodu, który poszerza treści nauczania dotyczące rachunkowości w zakresie teoretycznym i praktycznym obowiązkowych zajęć edukacyjnych z „Podstaw rachunkowości” i „Biura rachunkowego”.

Za owocną współpracę i realizowane wspólnie przedsięwzięcia szkoła została nagrodzona w trzech kolejnych latach za „Dobrą praktykę” w ogólnopolskim konkursie „Szkoła Zawodowa Najwyższej Jakości” oraz w ogólnopolskim konkursie „Szkoła dla pracodawców - pracodawcy dla szkoły” w obszarze ekonomiczno-finansowo-biurowym, a także w ogólnopolskim konkursie „Filary ubezpieczeń”. Ustalając profile klas kształcących w zawodach szkoła zawsze prosi o opinię Powiatowej Rady Zatrudnienia oraz Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy w Warszawie, analizuje lokalny rynek pracy oraz potrzeby kadrowe przedsiębiorstw, z którymi współpracuje.

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 3 im. Stanisława Staszica w Siedlcach

Zespół posiada ofertę edukacyjną dostosowaną do potrzeb lokalnego rynku pracy. Szkoła kształci w zawodach:

- technik żywienia i usług gastronomicznych,
- technik hotelarstwa,
- technik organizacji turystyki,
- technik pojazdów samochodowych,
- technik spedytor,
- kucharz,
- cukiernik,
- kelner,
- mechanik pojazdów samochodowych,
- elektromechanik pojazdów samochodowych.

W ramach oferty szkoła stale współpracuje z firmami: Restauracja „Zaścianek Polski” w Siedlcach, Zajazd „Chodowiak” w Chodowie, Restauracja „Kochanówka” w Siedlcach, Restauracja „Sphinx”, Hotel Villa Park, Hotel Kamienica, Hotel Panorama, Hotel Arche, Hotel Aleksandria, Carsed-Volkswagen w Siedlcach, Jastrzębski S.A. – Opel w Siedlcach, Honda Wyszomirski w Siedlcach, Carsed „Skoda” w Siedlcach, Service MAN w Starym Opolu, KIA Motors Auto-Mig w Siedlcach, P.H.U. Darimex Fiat & Hyundai Dealer w Siedlcach, F.H.U. BOMIX Maciej Bolesta Okręgowa Stacja Kontroli Pojazdów w Mordach, „Auto-Serwis” Dariusz Prokurat w Strzale, AUTO – CENTRUM A. Rosa, J. Rosa, J. Borkowski w Zbuczynie, ATA-CAR Siedlce. W ramach umów patronackich od roku 2018 szkoła współpracuje także z Restauracją Brofaktura i Hotelem Ibis Style. W ramach podpisanej współpracy uczniowie realizują jeden z przedmiotów z zakresu praktycznej nauki zawodu na terenie wymienionych firm.

Każdego roku Szkoła organizuje Ogólnopolskie Mistrzostwa Młodych Kelnerów pod patronatem Ministra Edukacji Narodowej, Marszałka Województwa Mazowieckiego, Mazowieckiego Kuratora Oświaty, Prezydenta Miasta Siedlce, przy ogromnym zaangażowaniu lokalnych przedsiębiorców, w którym młodzież doskonali swoje umiejętności, a placówka zacieśnia współpracę z przedstawicielami firm lokalnego rynku.

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 im. Kazimierza Wielkiego w Siedlcach

W ramach poprawy atrakcyjności nauki w klasach technicznych i branżowych wchodzących w skład Zespołu oraz dostosowania w/w do potrzeb miejscowych przedsiębiorców, a tym samym zwiększenia możliwości znalezienia pracy po ukończeniu nauki, w roku szkolnym 2018/2019 szkoła współpracowała z Okręgową Spółdzielnią Mleczarską w Siedlcach w zakresie realizacji całorocznych zajęć praktycznych w klasach technikum technologii żywności. Natomiast uczniowie klasy 2 technikum w zawodzie technik żywienia i usług gastronomicznych odbywali zajęcia praktyczne w restauracji Brofaktura. Firma Mostostal Siedlce przyjął uczniów Branżowej szkoły I stopnia dla kierunku mechanik monter maszyn i urządzeń w ramach porozumienia o klasie

patronackiej. Uczniowie odbywają całoroczne zajęcia praktyczne, zgodnie z podstawą programową, w porozumieniu z pracodawcami, realizując dualny system kształcenia zawodowego. Zawody tj. technik rolnik, mechanik monter, ślusarz czy kucharz oraz technik technologii żywności od roku szkolnego 2018/2019 technik żywienia i usług gastronomicznych, oraz nowe kierunki jak technik mechanizacji rolnictwa i agrotechniki, technik transportu drogowego, kierowca-mechanik wychodzą naprzeciw oczekiwaniom rynku i są dostosowane do potrzeb miejscowych przedsiębiorców. Uczniowie z tych klas odbywali zajęcia praktyczne u nowo pozyskanych partnerów ATA-CAR i Carsed.

Od lutego 2018 roku Szkoła wraz z firmą „Valmont” oddział Siedlce, Okręgową Spółdzielnią Mleczarską w Siedlcach, Cemhurtem z siedzibą w Siedlcach i Zakładem Usługowo-Przemysłowym K. Sieczkiewicz realizują projekt finansowany ze środków Unii Europejskiej „*Nowoczesne kształcenie zawodowe szansą na Twój udany debiut na rynku pracy!*”. Ważnym elementem projektu są płatne staże u pracodawców dla klas technikum oraz kursy specjalistyczne.

W ramach Zespołu funkcjonują także klasy licem ogólnokształcącego, które patronatem objął Komendant Miejski Policji w Siedlcach, Komendant Państwowej Straży Pożarnej w Siedlcach, Wojskowa Komenda Uzupełnień, Stowarzyszenie Żołnierzy Misji Pokojowych ONZ, Weterani Związku Polskich Spadochroniarzy oddział w Siedlcach oraz Wojska Obrony Terytorialnej.

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 5 w Siedlcach im. gen. Władysława Sikorskiego w Siedlcach

Zespół współpracuje z Cechem Rzemiosł Różnych w Siedlcach, który skupia wielu lokalnych pracodawców. Szkoła prowadzi kształcenie na poziomie branżowej szkoły I stopnia w dwóch formach:

- w systemie tradycyjnym – uczniowie zajęcia praktyczne odbywają na warsztatach szkolnych (monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie),
- w systemie dualnym – uczniowie zajęcia praktyczne odbywają u lokalnych pracodawców jako pracownicy młodociani.

Szkoła w ramach kształcenia praktycznego współpracuje z wieloma pracodawcami w niżej wymienionych zawodach:

- fryzjer – 10 pracodawców (m.in. ZPHU „GRAND”, SF „EVOLUTION”),
- krawiec – 1 pracodawca (Umiem Szyć),
- kamieniarz – 1 pracodawca (HADES),
- sprzedawca – 8 pracodawców (m.in. PHU TOPAZ, EURODOM, PRYMUS, REMEX, PANDA, CUKIERNIA Z KLONOWEJ),
- stolarz – 7 pracodawców (m.in. DREWAX, CEMEX, DREWGOL),
- monter sieci i instalacji sanitarnych – 7 pracodawców (m.in. PEC Serwis Sp. z o.o.), GAZ-SERWIS, TASTA, ZIS ŁUKA SP. J., IG-S ZIS),
- przetwórcza mięsa – 1 pracodawca (RZEŹNIK),
- cukiernik – 4 pracodawców,

- piekarz – 6 pracodawców (m.in. PIEKARNIA RATUSZOWA RADZIKOWSCY, ZP-C M. WĄSOWSKA KOTUŃ, PIEKARNIA BALDWIN),
- kucharz – 7 pracodawców (m.in. ITALIA, CHODOWIAK, CAFE BRAMA, PALCE LIZAC, DWORSKIE SMAKI MOŚCIBRODY, K&M INWEST),
- blacharz samochodowy – 4 pracodawców (MJG GRZESZCZYK, PEUGEOT PIELECH, OPEL JASTRZĘBSKI, BiLS KUKAWSKI),
- mechanik pojazdów samochodowych – 14 pracodawców (m.in. TOYOTA AUTO PODLASIE, MJG GRZESZCZYK, PEUGEOT PIELECH, OPEL JASTRZĘBSKI, ATA-CAR),
- elektromechanik pojazdów samochodowych – 6 pracodawców,
- lakiernik – 3 pracodawców,
- elektromechanik – 2 pracodawców,
- technik budownictwa – uczniowie odbywają miesięczne praktyki zawodowe u wielu lokalnych pracodawców (MAX-POL – główny wykonawca u M3 SKORUPKA, MAL-POL, Urzędy Gmin – referaty budownictwa i inwestycji, biura projektowe i inne).

Łącznie liczba pracodawców na przestrzeni lat to 26 zakładów pracy. Na kształcenie w powyższych zawodach zapotrzebowanie złożyli lokalni pracodawcy. Firma ATLAS objęła patronatem zawody technik budownictwa i monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie pod kątem doposażenia pracowni kształcenia praktycznego w materiały budowlane.

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 6 im. gen. Józefa Bema w Siedlcach

Zespół ma podpisaną umowę patronacką (6 marzec 2018 r.) z PKP Polskie Linie Kolejowe w zakresie kształcenia w zawodzie technik automatyk sterowania ruchem kolejowym oraz umowę patronacką z PKP Intercity w zakresie kształcenia w zawodzie technik elektroenergetyk transportu szynowego. Uczniowie objęci patronatem przez spółki kolejowe mogą ubiegać się o stypendium oraz 99% zniżki na transport kolejowy. Zajęcia zawodowe w tych klasach prowadzą nauczyciele będący czynnymi pracownikami spółek kolejowych. Ponadto uczniowie korzystają z wycieczek zawodowych do zakładów pracodawcy, w tym także uczestniczą w zajęciach na symulatorach. Po ukończeniu szkoły uczniowie z klas patronackich znajdują pracę w spółkach patronackich.

W zakresie kształcenia w zawodach technik transportu kolejowego oraz technik dróg kolejowych i obiektów inżynierskich szkoła posiada podpisane umowy dotyczące współpracy, w tym odbywania praktyk zawodowych, z PKP Polskie Linie Kolejowe i PKP Intercity. Umowy te dotyczą także zawierania umów stypendialnych z uczniami, co jednocześnie jest gwarantem pracy dla stypendysty i daje 99% ulgi w transporcie kolejowym. W roku szkolnym 2019/2020 w ZSP nr 6 została uruchomiona branżowa szkoła I stopnia kształcąca w zawodzie mechanik pojazdów kolejowych. Podpisano umowy z PKP Intercity i PKP Cargo dotyczące kształcenia dualnego, utworzono w klasyfikacji szkolnictwa branżowego nowy kierunek kształcenia mechanik pojazdów kolejowych. Potrzeba

zatrudniania osób o tych kwalifikacjach została zauważona na rynku pracy, zwłaszcza w spółkach kolejowych PKP Intercity S.A. i PKP CARGO S.A

Strony wnioskujące o uruchomienie kierunku mechanik pojazdów kolejowych (PKP Intercity S.A. i PKP CARGO S.A.) oferują wsparcie w zakresie wdrożenia tego kierunku oraz jego prowadzenia w ramach dualnego systemu kształcenia, w tym:

- opracowanie podstawy programowej i programu nauczania kształcenia zawodowego, kwalifikacje zawodowe - mechanik pojazdów kolejowych szkoła branżowa ponadpodstawowa,
- wspólnie ze szkołą konsultacje w razie potrzeby z jednostką naukową sprawującą opiekę nad przebiegiem tego eksperymentu zgodnie z wymogiem prowadzenia eksperymentu pedagogicznego (Ustawa z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw),
- zapewnienie odpowiedniej kadry nauczycielskiej przedmiotów zawodowych teoretycznych i praktycznych. Zajęcia z przedmiotów zawodowych praktycznych będą się odbywały w na terenie Zakładu Centralnego PKP Intercity S.A. oraz Zakładu Centralnego PKP CARGO S.A. w ramach umowy o kształceniu dualnym,
- umożliwienie nabywania praktycznych umiejętności w warsztatach Zakładów – zarówno zajęcia praktyczne, jak również praktyczny egzamin odbywałyby się na terenie Zakładu Centralnego PKP Intercity S.A. w Warszawie Olszynie Grochowskiej oraz Zakładu Centralnego PKP CARGO S.A. w Warszawie.

W zakresie kształcenia w zawodzie technik grafiki i poligrafii cyfrowej szkoła ma podpisaną umowę o współpracy z firmą VIP Usługi Intrologatorsko-Poligraficzne S.C. Mariola i Andrzej Pieńkowscy, w tym również w zakresie praktyk uczniowskich. W zakresie odbywania praktyk uczniowskich szkoła ściśle współpracuje z firmami Kozak Druk oraz PPH Iwonex. W ramach kształcenia w zawodzie technik geodeta szkoła współpracuje z firmami geodezyjnymi z Siedlec i okolic w zakresie odbywania praktyk

W 2018 r. Siedlecki Klaster Energii, którego Miasto Siedlce jest liderem, uzyskał Certyfikat Pilotażowego Klastra Energii za pionierskie przedsięwzięcia w sektorze energetyki rozproszonej. W grudniu 2019 r. do Klastra przystąpiła firma SPEKTRUM Sp. z o.o. i 2 osoby fizyczne, prowadzące działalność gospodarczą. Obecnie Klaster liczy 9 członków.

1.3. Ograniczenie bezrobocia

Priorytetowe działania:

- Prowadzenie szkoleń dla osób bezrobotnych, przystosowujących do nowych miejsc pracy
- Dobór odpowiednich instrumentów i usług rynku pracy zmierzających do ograniczenia bezrobocia w mieście
- Rozwój miejskiego systemu doradztwa zawodowego

Działania służące ograniczeniu bezrobocia w Siedlcach w głównej mierze podejmuje Powiatowy Urząd Pracy w Siedlcach (PUP), który w latach 2018 -2019 zrealizował wiele zadań służących osiągnięciu ww. celu. W ramach prowadzenia szkoleń dla osób bezrobotnych, przystosowujących ich do nowych miejsc pracy, PUP zorganizował szkolenia zawodowe służące nabyciu kwalifikacji i umiejętności potrzebnych do wykonywania określonych zawodów, na które istnieje popyt na rynku pracy, zwiększając w ten sposób szanse bezrobotnych na uzyskanie zatrudnienia. Uczestnictwo w szkoleniach prowadzi także do wzrostu samooceny i wzmocnienia motywacji bezrobotnych do poszukiwania pracy. W latach 2018-2019 Powiatowy Urząd Pracy w Siedlcach skierował na szkolenie 82 osoby. Szczegółowe dane przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Liczba osób skierowanych na szkolenie.

Rok	Liczba skierowanych na szkolenie			Osoby zatrudnione po ukończeniu szkolenia	Efektywność zatrudnieniowa
	Ogółem	Bezrobotni	Niepełnosprawni		
2018	34	32	1	23	67,6%*
2019	26	26	2	21	80,8%*

*wyliczona, jako udział zatrudnionych w ciągu 3 miesięcy po zakończeniu szkolenia do kończących szkolenie w roku kalendarzowym.

W celu doboru odpowiednich instrumentów i usług rynku pracy zmierzających do ograniczenia bezrobocia w mieście, Powiatowy Urząd Pracy w Siedlcach w latach 2018-2019 realizował następujące projekty, współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego:

1. Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie siedleckim i mieście Siedlce (II edycja);
2. Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie siedleckim i mieście Siedlce (III edycja);
3. Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie siedleckim i mieście Siedlce (III edycja).

Mieszkańcy Miasta Siedlce skorzystali z form pomocy wymienionych w tabeli 2.

Tabela 4. Liczba osób, które w latach 2018-2019 skorzystały z różnych form pomocy

Projekt		2018	2019	Razem
Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie siedleckim i mieście Siedlce (II)				
FORMY POMOCY	Staż	18		18
	Praca w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	8		8
	Prace interwencyjne	16		16
	Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności	30		30

	gospodarczej			
	Szkolenie	3		3
Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie siedleckim i mieście Siedlce (III)				
FORMY POMOCY	Staż	22	33	55
	Prace interwencyjne	19	19	38
	Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	37	33	70
	Szkolenie	7	9	16
	Bony na zasiedlenie	10	11	21
Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie siedleckim i mieście Siedlce (III)				
FORMY POMOCY	Staż		28	28
	Praca w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy		6	6
	Prace interwencyjne		41	41
	Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej		37	37
	Szkolenie		12	12

W okresie sprawozdawczym Powiatowy Urząd Pracy w Siedlcach zrealizował także następujące programy:

- 1. Program aktywizacji zawodowej osób długotrwale bezrobotnych** (czas realizacji od 16.04.2018 r. do 30.06.2019 r.) W ramach przyznanych środków bezrobotni mogli skorzystać z następujących form aktywizacji: staże – 13 osób z Miasta Siedlce, prace interwencyjne – 11 osób, wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy – 4 osoby, roboty publiczne – 2 osoby.
- 2. Program specjalny „Zaczynam od nowa”** (czas realizacji od 01.04.2017 r. do 30.11.2018 r.). Celem programu była kompleksowa aktywizacja i zwiększenie zdolności do zatrudnienia 7 osób bezrobotnych, w tym 6 z Miasta Siedlce.
- 3. Program specjalny „Możesz więcej niż myślisz”** (czas realizacji od 11.10.2017 r. do 30.04.2019 r.). Celem programu była kompleksowa aktywizacja i zwiększenie zdolności do zatrudnienia 17 osób bezrobotnych, w tym 12 z Miasta Siedlce.
- 4. Program specjalny „Inwestycja w przyszłość”** (czas realizacji od 09.04.2018 r. do 31.10.2019 r.). Celem programu była kompleksowa aktywizacja i zwiększenie warunków do zatrudnienia 9 osób bezrobotnych, w tym 6 z Miasta Siedlce.
- 5. Program specjalny „Aktywni mimo wszystko”** (czas realizacji od 10.06.2019 r. do 31.12.2020 r.). Celem programu była kompleksowa aktywizacja i stworzenie warunków do zatrudnienia 11 osób bezrobotnych, w tym 7 z Miasta Siedlce.

Ogółem w 2018 r. i 2019 r. programami aktywizującymi, finansowanymi ze środków Funduszu Pracy, objęte zostały 854 osoby z Miasta Siedlce. Szczegółowe dane przedstawia tabela 5.

Tabela 5. Liczba osób, które w latach 2018-2019 skorzystały z programów aktywizujących

rok		2018	2019
FORMY POMOCY	Prace interwencyjne	145	126
	Staż	77	96
	Refundacja wynagrodzeń dla bezrobotnych do 30 r.ż.	20	8
	Pomoc finansowa na podjęcie działalności gospodarczej	80	72
	Prace społecznie użyteczne	42	48
	Wyposażenie lub doposażenie stanowisk pracy	22	15
	Szkolenia	34	26
	Roboty publiczne	11	8
	Zatrudnienie wspierane	2	2
	Bon na zasiedlenie	10	10
Ogółem		443	411

Dodatkowo bezrobotnym z Miasta Siedlce (posiadającym prawo do zasiłku), którzy samodzielnie, lub w wyniku skierowania przez Powiatowy Urząd Pracy, podjęli zatrudnienie, lub inną pracę zarobkową, przyznano dodatek aktywizacyjny. W 2018 r. dodatek otrzymały 192 osoby, a w 2019 r. 169 osób.

45 osób z Miasta Siedlce w 2018 r. i 36 osób w 2019 r. rozpoczęło uczestnictwo w zajęciach Centrum Integracji Społecznej w Siedlcach (CIS). Powiatowy Urząd Pracy w Siedlcach zrefundował CIS wypłacone świadczenia integracyjne dla uczestników zajęć Centrum ze środków Funduszu Pracy.

W okresie sprawozdawczym mieszkańcy Miasta Siedlce uzyskali różnorodne porady w ramach poradnictwa zawodowego (szczegóły w tabeli 6).

Tabela 6. Liczba osób, którym udzielono poradnictwa zawodowego

		2018	2019
Rodzaj poradnictwa zawodowego	Porady zawodowe indywidualne	431	509
	Indywidualne informacje zawodowe	2005	3052
	Porady zawodowe grupowe	77	171
	Grupowe informacje zawodowe	570	335
	Rozpoczęcie Indywidualnego Planu Działania	2334	2338
Liczba osób, które po skorzystaniu z porad indywidualnych podjęły pracę		225 tj. 52%	234 tj. 46%

Istotna dla siedleckiego rynku pracy jest współpraca szkół ponadgimnazjalnych i lokalnych przedsiębiorstw w celu dostosowania oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy. W latach 2018 - 2019 Powiatowa Rada Rynku Pracy w Siedlcach (za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy w Siedlcach) pozytywnie zaopiniowała wszystkie wnioski,

w których przedstawiciele szkół ponadgimnazjalnych deklaruwali współpracę z lokalnymi przedsiębiorcami w celu dostosowania oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy:

2018 rok

1. Wniosek Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 w Siedlcach w sprawie otwarcia kierunku kształcenia zawodowego – technik robót wykończeniowych w budownictwie.
2. Trzy wnioski Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 w Siedlcach w sprawie otwarcia następujących kierunków kształcenia zawodowego: technik mechanizacji rolnictwa i agrotechniki, technik inżynierii środowiska i melioracji, technik żywienia i usług gastronomicznych.
3. Wniosek Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Siedlcach w sprawie otwarcia kierunku kształcenia zawodowego – technik energetyk.
4. Wniosek Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 w Siedlcach w sprawie otwarcia kierunku kształcenia zawodowego – technik obsługi turystycznej.

2019 rok

1. Wniosek Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Siedlcach w sprawie otwarcia kierunku kształcenia w zawodzie technik rachunkowości.
2. Dwa wnioski Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 w Siedlcach w sprawie uruchomienia kierunku kształcenia zawodowego kierowca mechanik oraz technik transportu drogowego.
3. Wniosek Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 6 w Siedlcach w sprawie utworzenia nowego kierunku kształcenia zawodowego – mechanik pojazdów kolejowych.

Powiatowy Urząd Pracy w Siedlcach prowadził promocję form wsparcia dla pracodawców, które służą ograniczaniu bezrobocia, poprzez zamieszczanie informacji na ten temat na stronie internetowej siedlce.praca.gov.pl, podczas wizyt pracowników Urzędu u pracodawców oraz w trakcie targów pracy. Promowano także wsparcie pracodawców w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS), który stanowi wydzieloną część Funduszu Pracy. Środki KFS przeznaczone były na dofinansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców. Zwiększenie inwestycji w potencjał kadrowy poprawia zarówno pozycję firm jak i samych pracowników na rynku pracy, co zapobiega powstawaniu bezrobocia. W latach 2018 - 2019 pracodawcy z terenu Miasta Siedlce złożyli 377 wniosków o przyznanie środków z KFS, z których 289 zostało rozpatrzonych pozytywnie.

1.4. Rozwój turystyki

Priorytetowe działania:

- Promocja walorów i zasobów turystycznych miasta
- Rozwój infrastruktury okołobiznesowej
- Budowa spójnego systemu sieciowej infrastruktury turystycznej
- Zwiększenie atrakcyjności turystycznej terenów przyrodniczych w mieście (m.in. tereny zielone, Zalew nad Muchawką, Błonia Siedleckie, Park Aleksandria)

- Stworzenie przyrodniczo-kulturowych produktów turystycznych
- Inicjowanie integracji podmiotów z branży turystycznej

W ramach ww. działań priorytetowych, służących rozwojowi turystyki w 2019 r. Miasto rozpoczęło rewaloryzację zabytkowego Parku Miejskiego „Aleksandria”. W ramach inwestycji wykonano część nowej alejki okólnej o długości ok. 760 m na odcinku od Uniwersytetu Przyrodniczo - Humanistycznego, wzdłuż ul. Konarskiego do ronda J. Barszczewskiej i wzdłuż ul. B. Prusa do ul. Wiszniewskiego. Zakres wykonanych prac:

- rozebrano istniejące nawierzchnie asfaltowe,
- wykonano wykopy i nasypy,
- wykonano studnie teletechniczne dla instalacji monitoringu, położono rury osłonowe pod nawierzchniami dla oświetlenia, monitoringu, nagłośnienia i innych instalacji,
- wykonano podbudowę i położono nawierzchnię,
- wykonano oznakowanie poziome (linie z piktogramami).

Koszt wykonanych robót wyniósł 1.016.512,69 zł.

W 2018 r., w celu zwiększenia atrakcyjności Zalewu na Muchawką, Miasto Siedlce wybudowało kolejny etap ścieżki rowerowej i ciągu pieszego nad Zalewem. Nowo wybudowany odcinek ma długość 740 m. Koszt wykonanych robót wyniósł 114.130,67 zł.

Cel strategiczny 2: Umocnienie roli Siedlec jako regionalnego ośrodka administracji, edukacji, kultury i sportu

Cele szczegółowe:

- 1.1. Utrzymanie i rozwój funkcji administracyjnych miasta
- 1.2. Rozwój funkcji akademickich miasta
- 1.3. Organizacja i wspieranie inicjatyw artystycznych i sportowych o zasięgu regionalnym, krajowym i międzynarodowym
- 1.4. Podniesienie poziomu kształcenia na wszystkich poziomach szkół
- 1.5. Wspieranie kształcenia ustawicznego i praktycznego
- 1.6. Modernizacja i poprawa stanu wyposażenia infrastruktury edukacyjnej

2.1. Utrzymanie i rozwój funkcji administracyjnych miasta

Priorytetowe działania:

- Zabieganie o lokalizację na terenie miasta jednostek publicznych rangi regionalnej i krajowej
- Rozwijanie współpracy międzysamorządowej
- Wymiana wiedzy poprzez utrzymywanie partnerskich kontaktów zagranicznych
- Wspieranie działań służących rozwojowi jednostki wojskowej

W ciągu ostatnich kilkunastu lat Miasto Siedlce nawiązało wiele kontaktów z samorządami krajów Unii Europejskiej, wśród których znajdują się: Dania, Francja, Niemcy, Szwecja, Wielka Brytania, Włochy oraz z państw Europy środkowo-wschodniej: Białoruś, Litwa, Rosja, Słowacja i Ukraina. Ścisłą i stałą współpracę prowadzi z Berdyczowem na Ukrainie, Sabinovem na Słowacji, Obwodem Wileńskim na Litwie, Pescantiną we Włoszech, Gminą Dasing w Niemczech, Wołkowyskiem na Białorusi. Współpraca dotyczy kultury, oświaty, sportu, wymiany młodzieży oraz wymiany doświadczeń z zakresu samorządności. W 2018 i 2019 roku delegacje z zaprzyjaźnionych samorządów odwiedziły Miasto w ramach Dni Siedlec. Wizyty były poświęcone m.in. bieżącej współpracy, wymianie doświadczeń i osiągnięć oraz omówieniu planów na przyszłość.

W ramach rozwijania współpracy zagranicznej Miasto Siedlce jako beneficjent wiodący w dniu 31 grudnia 2018 r. podpisało umowę grantową o dofinansowanie projektu pn. „Effective coordination of rescue operation in the Ostrołęka - Siedlce subregion and Volyn Oblast” („Skuteczna koordynacja działań ratowniczych w subregionie ostrołęcko-siedleckim i obwodzie wołyńskim”), realizowanego w partnerstwie z Departamentem Państwowej Służby Ratunkowej Ukrainy na Wołyniu, Gminą Korczew oraz Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Siedlcach. Projekt uzyskał dofinansowanie w ramach działania "Wspólne wyzwania w obszarze bezpieczeństwa i ochrony" z Programu Współpracy Transgranicznej Polska – Białoruś – Ukraina 2014-2020 w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa. Głównym celem projektu jest poprawa bezpieczeństwa pożarowego

na obszarze przygranicznym, co przyniesie korzyści stronie polskiej i ukraińskiej, a przede wszystkim jej mieszkańcom.

Władze Miasta podejmowały wiele działań mających na celu rozwój istniejącej w Siedlcach jednostki wojskowej. W 2018 r. Ministerstwo Obrony Narodowej podjęło decyzję o utworzeniu nowej 18. "Żelaznej" Dywizji Zmechanizowanej w Siedlcach. W związku z tym 9 września 2018 r. Prezydent Miasta podpisał list intencyjny, dotyczący współpracy z wojskiem na rzecz obronności.

2.2. Rozwój funkcji akademickich miasta

Priorytetowe działania:

- Promocja siedleckich uczelni wyższych
- Wsparcie integracji nauki i biznesu
- Integracja oferty szkół ponadgimnazjalnych i uczelni wyższych
- Wsparcie akademickich przedsięwzięć kulturalnych i rozrywkowych

Uczelnie na terenie Miasta Siedlce są miejscem kształcenia studentów na wielu kierunkach we wszystkich formach: studiów stacjonarnych, wieczorowych i zaocznych. Uniwersytet Humanistyczno – Przyrodniczy oraz Collegium Mazovia Innowacyjna Szkoła Wyższa tworzą kapitał ludzki rozumiany jako zasób wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zdobytych w procesie kształcenia, co ma istotne znaczenie dla podnoszenia poziomu wykształcenia społeczeństwa i wpływa na rozwój miasta. W tym celu w UPH tworzone są nowe kierunki studiów dopasowane do potrzeb lokalnego rynku pracy. Przez to zwiększa się liczba osób z wykształceniem wyższym, które w celu znalezienia zatrudnienia nie muszą opuszczać miasta. Prowadzone są także kierunki praktyczne we współpracy z pracodawcami rynku lokalnego oraz techniczne studia dualne. Działalność Uniwersytetu w zakresie badań naukowych wspiera rozwój gospodarki opartej na wiedzy oraz transferze technologii i innowacji. W strukturze Uniwersytetu w 2019 roku powołane zostało Centrum Transferu Technologii, w ramach którego podejmowane będą działania, mające na celu podniesienie efektywności prac B+R.

W procesie kształcenia uczelnie współdziałają ze szkołami i placówkami oświatowymi, które są naturalną bazą ćwiczeniową głównie dla studentów kierunków pedagogicznych. Kontakty studentów w czasie praktyk owocują też działalnością wolontarystyczną na rzecz szkół i uczniów. Nauczyciele oraz uczniowie mogą także korzystać z wielu form popularyzacji nauki, które uczelnie i działające przy nich instytucje i organizacje stricte kierują między innymi do środowisk szkolnych. Wśród wielu form wymienić można: wykłady, konferencje, sympozja, spotkania, festiwale (w tym cieszący się bardzo dobrą opinią Festiwal Nauki), konkursy, wystawy, itp.

W 2018 roku, podobnie jak w latach poprzednich, w ramach zawartych umów 3 studentów Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego odbywało praktyki w Urzędzie Miasta Siedlce.

Placówki oświatowe Miasta Siedlce realizują wiele przedsięwzięć we współpracy z uczelniami wyższymi. Miejskie przedszkola realizują współpracę z Uniwersytetem Przyrodniczo – Humanistycznym w Siedlcach poprzez:

- umożliwienie odbywania praktyk pedagogicznych przez studentów uczelni na terenie przedszkoli,
- udział przedszkolaków w VIII Festiwalu Nauki dla Przedszkolaków,
- udział przedszkolaków w konkursie matematycznym „Żyrafa”,
- udział przedszkolaków w warsztatach „Zabawy z chemią”.

Szkoła Podstawowa nr 2 w Siedlcach od lat współpracuje z Uniwersytetem Humanistyczno-Przyrodniczym w Siedlcach poprzez:

- wspólne organizowanie Siedleckiego Dyktanda,
- uczestnictwo w „Festiwalu Nauki”,
- organizację praktyk dla studentów uczelni,
- udział studentów w koncercie kolęd „Kolędy Pokoleń”.

Współpraca Szkoły Podstawowej nr 5 w Siedlcach z Uniwersytetem Przyrodniczo – Humanistycznym obejmuje:

- zajęcia prowadzone, w ramach praktyk studenckich, przez studentów pod opieką nauczycieli,
- warsztaty organizowane dla uczniów i nauczycieli w ramach Dni Otwartych Uczelni,
- uczestnictwo uczniów w konkursach wiedzy (matematycznej, historycznej, przyrodniczej),
- praktyki pedagogiczne – projekty edukacyjne dla uczniów.

Współpraca Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 6 w Siedlcach z Uniwersytetem Przyrodniczo Humanistycznym polega na:

- udziale uczniów w projekcie „Jak zostać odkrywcą?” realizowanym przez uczelnię,
- prowadzeniu zajęć dla studentów wydziałów pedagogicznych,
- opiece nad studentami odbywającymi praktyki ciągle,
- udziale w lekcjach prowadzonych przez bibliotekę uczelnianą.

Szkoła Podstawowa nr 10 im. Księżnej Aleksandry Ogińskiej w Siedlcach współpracuje z siedleckimi uczelniami w następujących formach:

- udział uczniów klas IV i VII w projekcie "Jak zostać odkrywcą" odbywającym się na Wydziale Nauk Ścisłych UPH. Projekt umożliwia nabywanie dodatkowych kompetencji oraz rozwój umiejętności uniwersalnych takich jak: kreatywność, umiejętność rozwiązywania problemów, umiejętności pracy zespołowej, stosowania technologii informatycznej i matematyczno – przyrodniczej,
- udział nauczycieli w konferencjach organizowanych przez UPH,
- udział uczniów w konferencji "Twoje dane - twoja sprawa"; przygotowanie części artystycznej,
- opieka nad studentami odbywającymi praktyki pedagogiczne.

Szkoła Podstawowa nr 11 im. Jana Pawła II prowadzi współpracę z uczelniami w następujących obszarach:

- umożliwianie odbywania praktyk studentom UPH i Wyższego Seminarium Duchownego,
- współpraca w ramach organizacji Szkolnych Dni Profilaktyki, Gminnych Dni Profilaktyki, Powiatowych Targów Szkół Średnich,
- wspólna organizacja II Miejskiego Konkursu Kaligraficznego,
- współpraca z biblioteką UPH - zajęcia promujące czytelnictwo,
- uczestnictwo w komisjach konkursowych dotyczących ekologii,
- prowadzenie przez studentów UPH warsztatów zdrowego żywienia,
- prelekcja dla rodziców na temat wpływu żywienia na funkcjonowanie ucznia w szkole,
- udział w badaniach: „Wpływ wody na organizm dziecka”,
- współpraca z Centrum Diagnostyki i Terapii Logopedycznej UPH, udział w szkoleniach logopedycznych.

IV Liceum Ogólnokształcące im. Hetmana Stanisława Żółkiewskiego w Siedlcach współpracuje z Uniwersytetem Przyrodniczo-Humanistycznym oraz z Collegium Mazovia Innowacyjną Szkołą Wyższą. Wspólne działania z Uniwersytetem dotyczą:

- objęcia patronatem klas biologiczno-chemicznych i biologiczno-medycznych,
- współpracy z Katedrą Filologii Germańskiej - klasy z rozszerzonym językiem niemieckim,
- współpracy z Centrum Chemicznym Kształcenia Praktycznego działającym w UPH przy Instytucie Chemii, które celem jest zwiększenie zainteresowania uczniów kontynuacją kształcenia w kierunku chemia, poprzez umożliwienie im samodzielnego wykonywania doświadczeń chemicznych, zgodnie z programem nauczania obowiązującym w szkole.

Collegium Mazovia Innowacyjna Szkoła Wyższa pełni patronat nad klasą promedyczną.

Na podstawie podpisanego w 2015 r. porozumienia z Uniwersytetem Przyrodniczo-Humanistycznym w Siedlcach uczniowie III Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 – klasy wojskowe odbywają w gmachu uczelni obowiązkowe zajęcia z bezpieczeństwa narodowego w pierwszej i drugiej klasie.

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 6 w Siedlcach współpracuje od 2016 roku z Uniwersytetem Przyrodniczo-Humanistycznym na podstawie umowy o współpracy w dziedzinie nauki i dydaktyki podnoszenia jakości kształcenia i popularyzowania nauki. W ramach tej umowy patronatem objęte zostały klasy kształcące w zawodzie technik grafiki i poligrafii cyfrowej. W dniu 25 kwietnia 2019 r. została podpisana umowa między Szkołą a Collegium Mazovia Innowacyjną Szkołą Wyższą o przyjęcie patronatu naukowo-dydaktycznego. W ramach tej umowy nauczyciele szkoły, uczący w branży budowlanej technik dróg kolejowych i obiektów inżynierskich oraz technik geodeta będą mogli korzystać z konsultacji dotyczących programów kształcenia oraz warunków technicznych ich realizacji. Uczniowie szkoły mają możliwość udziału w zajęciach dla studentów, seminariach, konferencjach i innych formach działalności dydaktycznej i naukowej uczelni. Uczelnia zobowiązała się udostępnić nieodpłatnie laboratoria w celu udziału uczniów szkoły w pokazie ćwiczeń laboratoryjnych.

Centrum Kształcenia Ustawicznego w Siedlcach współpracuje z Uniwersytetem Przyrodniczo – Humanistycznym w Siedlcach w zakresie korzystania z oferty edukacyjnej

kierowanej do społeczności lokalnej, m.in. słuchacze z opiekunami uczestniczą w Festiwalu Nauki i Sztuki. Ponadto nauczyciele w ramach doskonalenia zawodowego biorą udział w konferencjach prowadzonych przez pracowników naukowych uczelni. Centrum Kształcenia Ustawicznego w Siedlcach przyjmuje również studentów UPH kierunków pedagogicznych na praktyki. Studenci ratownictwa medycznego uczestniczą w kampanii „Widzę –rozmawiam-reaguję. O zagrożeniach czyhających na współczesną młodzież”, której współorganizatorem jest CKU (prowadzenie dla uczniów pokazów udzielania pierwszej pomocy) w ramach działania „Bezpieczne miasto i gmina Siedlce”. Ponadto studenci UPH biorą również udział w konferencjach realizowanych w ramach kampanii.

Samorządowe Centrum Doradztwa i Doskonalenia Nauczycieli w Siedlcach w roku 2018 było organizatorem i współorganizatorem następujących imprez edukacyjnych organizowanych wspólnie z Uniwersytetem Przyrodniczo-Humanistycznym w Siedlcach:

- Dyktando Siedleckie – impreza cykliczna,
- podsumowanie Międzynarodowego Konkursu Kangur Matematyczny – impreza cykliczna,
- Podsumowanie konkursów dla gimnazjalistów: "Z Chemią w Przyszłość" oraz "Od Energii Do Materii,
- Konferencja „Kompetencje Cyfrowe w Edukacji”.

2.3. Organizacja i wspieranie inicjatyw artystycznych i sportowych o zasięgu regionalnym, krajowym i międzynarodowym

Priorytetowe działania:

- Promocja oferty kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej miasta przyciągająca nowych odbiorców
- Organizacja i wsparcie imprez artystycznych
- Rozbudowa i modernizacja bazy sportowej (w tym szkolnej)
- Aktywizacja sportowa mieszkańców
- Modernizacja obiektów kultury
- Poprawa wyposażenia obiektów kultury i sportu, szczególnie w zakresie nowoczesnych urządzeń multimedialnych
- Wsparcie siedleckich klubów sportowych
- Wsparcie osób uzdolnionych artystycznie i sportowo poprzez system stypendiów

Miasto Siedlce wspiera i promuje inicjatywy artystyczne i sportowe o zasięgu regionalnym, krajowym i międzynarodowym poprzez współorganizację tego typu przedsięwzięć. To imprezy cykliczne lub jednorazowe. Zadania związane z edukacją artystyczną dzieci i młodzieży oraz profesjonalną twórczością artystyczną na terenie miasta realizuje: Miejski Ośrodek Kultury, Centrum Kultury i Sztuki im. Andrzeja Meżeryckiego Scena Teatralna Miasta Siedlce i Miejska Biblioteka Publiczna przy współpracy z placówkami oświatowymi. Ważną rolę kulturalną pełni także Muzeum Regionalne, Muzeum Diecezjalne, Uczelniany Ośrodek Kultury Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego, w skład którego wchodzi Studencki Ośrodek Działań Kulturalnych

„LIMES” i Klub Studencki „PeHa”, oraz osiedlowe kluby kultury i stowarzyszenia kulturalno – oświatowe.

Miejski Ośrodek Kultury w Siedlcach (MOK) oferował różnorodne formy artystycznych działań, które pozwalały rozwijać zainteresowania i talenty, poszerzać wiedzę oraz twórczo spędzać czas wolny. Działalność merytoryczna w okresie sprawozdawczym prowadzona była w pięciu obiektach: Sala Biała (ul. Pułaskiego 6), sala widowiskowa „Podlasie” (ul. Sienkiewicza 63), amfiteatr (ul. Wiszniewskiego 1), Akademia Sztuk „Piękna 7” (ul. Pułaskiego 7) oraz budynek przy ul. Rynkowej 24. W 2018 r. i 2019 r. odbywały się stałe zajęcia zespołów i sekcji. Wiele grup artystycznych osiągnęło sukces międzynarodowy - Formacja Tańca Nowoczesnego „LUZ” i Alternatywnego Teatru Tańca „LUZ” (wielokrotni laureaci Mistrzostw Polski, Europy i świata).

Miejski Ośrodek Kultury w Siedlcach był organizatorem i współorganizatorem wielu koncertów, imprez i działań artystycznych oraz innych przedsięwzięć o charakterze kulturalnym. W latach 2018- 2019 odbyło się 1316 wydarzeń artystycznych. Szereg imprez kulturalnych, organizowanych lub współorganizowanych przez Miejski Ośrodek Kultury, było rangi ogólnopolskiej lub międzynarodowej m.in.: „Zaduszki Jazzowe” (jedna z najstarszych imprez jazzowych w Polsce), Międzynarodowe Plenery Fotograficzne „Podlaski Przełom Bugu”, Ogólnopolski Konkurs Piosenki „Debiut”, Ogólnopolski Festiwal Muzyki Chrześcijańskiej „Hosanna Festiwal” (współorganizowany przez Centrum Kultury i Sztuki oraz Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Diecezji Siedleckiej), Ogólnopolski Festiwal Kolęd, Pastorałek i Piosenek Świąteczno-Noworocznych – „Kolędowe Serce Mazowsza”.

Centrum Kultury i Sztuki im. Andrzeja Meżeryckiego Scena Teatralna Miasta Siedlce w okresie od 1 stycznia 2018 do 31 grudnia 2019 roku było organizatorem, współorganizatorem, realizatorem bądź uczestnikiem (poprzez udział własnych zespołów, twórców i wykonawców) 1013 wydarzeń artystycznych i społecznych oraz audycji radiowych i telewizyjnych, w tym:

- 32 własnych spektakli,
- 80 spektakli teatrów impresaryjnych,
- 273 spektakli i widowisk dla dzieci i młodzieży,
- 336 spotkań edukacyjnych dla dzieci i młodzieży, m.in. zajęcia warsztatowe z zakresu teatru, plastyki, teatru tańca oraz wokalne, lekcje teatralne, zwiedzanie teatru,
- 6 programów stypendialnych,
- 30 konkursów, prezentacji, widowisk, przeglądów i festiwali,
- 47 koncertów,
- 19 wystaw i wernisaży,
- 41 spotkań, konferencji i sympozjów,
- 59 koncertów, spektakli i prezentacji CKiS poza miastem,
- 90 audycji radiowych i telewizyjnych.

Centrum Kultury i Sztuki w latach 2018-2019 był organizatorem VI i VII edycji Ogólnopolskiego Festiwalu Teatrów „Sztuka plus Komercja”. Ponadto w ramach cyklicznych tematycznych wydarzeń artystycznych zrealizowało autorski program „Czas na Teatr”

w kategoriach: „Teatr Smyka”, „Teatr Mądrego Widza”, „Rodzinna Niedziela w Teatrze”. Od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2019 r. w ramach programu odbyło się 259 wydarzeń.

W okresie sprawozdawczym w CKiS działały następujące zespoły, grupy, kluby, soliści, twórcy: Teatr ES, Teatr Tańca CARO, Studio Teatralne im. Jacka Woszczerowicza, Teatr Dziecięcy Drama Mia, Formacja CARO DANCE (wielokrotni złoci medaliści Mistrzostw Polski, Europy i Świata w tańcu nowoczesnym), Chór Miasta Siedlce, Orkiestra Symfoniczna Miasta Siedlce, Orkiestra Teatru ES, Sekcja Plastyczna.

Na terenie miasta za organizację imprez o charakterze sportowym odpowiada Agencja Rozwoju Miasta Siedlce sp. z o.o. W latach 2018-2019 Spółka była organizatorem, współorganizatorem lub partnerem wielu wydarzeń na zasadzie udostępnienia obiektów.

W roku 2018 i 2019 samorząd miejski wspierał inicjatywy w zakresie kultury fizycznej i sportu, poprzez tworzenie warunków prawno – organizacyjnych i ekonomicznych dla rozwoju kultury fizycznej i sportu. Działania w zakresie realizacji założeń Strategii koncentrowały się w szczególności na:

1. utrzymaniu, konserwacji i rozwoju infrastruktury sportowej;
2. współpracy i wspieraniu klubów sportowych poprzez dofinansowanie działalności statutowej oraz promocję oferty sportowej;
3. wypracowaniu systemu i wspieraniu bieżącej działalności (wsparcie sportowców poprzez ufundowanie i wypłatę stypendiów sportowych);
4. udostępnianiu miejskich obiektów sportowych dla potrzeb klubów sportowych i zainteresowanych uprawianiem sportu mieszkańców, niezrzeszonych w stowarzyszeniach kultury fizycznej.

Infrastruktura sportowa w mieście jest dobrze rozwinięta. Obiektami sportowymi przy ul. Jana Pawła II 6 i ul. Prusa 6 zarządza Agencja Rozwoju Miasta Siedlce Sp. z o.o., będąc jednocześnie ich właścicielem. We wskazanych lokalizacjach znajdują się: Park Wodny Siedlce, stadion piłkarski, boiska treningowe, hala sportowa z salą tenisa stołowego i zapleczem, stadion lekkoatletyczny, lodowisko, siłownia, korty tenisowe, skateplaza, rolkowisko, parkour park, boiska do piłki siatkowej plażowej. Pozostała baza sportowo – rekreacyjna w mieście jest zlokalizowana głównie przy szkołach. W Siedlcach ogólnodostępne są również boiska i zespoły boisk sportowych.

W latach 2018 – 2019 kontynuowano rozbudowę ogólnodostępnej i szkolnej bazy sportowej oraz wspierano działalność siedleckich klubów sportowych, poprawiając warunki do uprawiania sportu i rekreacji.

2.4. Podniesienie poziomu kształcenia na wszystkich poziomach szkół

Priorytetowe działania:

- Prowadzenie programów stypendialnych dla najlepszych uczniów
- Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów poprzez pomoc materialną
- Organizowanie szkoleń i doskonalenie kompetencji nauczycieli
- Ustalanie i prowadzenie zawodów w szkołach we współpracy z przedsiębiorcami

- Wprowadzanie i rozwijanie oferty zajęć praktycznych
- Rozbudowa oferty zajęć pozalekcyjnych

Stypendia Prezydenta Miasta Siedlce do końca roku szkolnego 2017/2018 przyznawane były na podstawie **Uchwały Nr VII/59/2007 Rady Miasta Siedlce z dnia 22 lutego 2007 roku** w sprawie stworzenia lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży będących mieszkańcami Miasta Siedlce. Począwszy od I semestru roku szkolnego 2018/2019 obowiązuje nowa **Uchwała Nr VI/48/2019 Rady Miasta Siedlce z dnia 27 lutego 2019 roku**, która rozszerza krąg uprawnionych do ubiegania się o stypendium na uczniów pobierających naukę na terenie Miasta Siedlce. Od 27.06.2019 r. obowiązuje **Uchwała Nr X/115/2019 Rady Miasta Siedlce z dnia 27 czerwca 2019 roku w sprawie przyjęcia lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży pobierających naukę na terenie Miasta Siedlce** oraz **Uchwała Nr X/116/2019 Rady Miasta Siedlce z dnia 27 czerwca 2019 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków, zakresu oraz trybu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży pobierających naukę na terenie Miasta Siedlce**. Stypendia mają za zadanie wspieranie w rozwoju uczniów zdolnych, mogących poszczycić się osiągnięciami naukowymi i artystycznymi, lub wynikami sportowymi na szczeblu regionalnym, wojewódzkim (stypendium II stopnia) oraz ponadwojewódzkim bądź międzynarodowym (stypendium I stopnia). Wyróżnienie otrzymują uczniowie szkół podstawowych (z wyłączeniem klas I-III), klas gimnazjalnych i szkół ponadpodstawowych, do ukończenia 25. roku życia, będący mieszkańcami (stan prawny do końca roku szkolnego 2017/2018), a od roku szkolnego 2018/2019 uczniowie pobierający naukę na terenie Miasta Siedlce. Stypendia, mające motywować i dawać podstawę finansową do nauki, przyznawane są raz w semestrze na wniosek dyrektora szkoły, przy pisemnej zgodzie rodziców ucznia. Stypendium I stopnia to gratyfikacja finansowa w wysokości 500 złotych, zaś II stopnia w wysokości 300 złotych.

W roku szkolnym 2018/2019 zostało przyznanych 1.530 stypendiów:

- 527 stypendia w I semestrze 2018/2019

- 1.003 stypendiów w II semestrze 2018/2019

W ramach wyrównywania szans edukacyjnych udzielana jest uczniom pomoc materialna o charakterze socjalnym w formie stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych. Ma ona swoje umocowanie w artykule 90c-f ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty. W Mieście Siedlce sprawy dotyczące pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym reguluje Uchwała Rady Miasta Siedlce z dnia 29 sierpnia 2008 roku, która jest regulaminem jej udzielania. Pomoc materialna jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji i umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej. Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów jest zadaniem własnym gminy finansowanym w 20% z wkładu własnego oraz w 80% z dotacji z budżetu państwa.. W roku szkolnym 2019/2020 wydano 617 decyzji przyznających stypendium szkolne na łączną kwotę 661.140,00 zł oraz 16 decyzji przyznających zasiłek szkolny na kwotę 6.580,00 zł.

W roku szkolnym 2017/2018 szkoły i placówki prowadzone przez Miasto Siedlce zrealizowały łącznie 929,75 godzin zajęć pozalekcyjnych tygodniowo. Według stanu na dzień

31 października 2018 r. w zajęciach pozalekcyjnych uczestniczyło 8.315 uczniów. Od początku roku szkolnego 2017/2018 z inicjatywy nauczycieli w szkołach przeprowadzono 615,75 godzin zajęć pozalekcyjnych. Z inicjatywy dyrektorów szkoły zrealizowały 34 godziny. W ramach zajęć finansowanych przez rodziców -18 godzin, finansowane z innych źródeł, głównie przez Powiatowy Szkolny Związek Sportowy, a także Uczniowskie Kluby Sportowe, Związek Harcerstwa Polskiego czy Stowarzyszenie Prometeusz - łącznie 208 godzin. Dyrektorzy szkół, z godzin do swojej dyspozycji, w roku szkolnym 2017/2018 przeznaczyli 54 godziny na zajęcia pozalekcyjne.

Odnosnie do zajęć pozalekcyjnych w roku szkolnym 2019/2020, szkoły i placówki prowadzone przez Miasto Siedlce zrealizowały łącznie 928,50 godzin zajęć pozalekcyjnych. Według stanu na dzień 31 października 2019 r. w zajęciach pozalekcyjnych uczestniczyło 11.775 uczniów. Jeden uczeń może uczestniczyć w kilku zajęciach pozalekcyjnych w zależności od zainteresowań i możliwości organizacyjnych szkoły.

Szkoły zrealizowały - 294 godziny zajęć pozalekcyjnych z inicjatywy nauczycieli oraz 356 godzin - z inicjatywy dyrektorów. W szkołach odbyły się również zajęcia pozalekcyjne finansowane przez rodziców (50 godzin), finansowane z innych źródeł, tj. Powiatowy Szkolny Związek Sportowy, Uczniowskie Kluby Sportowe, Szkolny Związek Sportowy, Polski Związek Rugby, Narodowe Forum Muzyki, Polski Związek Szachowy (łącznie 162 godziny). Dyrektorzy szkół, z godzin do swojej dyspozycji, przeznaczyli 66,5 na realizację zajęć pozalekcyjnych.

Na podniesienie poziomu kształcenia wpływają także projekty realizowane na terenie miasta:

1. Projekty dofinansowane z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020:

- **„Zawodu Mistrzowie - Rynku Pracy Królowie”**

Oś priorytetowa X Edukacja dla rozwoju regionu, Działanie 10.3 Doskonalenie zawodowe, Poddziałanie 10.3.1 Doskonalenie zawodowe uczniów.

Beneficjent: Miasto Siedlce.

Jednostki objęte wsparciem: Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 im. Stanisława Staszica w Siedlcach, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Siedlcach, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 3 im. Stanisława Staszica w Siedlcach, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 5 im. gen. Władysława E. Sikorskiego w Siedlcach.

Wartość projektu: 2.162.688,75 złotych, w tym dofinansowanie: 1.946.419,84 złotych.

Okres realizacji projektu: 01.10.2017 - 30.09.2019

Cel projektu: wyrównanie szans edukacyjnych 285 uczniów i uczennic szkół zawodowych subregionu siedleckiego (ZSP1, ZSP2, ZSP3, ZSP5) służące podniesieniu ich zdolności do przyszłego zatrudnienia poprzez poprawę jakości i atrakcyjności oferty edukacyjnej do IX 2019 r.

Projekt zakładał współpracę szkół z otoczeniem społeczno - gospodarczym w zakresie realizacji staży i praktyk zawodowych skierowanych do uczniów ostatnich klas techników i szkół zawodowych celem ułatwienia nawiązania relacji pomiędzy uczniem a pracodawcą tuż po zakończeniu edukacji szkolnej w wariantach jednomiesięcznym lub trzymiesięcznym,

realizacji zajęć specjalistycznych oraz kursów, których wymagają pracodawcy od swoich pracowników. Poza rozwojem współpracy projekt zakładał doposażenie pracowni zawodowych i warsztatów szkolnych odpowiadających środowisku pracy u pracodawców.

- **„Zintegrowany rozwój szkolnictwa zawodowego”**

Oś priorytetowa X Edukacja dla rozwoju regionu, Działanie 10.3 Doskonalenie zawodowe, Podziałanie 10.3.1 Doskonalenie zawodowe uczniów Uchwała 234/315/18 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 06 lutego 2018 r.

Beneficjent: Samorząd Województwa Mazowieckiego.

Partnerzy: przedstawiciele powiatów województwa mazowieckiego w tym Miasto Siedlce. Jednostki objęte wsparciem: Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 im. Stanisława Staszica w Siedlcach, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Siedlcach, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 3 im. Stanisława Staszica w Siedlcach, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 4 im. Kazimierza Wielkiego w Siedlcach, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 5 im. gen. Władysława E. Sikorskiego w Siedlcach, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 6 im. gen. Józefa Bema w Siedlcach.

Wartość projektu: 119.999.576,40 złotych, w tym dofinansowanie w ramach projektu dla Miasta Siedlce: 2.691.878,65 złotych.

Okres realizacji: 01.09.2017 – 31.03.2023

Cel projektu: jest wyrównanie szans edukacyjnych 365 uczniów i uczennic szkół zawodowych subregionu siedleckiego (ZSP1, ZSP2, ZSP3, ZSP4, ZSP5, ZSP6) służące podniesieniu ich zdolności do przyszłego zatrudnienia m.in. poprzez poprawę jakości i atrakcyjności oferty edukacyjnej.

Projekt zakłada połączenie inteligentnych specjalizacji regionu z procesem kształcenia poprzez korelację programów nauczania z uwarunkowaniami lokalnej i regionalnej gospodarki. Skorelowanie trzech głównych uczestników rynku pracy: przyszłych pracowników (uczniowie), szkół oraz potencjalnych pracodawców. Pracodawcy zostaną włączeni w proces planowania procesu kształcenia poprzez współdziałanie w tworzeniu programu nauczania, uczeń będzie mógł zaplanować swoją ścieżkę rozwoju kształcenia zawodowego w oparciu o profesjonalne doradztwo zawodowe oraz programy nauczania dostosowane do potrzeb pracodawców.

- **„Nowoczesne kształcenie zawodowe szansą na Twój udany debiut na rynku pracy”**

Oś priorytetowa X Edukacja dla rozwoju regionu, Działanie 10.3 Doskonalenie zawodowe, Podziałanie 10.3.1 Doskonalenie zawodowe uczniów.

Beneficjent: Stowarzyszenie Integracja i Rozwój.

Partnerzy: Miasto Siedlce/ZSP 4, Powiat Łosicki/ZS Nr 3 RCKU Łosice.

Wartość projektu: 1.889.952,12 złotych w tym dofinansowanie Miasto Siedlce/ZSP4: 231.742,00 złotych.

Okres realizacji: 01.02.2018 - 31.12.2022

Cel projektu: wzrost wiedzy i umiejętności 180 uczniów (w tym 69 z ZSP nr 4 w Siedlcach) niezbędnych na rynku pracy i zwiększenie ich zdolności do przyszłego zatrudnienia po zakończeniu nauki poprzez poprawę efektywności i skuteczności kształcenia zawodowego oraz lepsze jego dostosowanie do potrzeb gospodarczych i rynku pracy.

Projekt zakłada lepsze dopasowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwienie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmocnienie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania, wyposażenia pracowni oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami.

2. Projekty z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój,

- **„Zapewnienie dyrektorom i innym osobom pełniącym funkcje kierownicze w mazowieckich szkołach i przedszkolach wsparcia szkoleniowo-doradczego w zakresie przywództwa edukacyjnego w kształceniu kompetencji kluczowych uczniów poprzez system placówek doskonalenia nauczycieli.”**

Oś priorytetowa II, Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty.

Beneficjent: Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej.

Partnerzy: Miasto Siedlce/Samorządowe Centrum Doradztwa i Doskonalenia Nauczycieli, Collegium Civitas w Warszawie, Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, Międzypowiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Radomiu z siedzibą w Iłży.

Wartość projektu: 8.643.195,00 złotych, w tym dofinansowanie Miasto Siedlce/Samorządowe Centrum Doradztwa i Doskonalenia Nauczycieli: 1.494.535,56 złotych.

Okres realizacji: 01.12.2017 - 30.11.2019

Cel projektu: wzmocnienie wojewódzkiego systemu doskonalenia nauczycieli, który przedstawicielom kadry kierowniczej szkół i przedszkoli województwa mazowieckiego zapewni podniesienie kompetencji w zakresie przywództwa edukacyjnego, skoncentrowanego na skutecznym uczeniu się uczniów, w szczególności w zakresie kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy, nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia.

3. Projekty w ramach programu Erasmus +

- **„Język angielski kluczem do sukcesu”**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na zasadach Erasmus+ w ramach projektu „Mobilność kadry edukacji szkolnej”.

Beneficjent: Miasto Siedlce/ Publiczne Gimnazjum nr 4 im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Siedlcach.

Wartość projektu: 147.674,19 złotych.

Okres realizacji: 15.11.2016 -14.04.2018

Cele projektu:

- wsparcie profesjonalnego rozwoju nauczycieli i pracowników szkoły, zwiększenie motywacji, a jednocześnie satysfakcji z wykonywanej pracy,
- podniesienie umiejętności posługiwania się językiem angielskim,

- nawiązanie kontaktów z nauczycielami z innych krajów w celu współpracy projektowej w przyszłości,
- wymiana doświadczeń z innymi nauczycielami w zakresie nauczania danego przedmiotu,
- wdrożenie innowacji pedagogicznej - klasa z rozszerzonym programem języka angielskiego,
- podniesienie poziomu kompetencji w zakresie TIK i wykorzystywania narzędzi informatycznych w uczeniu się i nauczaniu,
- kształtowanie/poszerzanie oraz promowanie świadomości międzykulturowej,
- umożliwienie wymiany doświadczeń pedagogicznych, dobrych praktyk i wiedzy w międzynarodowym środowisku, np. poprzez organizowanie video lekcji, dzielenie się refleksjami na temat własnych technik i metod nauczania różnych przedmiotów,
- budowanie bazy narzędzi dydaktycznych przydatnych w nauce języka obcego,
- poszerzanie wiedzy w zakresie metodyki nauczania przedmiotu.

- **„3,2,1... Action!”**

Program Erasmus + Akcja KA2 – Współpraca na rzecz innowacji i wymiany dobrych praktyk, partnerstwa strategiczne – współpraca szkół.

Tematem projektu jest teatr i jego wykorzystanie w nauczaniu języków obcych i wielu umiejętności takich jak: walka ze stresem, umiejętność pracy w grupie, integracja różnych grup kulturowych i praca nad samooceną.

Beneficjent: Miasto Siedlce/ Szkoła Podstawowa nr 4 im. Adama Mickiewicza w Siedlcach

Partnerzy: Hiszpania, Włochy, Czechy, Bułgaria i Rumunia.

Wartość projektu: 19.260 Euro

Okres realizacji: 01.09.2016 -31.08.2018.

Cel projektu: zdobycie dodatkowych umiejętności, kwalifikacji oraz doświadczeń zawodowych, podniesienie jakości i efektywności nauczania, co w efekcie przyczyni się do podniesienia jakości pracy szkoły oraz zwiększenia wymiaru europejskiego placówki. Udział nauczycieli języka angielskiego w tego typu przedsięwzięciach edukacyjnych jest niezwykle cennym doświadczeniem, ponieważ nie tylko przyczynia się do podniesienia kompetencji językowych, do poznania nowych metod, technik nauczania oraz pracy z uczniem, ale także do efektywnego wykorzystania, jakże ważnych w obecnych czasach, narzędzi informatycznych w nauczaniu języków obcych.

- **„Europejskie kwalifikacje”** Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na zasadach Erasmus+ w ramach projektu „Staż zagraniczne dla uczniów i absolwentów szkół zawodowych oraz mobilność kadry kształcenia zawodowego”.

Beneficjent: Miasto Siedlce / Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 im. Stanisława Staszica w Siedlcach.

Wartość projektu: 750.641,50 zł

Okres realizacji: 31.12.2016 - 30.06.2018.

Cele projektu: nabycie przez jego uczestników, dzięki odbyciu zagranicznych staży, nowych kwalifikacji zawodowych, językowych, zgodnych z oczekiwaniami lokalnych i regionalnych przedsiębiorców, oraz kompetencji osobistych.

- **„Droga do sukcesu”** Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na zasadach Erasmus+ w ramach projektu „Stáže zagraniczne dla uczniów i absolwentów szkół zawodowych oraz mobilność kadry kształcenia zawodowego”

Beneficjent: Miasto Siedlce/ Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 im. Kazimierza Wielkiego w Siedlcach

Wartość projektu: 603.945,73zł

Okres realizacji: 01.12.2016 - 30.06.2018

Cel projektu: nabycie kompetencji zawodowych, zdobycie doświadczenia zawodowego uczniów, transfery dobrych praktyk, wiedzy oraz innowacji.

- **„Zawodowo w dorosłość”** Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na zasadach Erasmus+ w ramach projektu „Mobilność osób uczących się i kadry w ramach kształcenia zawodowego”.

Beneficjent: Miasto Siedlce/ Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 6 im. gen. Józefa Bema w Siedlcach

Wartość projektu: 451.846,59 zł

Okres realizacji: 01.09.2017 -30.04.2019.

Cel projektu: przygotowanie uczących się do życia w warunkach współczesnego świata, wykonywania pracy zawodowej i aktywnego funkcjonowania na zmieniającym się rynku pracy, a także zwiększenie kompetencji językowych, wymiana doświadczeń i nauka nowych rzeczy, kształtowanie wśród uczniów umiejętności pracy w grupie ponad barierami językowymi, poznanie innych kultur.

- **„Too hard to be soft??”** Program Erasmus + w ramach Akcji 2 Partnerstwa Współpracy Szkół.

Beneficjent: Miasto Siedlce/ IV Liceum Ogólnokształcące im. Hetmana Stanisława Żółkiewskiego w Siedlcach.

Partnerzy: koordynator projektu - szkoła Sehit Bora Celik Anadolu Lisesi w mieście Nigde w Turcji, pozostali partnerzy - szkoły z Portugalii, Włoch i Litwy.

Wartość projektu: 31.150,00 euro.

Okres realizacji: 01.09.2018r - 31.08.2020

Uczestnicy: uczniowie klas pierwszych i drugich IV LO w Siedlcach.

Cel projektu: wspieranie uczniów i nauczycieli w nauczaniu i uczeniu się kluczowych umiejętności językowych różnymi metodami: metodą gier i zabaw, dyskusji, metodą dramy i cooperative learning.

- **„Future Unique Tu Us, Robotics and E-Learning”** Program Erasmus + w ramach Akcji 2 Partnerstwa Współpracy Szkół.

Beneficjent: Miasto Siedlce/ Szkoła Podstawowa Nr 5 im. Władysława Rawicza w Siedlcach.

Partnerzy: Litwa, Turcja, Portugalia, Macedonia.

Wartość projektu: 31.397,00 euro.

Okres realizacji: 01.09.2018 - 31.08.2020

Uczestnicy: uczniowie SP 5 w Siedlcach.

Cel projektu: zdobywanie wiedzy dotyczącej narzędzi internetowych Web 2.0, kodowania i robotyki oraz poszerzenie znajomości języka angielskiego poprzez działania projektowe z użyciem multimediów oraz udział uczniów i nauczycieli w szkoleniach międzynarodowych.

- **„The Non-Formal and the Digital Classrooms for Inclusion”** Program Erasmus + w ramach Akcji 2 Partnerstwa Współpracy Szkół.

Beneficjent: Miasto Siedlce/ Szkoła Podstawowa Nr 6 im. Władysława Broniewskiego w Siedlcach.

Partnerzy: Turcja - Aksemeddin Bilim ve Sanat Merkezi, Włochy - 16 I.C. „S. Chindemi” Siracusa, koordynator – Rumunia - Scoala Gimnaziala „Vasile” Lucaciu Apa.

Wartość projektu: 22.912,00 euro.

Okres realizacji: 15.09.2018 - 14.09.2020

Uczestnicy: uczniowie SP 6 w Siedlcach wraz z rodzicami.

Cel projektu: wzrost motywacji i poprawa rezultatów szkolnych uczniów. Nieformalne gry i zabawy oraz efektywne korzystanie z nowoczesnej technologii w klasie. Szkolenia dla rodziców.

„Join the European table” Program Erasmus + w ramach Akcji 2 Partnerstwa Współpracy Szkół.

Beneficjent: Miasto Siedlce/ II Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi im. św. Królowej Jadwigi w Siedlcach.

Partnerzy: szkoły w Tarragonie (Hiszpania), Debreczynie (Węgry), Hennebont (Francja), Lahr (Niemcy) i Trikala (Grecja).

Wartość projektu: 44.620,00 euro.

Okres realizacji: 01.09.2018 - 31.08.2021

Uczestnicy: uczniowie klas pierwszych, drugich i trzecich II LO w Siedlcach.

Cel projektu: wymiana informacji i poglądów jego uczestników na zjawisko migracji w Europie i jego skutki społeczne w poszczególnych krajach. Realizacja celów projektu będzie odbywać się poprzez wymianę międzynarodową uczniów, spotkania, prezentacje, konferencje na Skypie i platformie e-Twinning.

- **„Staże za granicą”** Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na zasadach Erasmus+ w ramach Akcji 1 Mobilność uczniów i kadry w sektorze Kształcenie i szkolenia zawodowego.

Beneficjent: Miasto Siedlce/Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 im. Stanisława Staszica w Siedlcach.

Partnerzy: Azzura Societa Cooperativa Sociale – Włochy, Associação Intercultural Amigos da Mobilidade – Portugalia.

Wartość projektu: 149.811,00 euro.

Okres realizacji: 30.11.2018 - 30.10.2020

Uczestnicy: uczniowie klas 2-4 technikum uczący się w zawodach: technik żywienia i usług gastronomicznych, technik hotelarstwa, technik pojazdów samochodowych, technik spedytor, kelner.

Cel projektu: zdobycie nowych umiejętności zawodowych i językowych, podwyższenie kompetencji osobistych, poznanie historii, kultury i tradycji krajów odbywania staży.

- **„Stażę sposobem na sukces”** Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na zasadach Erasmus+ w ramach Akcji 1 Mobilność uczniów i kadry w sektorze Kształcenia i szkolenia zawodowego.

Beneficjent: Miasto Siedlce/Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 im. Kazimierza Wielkiego w Siedlcach.

Partnerzy: Azzura Societa Cooperativa Sociale – Włochy, Associação Intercultural Amigos da Mobilidade – Portugalia.

Wartość projektu: 149.252,00 euro.

Okres realizacji: 01.10.2018 - 30.09.2020

Uczestnicy: uczniowie specjalności technik architektury krajobrazu, technik rolnik, technik technologii żywności.

Cel projektu:

- poprawa jakości kształcenia w następujących zawodach: technik rolnik, technik architektury krajobrazu, technik technologii żywności i technik agrobiznesu,
- staże zagraniczne umożliwiające uczniom zapoznanie się z nowymi rozwiązaniami w ich obszarach zawodowych, poznanie innej kultury (w tym kultury pracy) oraz zwiększenie pewności siebie i przedsiębiorczości,
- zwiększanie potencjału uczestniczących instytucji oraz umiejętności skutecznej współpracy z międzynarodowymi partnerami w sektorze VET.

- **„Lepsza przyszłość zawodowa”** Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na zasadach Erasmus+ w ramach Akcji 1 Mobilność uczniów i kadry w sektorze Kształcenie i szkolenia zawodowego.

Beneficjent: Miasto Siedlce/Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Siedlcach.

Partnerzy: Azzura Societa Cooperativa Sociale – Włochy, Associação Intercultural Amigos da Mobilidade – Portugalia.

Wartość projektu: 643.604,47 złotych.

Okres realizacji: 01.09.2018- 30.06.2020

Uczestnicy: uczniowie kształcący się w zawodach technik ekonomista, technik handlowiec, technik logistyk, technik organizacji reklamy.

Cel projektu: zdobycie nowych umiejętności zawodowych i językowych, podwyższenie kompetencji osobistych, poznanie historii, kultury i tradycji krajów odbywania staży.

- **„Kompetencje międzykulturowe i umiejętności z zakresu TIK”**, Program Erasmus+, Akcja 1 Mobilność uczniów i kadry w sektorze kształcenie i szkolenie zawodowe

Beneficjent: Miasto Siedlce/II Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi im. św. Królowej Jadwigi w Siedlcach.

Wartość projektu: 28.170 euro.

Okres realizacji: 01.09.2019 - 31.08.2021

Uczestnicy: nauczyciele

Cel projektu: doskonalenie nauczycieli w zakresie kompetencji międzykulturowych oraz umiejętności z zakresu TIK.

- **„Po kwalifikacje do Europy”**, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na zasadach Erasmus+ w ramach projektu Międzynarodowa mobilność edukacyjna uczniów i absolwentów oraz kadry kształcenia zawodowego.

Beneficjent: Miasto Siedlce/II Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi im. św. Królowej Jadwigi w Siedlcach.

Partnerzy: M.E.P. Europrojects Granada S.L.

Wartość projektu: 640.076,51 złotych.

Okres realizacji: 01.12.2019 - 30.11.2021

Uczestnicy: uczniowie II LO wraz z opiekunami.

Cel projektu: przygotowanie uczących się do życia w warunkach współczesnego świata, wykonywania pracy zawodowej i aktywnego funkcjonowania na zmieniającym się rynku pracy.

4. Projekty z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020

- **„Ja w Internecie”**, Działanie 3.1 „Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych”.

Beneficjent: Miasto Siedlce/Samorządowe Centrum Doradztwa i Doskonalenia Nauczycieli w Siedlcach.

Wartość projektu: 94.080 złotych.

Okres realizacji projektu: 02.10.2018 - 15.08.2019

Cel projektu: stworzenie trwałych mechanizmów podnoszenia kompetencji cyfrowych na poziomie lokalnym, poprzez zwiększenia kompetencji lokalnych instruktorów w zakresie uczenia osób dorosłych zarówno poprzez cykl szkoleń jak również wyposażenie pracowni komputerowej SCDiDN w Siedlcach.

W Siedlcach funkcjonuje Samorządowe Centrum Doradztwa i Doskonalenia Nauczycieli, które jest placówką oświatową świadczącą usługi edukacyjne dla nauczycieli, posiadającą akredytację Mazowieckiego Kuratora Oświaty. Doświadczona i wykwalifikowana kadra doradców i edukatorów zapewnia zainteresowanym nauczycielom profesjonalną obsługę w zakresie doradztwa metodycznego i doskonalenia zawodowego.

W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2019 r. placówka zorganizowała 66 szkoleniowych rad pedagogicznych, w których uczestniczyło 3.133 nauczycieli szkół i placówek miasta Siedlce. W przeprowadzonych 153 formach doskonalenia zawodowego (warsztaty, kursy doskonalące, kursy blended learningowe, kursy nadające uprawnienia, kursy

kwalifikacyjne) uczestniczyło 2.849 nauczycieli. Prawie czternaście tysięcy (13.939) nauczycieli i uczniów wzięło udział w konkursach przedmiotowych i Siedleckich Targach Edukacyjnych wyższych uczelni i szkół ponadgimnazjalnych.

Każdy doradca metodyczny SCDiDN, zgodnie z comiesięcznym harmonogramem, prowadzi konsultacje indywidualne i zespołowe, zespoły samokształceniowe, problemowe, konferencje i zajęcia otwarte, których przebieg jest szczegółowo omawiany, w obszarze: metod, form pracy, doboru treści, pomocy dydaktycznych i naukowych oraz dzielenia się wiedzą i dobrymi praktykami. Od 1.01.2018 r. do 31.12.2019 r. z ww. form doradztwa metodycznego skorzystało 12.519 nauczycieli.

W okresie od 1 stycznia 2018 r. – 31 grudnia 2019 r. SCDiDN zrealizowało projekty, w ramach których przeszkolono 1.163 uczestników:

- **„Rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów poprzez pracę nad kształtem zadań edukacyjnych wykonywanych na lekcjach wybranych przedmiotów szkolnych, TIK oraz indywidualizację nauczania, realizowane przez 10 placówek doskonalenia nauczycieli, prowadzących kompleksowe wspomaganie szkół”**. W ramach projektu nauczyciele szkół i placówek miasta Siedlce uczestniczyli w warsztatach o tematyce wynikającej z przeprowadzonej diagnozy potrzeb.
- **„Zapewnienie dyrektorom i innym osobom, pełniącym funkcje kierownicze w mazowieckich szkołach i przedszkolach, wsparcia szkoleniowo-doradczego w zakresie przywództwa edukacyjnego w kształceniu kompetencji kluczowych uczniów, poprzez system placówek doskonalenia nauczycieli”**. W ramach projektu trenerzy i doradcy przeprowadzili zajęcia dydaktyczne i doradztwo dla dyrektorów szkół, kierowników świetlic i zespołów przedmiotowych.
- **„Ja w internecie. Program szkoleniowy w zakresie rozwoju kompetencji cyfrowych”**. Celem projektu było podniesienie kompetencji cyfrowych osób dorosłych, by w większym stopniu korzystały one z usług świadczonych drogą elektroniczną w życiu zawodowym i prywatnym.

Od stycznia 2018 r. do grudnia 2019 r. 468 nauczycieli miasta Siedlce uczestniczyło w 13 - zorganizowanych przez SCDiDN - konferencjach o następującej tematyce:

- Nauczyciel wobec zachowań uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- Pracuj świadomie i rozwijaj swój warsztat. Rozwijanie kompetencji kluczowych w świetlicy szkolnej i internacie/bursie,
- Wykorzystanie elementów pedagogiki Froebła w praktyce pedagogicznej,
- Jak budować dobre relacje w szkole i przeciwdziałać przemocy rówieśniczej,
- Karta Oceny Rozwoju Psychoruchowego (KOPR),
- KOLD - Karta Oceny Logopedycznej Dziecka,
- Kreatywność i wartości w edukacji,
- Kompetencje kluczowe w praktyce szkolnej,
- Kompetencje cyfrowe w edukacji,
- Szkolnictwo zawodowe – nowe przepisy prawa od 1 września 2019,

- Partnerzy w kształceniu zawodowym,
- Nowe standardy w diagnozie zespołu Aspergera - dostosowania wymagane na egzaminie w orzecznictwie,
- Rozwijanie kompetencji matematycznych uczniów.

SCDiDN kompleksowo wspiera szkoły/placówki, dbając o zwiększenie kwalifikacji i kompetencji zawodowych nauczycieli miasta Siedlce w obszarach: dydaktycznym, opiekuńczym, wychowawczym.

2.5. Wspieranie kształcenia ustawicznego i praktycznego

Priorytetowe działania:

- Promocja uczenia się przez całe życie
- Organizowanie szkoleń i warsztatów dla osób starszych
- Wprowadzenie systemu kształcenia na odległość

Centrum Kształcenia Zawodowego, analizując potrzeby i oczekiwania uczniów wybierających naukę w szkole zawodowej oraz wychodząc naprzeciw lokalnej sytuacji na rynku pracy, od 01.01.2018 roku do 31.12.2019 roku podjęło następujące działania:

- Kontynuowanie współpracy w ramach umowy patronackiej pomiędzy firmą Bozamet Sp. z o.o. a Miastem Siedlce, Zespołem Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 i Centrum Kształcenia Zawodowego w Siedlcach. Firma objęła patronatem klasy kształcące w zawodach ślusarz i operator obrabiarek skrawających. Najlepsi absolwenci znajdują zatrudnienie w spółce.
- Kontynuowanie współpracy w ramach umowy patronackiej z firmą Stadler Polska Sp. z o.o., Zespołem Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1, Centrum Kształcenia Zawodowego i Urzędem Miasta Siedlce. Patronatem objęte są wybrane klasy kształcące w zawodach mechatronik i elektryk, potrzebnych w fabryce pojazdów szynowych. Najlepsi uczniowie mogą liczyć na stypendia ufundowane przez firmę. Najlepsi absolwenci znajdują zatrudnienie w spółce.
- Kontynuacja programu „Młode Kadry” pod patronatem firmy INTER CARS. Placówka znalazła się w gronie szkół cenionych za wysoką jakość i efektywność współpracy w kształceniu zawodowym w branży motoryzacyjnej. Udział uczniów i nauczycieli w kursach i szkoleniach specjalistycznych, prowadzonych przez najlepszych specjalistów z INTER CARS. Ustawiczne doskonalenie kadry zapewnia efektywne przygotowanie uczniów do przyszłej pracy zawodowej. Kształcenie z wykorzystaniem nowoczesnych urządzeń i sprzętu ułatwia start zawodowy młodym ludziom.
- Centrum Kształcenia Zawodowego przeprowadza egzaminy potwierdzające kwalifikacje w zawodzie dla uczniów i absolwentów szkół zawodowych.

Centrum Kształcenia Ustawicznego w Siedlcach podejmuje szereg działań zmierzających do poprawy jakości pracy szkoły, w tym właściwej realizacji procesu

dydaktyczno - wychowawczego pomagającego słuchaczom odnosić sukcesy, właściwie rozwijać się i kształtować odpowiednią postawę. Centrum współpracuje także z instytucjami i organizacjami wspomagającymi realizację programu dydaktyczno - wychowawczego szkoły, opracowuje i wdraża różnego rodzaju projekty, w tym skierowane do społeczności lokalnej, podejmuje działania innowacyjne. Do 31 grudnia 2019 r. w Centrum Kształcenia Ustawicznego w Siedlcach podejmowane były następujące działania:

Tabela 7. Działania zrealizowane przez CKU w latach 2018-2019.

Priorytetowe działania	Działania podejmowane przez Centrum Kształcenia Ustawicznego w Siedlcach
Promocja uczenia się przez całe życie	<p>Udział w spotkaniach na terenie miasta i gminy Siedlce- prezentacja oferty edukacyjnej placówki, informowanie o roli kształcenia ustawicznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — targi szkół średnich (27 III 2019), których współorganizatorem jest placówka, — informacje przekazywane do szkół ponadgimnazjalnych (licea ogólnokształcące, szkoły zawodowe) oraz PUP w Siedlcach, — informacje zamieszczane na stronie placówki (www.cku.siedlce.pl) oraz na profilu społecznościowym Centrum. <p>Organizowanie akcji promujących profile działalności placówki, np. coroczna akcja skierowana do społeczności lokalnej rozliczania PIT-ów (od roku szkolnego 2017/2018 z wykorzystaniem platformy elektronicznej).</p>
Organizacja szkoleń i kwalifikacyjnych kursów zawodowych	<p>Promowanie Kwalifikacyjnych Kursów Zawodowych jako alternatywy zdobywania dodatkowych kwalifikacji – w 2019 r. zorganizowanie KKZ w kwalifikacjach:</p> <ul style="list-style-type: none"> — EE.08 Montaż i eksploatacja systemów komputerowych, urządzeń peryferyjnych i sieci (zawód: technik informatyk) — TG.08 Prowadzenie działalności turystycznej na obszarach wiejskich (zawód: technik turystyki wiejskiej) — TG.09 Prowadzenie gospodarstwa agroturystycznego (zawód: technik turystyki wiejskiej) — AU.31 Organizacja transportu oraz obsługa klientów i kontrahentów (zawód: spedytor)
Wprowadzenie systemu kształcenia na odległość	<p>Prowadzenie Platformy Moodle dla słuchaczy i uczestników KKZ - opracowanie materiałów i zamieszczanie ich na platformie; udostępnianie ćwiczeń, zadań interaktywnych, e-podręczników.</p>

Do realizacji celu 2.5. przyczyniają się także działania Miejskiego Ośrodka Kultury, przy którym funkcjonuje **Siedlecki Uniwersytet Trzeciego Wieku**. Zaspokaja on intelektualne potrzeby osób, które nadal chcą poszerzać wiedzę, rozwijać zainteresowania i żyć aktywnie. Seniorzy mają zatem możliwość korzystania z oferty spotkań wykładowych dotyczących różnych dziedzin kultury, m.in.: muzyki, teatru, tańca, historii sztuki

i architektury oraz spotkań z ciekawymi ludźmi: aktorami, muzykami i autorami. Udział w tych zajęciach pozwala słuchaczom na zdobywanie nowej wiedzy, zaspokajając przez to potrzebę nieustannego uczenia się, co często było utrudnione w czasie aktywnego życia zawodowego. Obok spotkań wykładowych słuchacze SUTW mieli możliwość korzystania z warsztatów malarskich, warsztatów literackich, warsztatów tańca i rękodzieła artystycznego, warsztatów językowych, warsztatów komputerowych oraz warsztatów psychologicznych.

2.6. Modernizacja i poprawa stanu wyposażenia infrastruktury edukacyjnej

Priorytetowe działania:

- Modernizacja obiektów
- Zakup i wymiana pomocy, urządzeń i sprzętu służącego nauczaniu
- Dostosowanie obiektów dla osób niepełnosprawnych

Tabela 8. Zestawienie inwestycji i remontów wykonanych w placówkach oświatowych w 2018 r.

Nazwa jednostki	Zakres zadania	Łączny koszt w zł
Szkoła Podstawowa Nr 1 (poprzednio PG nr 1)	docieplenie pawilonu i łącznika oraz odnowienie elewacji budynku szkoły w części pawilonu	287 771,85
	remont schodów wejściowych i wykonanie podjazdu dla osób niepełnosprawnych	
Szkoła Podstawowa Nr 2 (poprzednio PG 2)	budowa placu zabaw dla dzieci	177 473,52
	naprawa instalacji centralnego ogrzewania	
	remont pomieszczeń w związku z powstaniem oddziału przedszkolnego	
	wykonanie wentylacji grawitacyjnej w piwnicy gospodarczej szkoły	
Szkoła Podstawowa Nr 3 (poprzednio PG 3)	wymiana szyb w oknach pomiędzy salami lekcyjnymi a korytarzem szkolnym	84 561,80
	remont świetlicy szkolnej	
	montaż szlabanu z sygnałem SOS na wjeździe do szkoły	
	prace konserwacyjno – naprawcze na terenie szkoły	
Szkoła Podstawowa nr 4	budowa parkingu dla rowerów uczniów	75 599,90
	remont zadaszenia nad wejściem głównym do budynku szkoły	
	naprawa węzła cieplnego	
	wymiana komputerów w pracowni informatycznej	
Szkoła Podstawowa Nr 5 (ZS 2)	modernizacja łazienki w budynku B	40 618,24
	wymiana oświetlenia w salach lekcyjnych i korytarzu na ledowe	
	zakup ławek i krzeseł uczniowskich, krzeseł biurowych dla nauczycieli, stolików do stołówki szkolnej, a także wykładziny do oddziału przedszkolnego	
	montaż systemu nagłośnienia w budynku A i połączenie z budynkiem B, zakup gabloty informacyjnej ii zestawu nagłaśniającego	

	zakup odskoczni gimnastycznej	
	wymiana piecyka gazowego (ciepła woda) i taboretu gazowego do kuchni	
	usunięcie awarii wodno-kanalizacyjnej	
Szkoła Podstawowa nr 7	zakup i montaż systemu rejestrującego	131 577,81
	remont instalacji centralnego ogrzewania	
	wymiana głównych drzwi wejściowych do budynku szkoły	
Szkoła Podstawowa Nr 8 (poprzednio PG 4)	remont generalny sal lekcyjnych	427 451,32
	wymiana światła w hali sportowej i naprawa uszkodzonego kabla	
	remont generalny pokoju z-cy dyrektora	
Szkoła Podstawowa nr 10	remont szatni szkolnej dla uczniów klas I-III	45 044,7
	naprawa schodów w dziedzińcu szkoły	
	naprawa uszkodzeń tynku w salach	
Szkoła Podstawowa nr 11	remont sal lekcyjnych	351 777,56
	wymiana podłogi na korytarzu	
	remont kominów	
	wymiana dźwigów towarowych - 2 szt. w bloku żywieniowym szkoły	
	wymiana podłóg i malowanie pomieszczeń gabinetów pedagoga i psychologa	
	wymiana drzwi w salach lekcyjnych	
Szkoła Podstawowa nr 12	naprawa podłoża i wymiana wykładziny w części korytarza szkolnego – 12.804,79 zł	59 847,81
	remont łazienek w budynku – 44.000,00 zł	
	wymiana grzejników w hali sportowej – 3.043,02 zł	
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1	remont łazienek i szatni w starym budynku	299.330,01
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2	wymiana głównej tablicy energetycznej	58 851,76
	wymiana wykładziny podłogowej w sali lekcyjnej	
	remont biblioteki	
	wymiana drzwi wewnętrznych w 2 salach lekcyjnych	
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3	budowa chodnika wzdłuż pasa jezdni przy hali sportowej	11 962,54
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4	remont szaf hydraulicznych	217 447,10
	remont dachu, drzwi i wentylacji w kontenerze przy boisku Orlika	
	remont dachu na budynku gospodarczym (narzędziownia)	
	remont w internacie	
	wymiana lamp w szkole	

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5	malowanie sali gimnastycznej oraz remont sal lekcyjnych i korytarzy	4 739,00
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 6	remont stolarki okiennej na I i II piętrze, sali gimnastycznej, klatce schodowej i korytarzach (wymiana)	270 811,30
	remont dachu na budynku głównym szkoły	
	remont dachu na budynku sali gimnastycznej	
	remont dachu na kontenerach socjalnych w kompleksie sportowym Orlik	
	malowanie pokoju dyrektora i sekretariatu	
	remont posadzki w sali lekcyjnej naprawa ogrodzenia	
I Liceum Ogólnokształcące im. B. Prusa	remont drzwi wejściowych, wykonanie posadzki w wejściu głównym i malowanie lamperii	47 712,42
	remont zaplecza kuchni w internacie	
	naprawa okien w internacie	
	naprawa okien w szkole	
II Liceum Ogólnokształcące im. Św. Królowej Jadwigi	wymiana barierek na klatce schodowej	174 055,20
	wymiana podłogi w sekretariacie	
	remont czytelnii	
	remont dachu hali sportowej	
	wymiana drzwi w salach lekcyjnych na I piętrze	
Miejskie Przedszkole nr 1	modernizacja kuchni, remont szatni, korytarza i pokoju intendenta	159 881,09
Miejskie Przedszkole nr 9	renowacja podłogi w sali dydaktycznej	12 707,79
	dostawa i montaż systemu rejestracji czasu	
	opracowanie strony internetowej oraz konfiguracja programu Vulcan stołówka	
	naprawa i malowanie zabawek i sprzętu na placu zabaw, malowanie murku wokół przedszkola i ogrodzenia	
Miejskie Przedszkole nr 13	remont pomieszczeń przedszkolnych na parterze oraz po mieszkaniu, wymiana części pręseł w ogrodzeniu	148 419,16
Miejskie Przedszkole nr 14	wymiana oświetlenia awaryjnego w budynku	2 600,00
Miejskie Przedszkole nr 15	modernizacja 5 sal dydaktycznych z zapleczeniami	631 906,65
	remont jednej łazienki na parterze	
	naprawa instalacji sanitarnej	
Miejskie Przedszkole nr 17	naprawa przecieków dachowych i uszczelnienie ścian fundamentowych	42 389,50
	naprawa instalacji odgromowej	
	uszczelnianie wentylatorów dachowych	
	naprawa sprzętu w kuchni	
	zakup tablicy interaktywnej z projektorem oraz laptopem do sali	

	lekcyjnej	
Miejskie Przedszkole nr 21	malowanie sprzętu na placu zabaw wykonanie i montaż krat okiennych w części biurowej	2 017,42
Miejskie Przedszkole nr 22	modernizacja pomieszczeń dydaktycznych i sanitarnych na parterze i I piętrze naprawa oświetlenia i monitoringu	313 357,37
Miejskie Przedszkole nr 23	opracowanie dokumentacji projektowej, dostosowującej budynek przedszkola do wymogów przeciwpożarowych	14 000,00
Miejskie Przedszkole nr 26	naprawa pokrycia dachowego wymiana przęseł w ogrodzeniu zakup pieca konwekcyjno-parowego	33 721,73
Miejskie Przedszkole nr 27	modernizacja pomieszczeń dydaktycznych, sanitarnych oraz pomocniczych na I piętrze	179 282,79
Centrum Kształcenia Zawodowego	modernizacja kuchni z zapleczem internatu ZSP Nr 1	131 514,77
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	wykonanie montażu wykładziny PCV w modernizowanych i nowo powstałych pomieszczeniach przebudowa pomieszczeń parteru, holu na I i II piętrze modernizacja i rozbudowa systemu p.poż. modernizacja systemu wentylacji modernizacja i rozbudowa zewnętrznego systemu monitoringu montaż klimatyzatorów w 22 pomieszczeniach adaptacja holu na I piętrze celem uzyskania dodatkowej sali lekcyjnej "Doświadczenie świata" konserwacja wykładzin w pomieszczeniach na parterze, I i II piętrze montaż wykładziny PCV w modernizowanych i nowo powstałych pomieszczeniach	306 430,63

Tabela 9. Zestawienie inwestycji i remontów wykonanych w placówkach oświatowych w 2019 r.

Nazwa jednostki	Zakres zadania	Łączny koszt w zł
Szkoła Podstawowa Nr 1 (poprzednio PG nr 1)	wymiana drzwi do gabinetu dyrektora wymiana rur c.o.	7 160,00
Szkoła Podstawowa Nr 2 (poprzednio PG 2)	budowa placu zabaw i zakup wyposażenia budowa zespołu boisk oraz wyposażenia budowa chodnika wykonanie schodów zewnętrznych do kuchni, ocieplenie ścian fundamentowych od strony południowo-wschodniej oraz	1 671 600,82

	przebudowa kanalizacji deszczowej	
	rozbiórka muru i wykonanie ogrodzenia panelowego, w tym bramy wjazdowej	
	wykonanie podbudowy i nawierzchni z kostki brukowej dla parkingu oraz drogi dojazdowej do kuchni szkolnej	
	utworzenie pracowni informatycznej	
Szkoła Podstawowa Nr 3 (poprzednio PG 3)	naprawa drzwi wejściowych z wymianą akumulatora	36 311,12
	naprawa systemu monitoringu	
	naprawa okien i drzwi w części budynku	
	remont sal z przeznaczeniem na świetlicę szkolną	
	malowanie sal lekcyjnych	
	montaż nowej instalacji elektrycznej w świetlicy szkolnej	
	szpachlowanie i malowanie korytarza po zalaniu łazienki chłopców	
	montaż systemu kontroli dostępu w łazience nauczycielskiej	
	ułożenie wykładziny w gabinecie pielęgniarki	
Szkoła Podstawowa Nr 5 (ZS 2)	zakup krzeseł do stołówki szkolnej	26 681,01
	naprawa dachu na łączniku	
	naprawa centrali wentylacyjnej w hali sportowej	
	naprawa szlabanu wjazdowego na teren szkoły	
	wymiana oświetlenia w hali sportowej	
	adaptacja pomieszczeń na gabinet psychologa i logopedy (zakup materiałów)	
	malowanie stołówki szkolnej (zakup materiałów)	
	dobudowanie pomieszczenia magazynowego kuchni	
	naprawa źródła wody pitnej	
	malowanie 4 sal lekcyjnych, 4 łazienek, sekretariatu, gabinetu dyrektora, gabinetu pedagogów i księgowości (zakup materiałów)	
	zakup obieraczki do ziemniaków	
	zakup mebli do sekretariatu i biblioteki	
Szkoła Podstawowa nr 7	budowa czterotorowej bieżni lekkoatletycznej i skoczni w dal	301 104,31
	opracowanie dokumentacji projektowej i zabezpieczenie przed zadymianiem klatek schodowych	
Szkoła Podstawowa Nr 8 (poprzednio PG 4)	wykonanie instalacji elektrycznej i teletechnicznej w salach komputerowych	348 242,16
	przebudowa opaski z kostki	
	remont sal lekcyjnych	
	remont kuchni właściwej	
	wykonanie i montaż rolet zewnętrznych w kuchni	
	modernizacja oświetlenia na pływalni	
	wymiana syfonów i części kanalizacyjnych na pływalni	
	wykonanie robót sanitarnych i naprawczych na pływalni	
	układanie kostki na Orliku	
Szkoła Podstawowa Nr 9	naprawa instalacji odgromowej	106 184,50
	doposażenie i poprawa standardu funkcjonowania stołówki szkolnej	
Szkoła Podstawowa nr 10	remont sal lekcyjnych	2 136,00

Szkoła Podstawowa nr 11	remont pomieszczeń segmentu żywieniowego	158 599,50
	malowanie jadalni i rozdzielni przy windzie towarowej	
	wymiana zawiasów w oknach, stałe skręcenie skrzydeł okiennych, montaż rozwórek uchyłu	
	modernizacja oświetlenia zewnętrznego budynku szkoły	
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1	remont sal lekcyjnych na parterze starego budynku szkoły	663 451,00
	remont sali gimnastycznej w starym budynku szkoły	
	remont łazienek uczniowskich i łazienek personelu na I piętrze starego budynku szkoły	
	remont łazienek uczniowskich na II piętrze starego budynku szkoły	
	opracowanie dokumentacji projektowej na zabezpieczenie przeciwpożarowe w budynku „C”	
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2	wymiana lamp oświetleniowych	4 995,18
	zakup drzwi do 2 sal lekcyjnych	
	malowanie sali lekcyjnej	
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4	remont sali z przeznaczeniem na pracownię analizy żywności	153 060,30
	remont pomieszczenia socjalnego	
	remont sali W-1 na potrzeby nauki zawodu	
	utworzenie pracowni informatycznej	
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5	malowanie sali gimnastycznej oraz remont sal lekcyjnych i korytarzy	6 611,00
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 6	remont łazienek na parterze i niskim parterze, na I i II piętrze szkoły	672 398,95
	remont instalacji elektrycznej na parterze, niskim parterze i I piętrze szkoły	
	malowanie klatki schodowej i sali lekcyjnej	
I Liceum Ogólnokształcące im. B. Prusa	remont pralni z zapleczem w internacie	834 988,56
	remont pomieszczeń kuchni w internacie część I	
	remont pomieszczeń kuchni w internacie część II	
	wykonanie wentylacji mechanicznej w kuchni internatu	
	wykonanie wentylacji mechanicznej w pralni internatu	
	utworzenie mobilnej pracowni językowej	
II Liceum Ogólnokształcące im. Św. Królowej Jadwigi	naprawa oświetlenia na hali sportowej	22 976,86
	wymiana baterii w 6 łazienkach	
	wymiana rury doprowadzającej wodę do kuchni	
	wymiana oświetlenia w trzech salach lekcyjnych	
	malowanie sal lekcyjnych	
	wymiana barierki na klatce schodowej	
IV Liceum Ogólnokształcące im. het. Stanisława Żółkiewskiego	Zakończenie inwestycji w ramach projektu „Rewitalizacja obszaru zmarginalizowanego poprzez rewaloryzację budynku IV LO”	6 102 367,77

Miejskie Przedszkole nr 3	modernizacja placu zabaw	12 100,00
	remont tarasów	
Miejskie Przedszkole nr 9	naprawa węzła cieplnego	9 098,23
	instalacja interkomu	
	rozbudowa domofonu	
	wymiana kratek wentylacyjnych w budynku	
	wymiana baterii zlewozmywakowej w łazience dzieci	
	zakup nowej zmywarki do naczyń	
Miejskie Przedszkole nr 15	instalacja 2 urządzeń klimatyzacyjnych w salach zajęć dydaktycznych	7 380,00
Miejskie Przedszkole nr 20	opracowanie dokumentacji projektowej dot. robót budowlanych związanych z dostosowaniem do przepisów ochrony przeciwpożarowej	23 184,00
Miejskie Przedszkole nr 21	naprawa balustrady i dachu na domku na placu zabaw	3 597,48
	wymiana dachu na budynku gospodarczym	
	malowanie trzech sal dydaktycznych	
Miejskie Przedszkole nr 23	remont klatki schodowej, tynkowanie, malowanie ścian wewnątrz budynku i ogrodzenia przedszkola	3 324,09
Miejskie Przedszkole nr 26	wymiana rur żeliwnych wodociągowych	15 581,00
	cyklinowanie i malowanie parkietu w dwóch salach lekcyjnych	
Miejskie Przedszkole nr 27	opracowanie dokumentacji projektowej i zabezpieczenie przed zadymianiem klatek schodowych	27 060,00
Centrum Kształcenia Zawodowego	remont korytarza, klatki schodowej oraz sali działu mechanicznego, wymiana osłon na punktach świetlnych w dwóch pracowniach obrabiarek nr 1 i 2 w części „C” budynku CKZ	90 067,24
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	ogrodzenie działki dydaktycznej	15 500,00
	zakup i montaż elektrozamka w drzwiach głównych Ośrodka	

Cel strategiczny 3. Rozwój infrastruktury technicznej i ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko

Cele szczegółowe:

- 1.1. Budowa i modernizacja połączeń drogowych z siecią TEN-T
- 1.2. Rozbudowa i modernizacja systemu dróg lokalnych i subregionalnych
- 1.3. Rozwój i integracja różnych form transportu publicznego
- 1.4. Ochrona i racjonalne gospodarowanie zasobami przyrodniczymi w mieście
- 1.5. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz ciepłowniczej
- 1.6. Racjonalny i stabilny system zbiórki, odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych
- 1.7. Poprawa jakości powietrza

3.1. Budowa i modernizacja połączeń drogowych z siecią TEN-T

Priorytetowe działania:

- Budowa i modernizacja układu drogowego (wraz z obiektami drogowymi) połączonego z siecią TEN-T
- Usprawnienie ruchu drogowego poprzez budowę i modernizację wewnętrznych dróg obwodowych
- Wsparcie modernizacji infrastruktury kolejowej
- Budowa systemu zarządzania ruchem drogowym
- Podejmowanie działań wspierających budowę autostrady A2

W 2016 r. sfinalizowano prace nad Planem inwestycyjnym dla subregionów objętych OSI problemowym pn. „Poprawa dostępności mieszkańców subregionu siedleckiego do wysokiej jakości usług publicznych, rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych oraz wzrost potencjału turystycznego”, w którym określono projekty służące osiągnięciu założonych celów rozwojowych. Przyjęcie Planów umożliwiło ubieganie się o dofinansowanie unijne dla projektu pn. „Rozbudowa infrastruktury komunikacyjnej w ciągu ul. Rotmistrza W. Pileckiego w Siedlcach” z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Osi Priorytetowej VII „Rozwój regionalnego systemu transportowego”, Działanie 7.1 Infrastruktura drogowa Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014 – 2020. W maju 2017 r. podpisano umowę o dofinansowanie i rozpoczęto realizację ww. projektu, która zakończyła się w sierpniu 2018 r.

Projekt pn. „Rozbudowa infrastruktury komunikacyjnej w ciągu ul. Rotmistrza W. Pileckiego w Siedlcach” składał się z 2 zadań położonych w jednym ciągu drogowym:

Zadanie 1 - budowa tunelu z ciągiem komunikacyjnym na odcinku od ul. Kilińskiego do ul. Składowej; zakres wykonanych prac:

- przedłużenie i wyposażenie wybudowanej konstrukcji tunelu;

- budowa dojazdów, przejazdu, ścieżek rowerowych i chodników z miejscami parkingowymi;
- budowa ronda na skrzyżowania z ul. Składową;
- przebudowa ul. Kolejowej z drogami serwisowymi;
- budowa wyjść na perony i windy osobowej;
- przebudowa kolizji;
- budowa infrastruktury (oświetlenie, kanalizacja deszczowa, ekrany akustyczne);
- wycinka i nasadzenie zieleni.

Zadanie 2 - budowa III etapu śródmiejskiej obwodnicy na odcinku od ul. Prezydenta R. Kaczorowskiego do ul. Składowej; zakres wykonanych prac:

- rozbudowa skrzyżowania z sygnalizacją świetlną ul. Składową – Hozera – Zbrojną oraz budowa skrzyżowania z ul. Ceglana i Łukasińskiego;
- odtworzenie jezdni ul. Zbrojnej;
- budowa ścieżki rowerowej, ciągu pieszo-rowerowego, chodników, zjazdów, ekranów akustycznych i murów oporowych;
- oznakowanie poziome, pionowe i urządzenia bezpieczeństwa ruchu;
- rozbiórka budynków kolidujących z nową drogą;
- budowa nowego uzbrojenia terenu (kanalizacja deszczowa, oświetlenie uliczne, sieć teletechniczna i energetyczna);
- przebudowa kolizji;
- wycinka i nasadzenia zieleni.

Cel główny projektu polegał na poprawie komunikacji w subregionie siedleckim poprzez uspojnienie układu dróg w Siedlcach z siecią TEN-T. Cel główny został osiągnięty poprzez następujące cele bezpośrednie:

- poprawa dostępności węzła na kolejowej sieci TEN-T;
- udostępnienie planowanego centrum przesiadkowego w Siedlcach oraz terenów inwestycyjnych;
- zwiększenie płynności ruchu drogowego;
- wzrost bezpieczeństwa i komfortu życia mieszkańców miasta i subregionu siedleckiego;
- poprawa stanu środowiska naturalnego w mieście i subregionie siedleckim.

Wartość całkowita projektu – 56.385.776,29 zł.

Dotacja – 33.385.188,70 zł.

3.2. Rozbudowa i modernizacja systemu dróg lokalnych i subregionalnych

Priorytetowe działania:

- Budowa dróg doprowadzających ruch do obszarów zabudowy mieszkaniowej w mieście
- Budowa i modernizacja dróg na terenie miasta

- Zwiększenie liczby miejsc parkingowych w mieście
- Stworzenie spójnego systemu ścieżek rowerowych

W ramach realizacji powyższych priorytetowych działań w latach 2018-2019 zrealizowano następujące zadania:

2018 r.

- **Przebudowa drogi powiatowej nr 5405W ulicy Monte Cassino w Siedlcach na odcinku od km 0+075 do km 0+365,56**, zadanie dofinansowane w ramach "Rządowego Programu na rzecz Rozwoju oraz Konkurencyjności Regionów poprzez Wsparcie Lokalnej Infrastruktury Drogowej"

Wykonano:

- nawierzchnię jezdni z betonu asfaltowego o długości 290,56 m,
- obustronne pasy ruchu dla rowerów o szer. 2 m. i długości 256 m. z betonu asfaltowego,
- obustronne chodniki z kostki betonowej na odcinkach o długości 265,56 m,
- oświetlenie 23 słupy stalowe z energooszczędnymi oprawami LED – 27 szt.

Koszt zadania - 1.318.243,04 zł,

Wartość dotacji – 500.000,00 zł.

- **Rozbudowa drogi powiatowej nr 5407W ulicy Łukowskiej w Siedlcach na odcinku od ulicy Południowej do ulicy Radzyńskiej**, zadanie dofinansowane w ramach "Rządowego Programu na rzecz Rozwoju oraz Konkurencyjności Regionów poprzez Wsparcie Lokalnej Infrastruktury Drogowej"

Wykonano:

- nawierzchnię jezdni z betonu asfaltowego o długości 329 m,
- ciąg pieszo-rowerowy z kostki betonowej brukowej o długości 652 m,
- kanalizację deszczową o łącznej długości 288 m,
- kanał technologiczny o łącznej długości 51 m,
- oświetlenie z energooszczędnymi oprawami LED – 7 szt.

Koszt zadania - 2.178.190,00 zł,

Wartość dotacji – 1.304.700,00 zł.

- **Budowa ulicy Myśliwskiej etap II**

Wykonano:

- nawierzchnię jezdni z betonu asfaltowego o długości 276,3 m,
- chodniki z kostki brukowej betonowej o łącznej długości 610,5 m,
- ścieżkę rowerową z kostki brukowej betonowej o długości 294,6 m,
- zjazdy z kostki brukowej betonowej,
- kanalizację deszczową o łącznej długości 204,1 m,
- mikrokanalizację teleinformatyczną o długości 288 m.

Koszt zadania – 1.644 .36,02 zł.

- **Budowa nawierzchni chodników na ul. Kaszubskiej od Ronda Żołnierzy Wyklętych do ul. Pomorskiej na wysokości ul. Żuławskiej i Pescantina i na ul. Żuławskiej do wejścia do Przedszkola nr 27**

Wykonano:

- chodnik z kostki betonowej na ulicy Żuławskiej o dł. 43,5 m i na ulicy Kaszubskiej o długości 375,5 m,

Koszt zadania - 123.984,00 zł.

- **Chodnik dla pieszych z dostosowaniem do ruchu rowerowego na ulicy Piaski Starowiejskie od ulicy Ogrodowej do ulicy Traugutta**

Wykonano:

- ciąg - pieszo rowerowy z kostki brukowej,
- zjazdy z kostki betonowej.

Koszt zadania - 52.356,18 zł.

- **Uzupełnienie i wymiana nawierzchni chodnika wzdłuż budynku Wyszyńskiego 3 i jego ściany szczytowej do budynku Wyszyńskiego 7 i wzdłuż ściany szczytowej Wyszyńskiego 5 do wyjazdu z tej części osiedla Wyszyńskiego (numery nieparzyste) na ulicę Wyszyńskiego**

Wykonano:

- chodnik z kostki brukowej o powierzchni 297 m².

Koszt zadania - 43.745,61 zł

- **Chodnik dla pieszych i pas dla ruchu rowerowego pomiędzy ulicami Żytnią i Sokołowską wzdłuż sklepu Kaufland**

Wykonano:

- chodnik z betonowej kostki brukowej o długości 329 m.

Koszt zadania – 118.774,95 zł.

- **Budowa ulicy Murarskiej**

Wykonano:

- jezdnię z kostki brukowej o długości 92,36 m,
- kanalizację deszczową o długości 61,2 m.

Koszt zadania – 79.50,00 zł.

2019 r.

- **Budowa ulicy Zielnej na odcinku od ulicy Pamięci Ofiar II Wojny Światowej w kierunku wschodnim**

Na odcinku o długości dł. 273,5 m wykonano:

- nawierzchnię jezdni z kostki brukowej betonowej,
- chodniki, ścieżki rowerowe, zjazdy na posesje z kostki brukowej betonowej oraz zieleńce,

- kanalizację deszczową,
- oświetlenie z energooszczędnymi oprawami LED,
- likwidację kolizji z linią telekomunikacyjną.

Koszt zadania - 1.355.404,50 zł.

- **Budowa ul. A. Asnyka na odcinku od ulicy Łukasińskiego do ulicy Paderewskiego**

Wykonano:

- nawierzchnię jezdni z kostki brukowej betonowej o długości 210,53 m,
- chodniki i zjazdy na posesję z kostki brukowej betonowej,
- kanalizację deszczową,
- oświetlenie z energooszczędnymi oprawami LED.

Koszt zadania – 699.509,60 zł.

- **„Budowa ulicy Kosowskiej” - etap II**

Wykonano:

- nawierzchnię jezdni z kostki brukowej betonowej o długości 204 m,
- chodniki i zjazdy na posesje z kostki brukowej betonowej,
- kanalizację deszczową.

Koszt zadania – 707.840,70 zł.

W ramach budżetu obywatelskiego:

- **Budowa chodnika z uwzględnieniem ścieżki rowerowej przy zachodniej krawędzi jezdni ulicy Domanickiej w Siedlcach oraz zjazdów na posesje, na odcinku od wiaduktu nad drogą krajową 2, do skrzyżowania z ulicą Borowikową**

Wykonano:

- chodnik ze ścieżką rowerową o długości 363,5m, nawierzchnia z kostki brukowej betonowej;
- zjazdy z kostki brukowej betonowej,

Koszt zadania - 149.841,06 zł

- **Przebudowa ciągu pieszo - rowerowego i zjazdów na ulicy J. Poniatowskiego**

Wykonano:

- ścieżkę rowerową z dostępem dla ruch pieszego o długości 282 m, nawierzchnia z kostki brukowej betonowej,
- zjazdy z kostki brukowej betonowej,

Koszt zadania - 146.370,00 zł.

- **Budowa chodnika wzdłuż ulicy Okrężnej - etap I**

Wykonano:

- chodnik z kostki brukowej betonowej o długości 167,50 m.

Koszt zadania – 50.515,73,00 zł.

W ramach projektu ekologicznego pn. " Eko Budżet":

- **Budowa ścieżki rowerowej przy ulicy Plażowej**

Wykonano:

- ścieżkę rowerową o nawierzchni z kostki brukowej betonowej o długości 156,50 m,
- zjazd z kostki brukowej betonowej.

Koszy zadania – 107.375,83 zł.

3.3. Rozwój i integracja różnych form transportu publicznego

Priorytetowe działania:

- Budowa multimodalnego centrum przesiadkowego
- Modernizacja obiektów dworcowych i przystanków transportu publicznego
- Modernizacja taboru autobusowego
- Rozwój systemu informacji o transporcie publicznym
- Promocja korzystania z transportu publicznego w mieście

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Siedlcach Spółka z o. o. (MPK) świadczy usługi w zakresie publicznego transportu zbiorowego na rzecz Miasta Siedlce oraz gmin, które wykonywanie zadania z zakresu lokalnego transportu zbiorowego powierzyły Miastu Siedlce na podstawie porozumień międzygminnych tj.: Gminy Siedlce, Gminy Mokobody, Gminy Suchożebry, Gminy Zbuczyn, Gminy Wiśniew, Gminy Skórzec, Gminy Kotuń oraz Miasta i Gminy Mordy.

Przedsiębiorstwo sukcesywnie modernizuje tabor. Według stanu na koniec 2019 r. spółka dysponowała 47 nowoczesnymi, niskoemisyjnymi, w pełni wyposażonymi autobusami niskopodłogowymi. W latach 2018 – 2019 włączono do eksploatacji 7 fabrycznie nowych autobusów zakupionych ze środków własnych Spółki, w tym:

- dwa autobusy niskopodłogowe marki Autosan - wyposażone w silniki przeznaczone do zasilania biopaliwami, spełniające najwyższe normy emisji spalin Euro 6,
- pięć autobusów Solaris Urbino 10,5 - niskopodłogowe autobusy miejskiej klasy midi, przystosowane do zasilania olejem napędowym, wyposażone w dodatkowe elementy podnoszące użyteczność transportu publicznego oraz bezpieczeństwo ruchu drogowego.

Przedsiębiorstwo dysponuje także 6 mikrobusami przystosowanymi do przewozu dzieci i młodzieży (niepełnosprawnych) do siedleckich szkół i placówek opiekuńczo wychowawczych. W 2019 r. zakupiono 1 nowy mikrobus – Volkswagen Transporter.

Stałym działaniem realizowanym przez MPK, które przyczynia się do integracji różnych form transportu, jest optymalizowanie rozkładów jazdy oraz tras przebiegu linii autobusowych. W 2018 r. dokonano 4 zmian dotyczących 9 linii autobusowych, a w 2019 r. także 4 zmiany, które dotyczyły 10 linii autobusowych.

Przedsiębiorstwo zapewnia mieszkańcom Siedlec aktualną informację o lokalnym transporcie zbiorowym oraz warunkach i zasadach korzystania z niego poprzez informacje

zamieszczane na stronie internetowej spółki, w lokalnych mediach elektronicznych, wewnątrz autobusów oraz na przystankach autobusowych.

Czynnikiem, który niewątpliwie wpływa na rozwój i integrację transportu publicznego jest oddanie do użytku Centrum Przesiadkowego, zlokalizowanego w sąsiedztwie stacji kolejowej oraz trzeciego odcinka wewnętrznej trasy obwodowej miasta. Linie autobusowe obsługujące połączenia z dworcem PKP są w dostatecznym stopniu zsynchronizowane z odjazdami i przyjazdami pociągów do stacji Siedlce i Siedlce Zachodnie. Prace w tym zakresie prowadzone są na bieżąco.

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne, w celu ograniczenia emisji szkodliwych substancji do atmosfery oraz spełnienia obowiązków ustawowych, intensywnie poszukuje źródeł dofinansowania zakupu taboru zeroemisyjnego - elektrycznego.

3.4. Ochrona i racjonalne gospodarowanie zasobami przyrodniczymi w mieście

Priorytetowe działania:

- Rewitalizacja terenów zieleni urządzonej
- Ochrona i poprawa stanu wód powierzchniowych
- Poprawa zagospodarowania terenów parkowych oraz rekreacyjnych wokół Zalewu nad Muchawką
- Ochrona obszarów cennych przyrodniczo

W 2018 r. posadzono 454 drzewa oraz 9.862 krzewów, pnączy i traw ozdobnych, a w 2019 r. - 360 drzew i 4.046 krzewów.

W 2018 r. podlewaniem objęto 343 drzewa i 420 krzewów posadzonych w latach 2015 – 2017. Zabieg podlewania wykonano jednokrotnie. W roku 2019 podlewaniem objęto 769 drzew, 9.862 krzewów oraz 2.474 sadzonek traw ozdobnych posadzonych w latach 2016 – 2018. Zabieg wykonano trzykrotnie. Ilość i termin wykonania zabiegów był dostosowany do panujących warunków atmosferycznych.

W 2019 r. rozpoczęto intensywne ściółkowanie gleby wokół drzew posadzonych w latach ubiegłych. Zabieg ten ma na celu poprawę warunków wzrostu drzew poprzez:

- zwiększenie zawartości materii organicznej w glebie,
- poprawę struktury gleby,
- zwiększenie dostępności substancji odżywczych,
- zwiększenie uwilgotnienia gleby.

Do wykonania tego zabiegu wykorzystano zrębki powstające podczas pielęgnacji drzewostanu miejskiego. Ściółkowaniem objęto około 1.200 drzew.

W latach 2018 i 2019 posadzono rocznie po około 25.000 sztuk kwiatów sezonowych (bratków, pelargonii, aksamitek, begonii, kann, lobelii, petunii i innych). Przeprowadzono prace pielęgnacyjne drzewostanu i terenów zieleni miejskiej.

3.5. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodnokanalizacyjnej oraz ciepłowniczej

Priorytetowe działania

- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury poboru i dostarczania wody
- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury odprowadzania i oczyszczania ścieków
- Rozbudowa i modernizacja kanalizacji deszczowej
- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wytwarzania i dostarczania ciepła

Infrastruktura wodnokanalizacyjna

Zadania w zakresie budowy i rozbudowy sieci wodociągowych, sanitarnych i kanalizacji deszczowych w mieście realizowane są przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o. o. W latach 2018-2019 Przedsiębiorstwo poniosło nakłady inwestycyjne w kwocie 22.394.000,40 zł na rozbudowę i modernizację infrastruktury na terenie miasta Siedlce. Szczegółowe dane przedstawia tabela 10.

Tabela 10. Nakłady inwestycyjne i zakres rzeczowy rozbudowanej i zmodernizowanej infrastruktury wodociągowej, sanitarnej i kanalizacyjnej w latach 2018-2019.

Rodzaj inwestycji	Nakłady inwestycyjne (tys. zł)			Zakres rzeczowy (km)		
	2018	2019	2018-2019 razem	2018	2019	2018-2019 razem
Sieć wodociągowa	2537,0	2106,8	4643,8	5,8	3,7	9,5
Sieć kanalizacji sanitarnej	2965,5	2938,9	5904,4	4,0	3,3	7,3
sieć kanalizacji deszczowej	10464,4*	1381,8	11846,2	11,7*	1,6	13,3
RAZEM	15966,9	6427,5	22394,4	X	X	X

*W tym Aport z UM Siedlce z dn. 21.06.2018 r. dotyczący przekazania kanalizacji deszczowej – 7.604,3 tys. zł (8,6 km)

Infrastruktura ciepłownicza

Na terenie Miasta Siedlce za wytwarzanie i dystrybucję energii cieplnej do celów ogrzewania oraz ciepłej wody użytkowej odpowiada Przedsiębiorstwo Energetyczne Sp. z o. o. Działania zrealizowane przez Przedsiębiorstwo w latach 2018 - 2019 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Działania zrealizowane przez Przedsiębiorstwo Energetyczne sp.z o.o. w latach 2018-2019

Nazwa zadania	Budowa przyłączy ciepłowniczych do nowobudowanych obiektów na terenie miasta oraz istniejących budynków w ramach działań związanych z zadaniem ucieplnienia centrum miasta i likwidacją niskiej emisji
---------------	---

<p>Opis realizacji zadania</p>	<p>Do ciepła systemowego w 2018 r. podłączono:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nowo zrealizowane obiekty mieszkalne wielorodzinne: budynki przy ul. Kilińskiego 35, ul. Łąkowej A i B, ul. Nowy Świat F, ul. M. Żyburowej nr 2 i 3, ul. Wojewódzkiego 1A i 1B, ul. Gospodarczej 13; „Apartamenty Centrum” przy ul. 3-go Maja 60, ▪ nowo zrealizowane obiekty użyteczności publicznej i handlowo-usługowe: zakład produkcyjny Valmont Polska Sp. z o.o. przy ul. Sucharskiego 6, galeria handlowa AMB przy ul. Starowiejskiej 21, kompleks handlowy HOPSTOP przy ul. Partyzantów 16 ABC, budynek katolickiego przedszkola przy ul. Hłaski 53, nowy budynek usługowy PEC Serwis Sp. z o. o. ul. Starzyńskiego 7, ▪ istniejące obiekty (wszystkie poniższe z likwidacją niskiej emisji): budynki komunalne przy ul. Kilińskiego 40 i 40A, budynki mieszkalne ul. Sienkiewicza 11, 14 i ul. Pułaskiego 8, budynki handlowo-usługowe przy ul. Floriańskiej 11, ul. Benedyktowicza 11 (przedszkole niepubliczne), budynek handlowo-usługowy przy ul. Kraszewskiego 1A. <p>Do ciepła systemowego w roku 2019 r. podłączono:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nowo realizowane obiekty mieszkalne wielorodzinne: budynki przy ul. Gospodarczej B2, ul. Wałowej 9, ul. Artyleryjskiej B, ul. Rakowieckiej nr 8, ul. Lewandowskiego G, ul. Kosowskiej 5, „Dom na miarę” ul. Pescantina; ▪ nowo zrealizowane obiekty użyteczności publicznej i handlowo-usługowe: centrum stomatologiczne przy ul. Sienkiewicza 54, budynki usługowe przy ul. Świętojańskiej 7, przy ul. Sienkiewicza 52A, budynek biurowy Zeltech przy ul. Starzyńskiego 27, ▪ istniejące obiekty: budynki mieszkalne wielorodzinne przy ul. Teatralnej 5, budynki mieszkalne jednorodzinne przy ul. Piaskowej 11, ul. Żytniej 90, ul. Orłowskiego 7, budynki handlowo-usługowe przy ul. Brzeskiej 95B, ul. Budowlanej 3D, ul. Brzeskiej 149, plebanii Parafii Ducha Świętego przy ul. Brzeskiej 37. <p>W 2019 r. zlikwidowano kolejne 4 źródła lokalne węglowe w budynkach: mieszkalno-usługowych przy ul. Kilińskiego 14, ul. Sienkiewicza 34, ul. 3-go Maja 45, oraz w budynku mieszkalnym przy ul. Formińskiego 6.</p> <p>Całkowita ilość węzłów w systemie PEC wg danych na 31.12.2019 r. wyniosła 923 sztuk, w tym 360 to węzły własne PEC, 563 węzłów jest własnością odbiorców ciepła. W analizowanym okresie wykonano i uruchomiono 32 nowe węzły ciepłownicze w zakresie mocy 80 – 619 kW.</p>
<p>Nazwa zadania</p>	<p>Rozbudowa przesyłowej i rozdzielczej sieci ciepłowniczej z uwzględnieniem wykorzystania połączeń pierścieniowych w celu zapewnienia i poprawy bezpieczeństwa dostaw energii</p>

	cieplnej
Opis realizacji zadania	<p>System ciepłowniczy miasta Siedlce, wg danych na 31.12.2019 r., tworzy wysokoparametrowa sieć ciepłownicza o łącznej długości 85,95 km oraz sieć cieplna niskoparametrowa o długości 1,4 km. W latach 2018 – 2019 nastąpił przyrost długości sieci wysokoparametrowej o 4,13 km. Nowe oraz remontowane sieci wykonywane są w technologii rur preizolowanych, zapewniającej lepsze parametry izolacyjne. Sieci preizolowane wyposażone są w system alarmowy, sygnalizujący zawilgocenie izolacji co pozwala szybko i precyzyjnie określić miejsce wystąpienia awarii. Udział sieci preizolowanych w systemie sieci wysokoparametrowych w Siedlcach wynosi obecnie 76,1%. Istniejąca sieć charakteryzuje się bardzo niskim współczynnikiem strat ciepła na przesyle 8 – 9%.</p> <p>W celach regulacji systemu, zapewnienia niezawodności dostaw ciepła oraz poprawy stabilności ciśnieniowej w roku 2019 wykonano „sieć spinającą” DN125 o długości 337 m w rejonie ulic Jana Pawła II i Gospodarczej. Inwestycja pozwoli na dywersyfikację dostaw i zapewnienie mocy dla potrzeb planowanych inwestycji w tym obszarze miasta.</p>
Nazwa zadania	Wdrożenie projektu inteligentny system ciepłowniczy
Opis realizacji zadania	<p>W 2018 roku zakończony został proces wdrożenia projektu „Inteligentna Sieć Ciepłownicza” miasta Siedlce, który dzięki technologii GSM w czasie rzeczywistym pozwala monitorować, analizować i zarządzać pracą systemu sieciowego. Pozwala także monitorować system alarmowy rur preizolowanych, dzięki czemu wszelkie nieprawidłowości w jego działaniu zostają szybko wykryte, co ogranicza straty i koszty związane z utrzymaniem sieci.</p> <p>Dzięki danym spływającym do systemu na bieżąco analizowane są prace węzłów cieplnych i szybko następuje reakcja na wykryte nieprawidłowości w pracy urządzeń regulacyjnych. Wykorzystując system monitoringu w 2019 r. wykryto i usunięto 63 nieprawidłowości pracy węzłów oraz 1 awarię sieci preizolowanej.</p>
Nazwa zadania	Modernizacja sieci ciepłowniczej, likwidacja węzłów grupowych
Opis realizacji zadania	<p>W latach 2018 – 2019 przeprowadzono kompleksową modernizację systemu zasilania w ciepło obiektów mieszkalnych podłączonych do węzła grupowego w budynku przy ul. Sienkiewicza 49. W ramach przedsięwzięcia zlikwidowano układ sieci niskoparametrowych, wykonano indywidualne przyłącza wysokoparametrowe do 10 budynków przy ul. Kiepury 1, 2, Plac Tysiąclecia 15, 16, ul. Kilińskiego 24, 24 A, ul. 3 Maja 46 i 46A, ul. Sienkiewicza 43, 45 z wykonaniem indywidualnych kompaktowych węzłów cieplnych.</p> <p>2018</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zakończono remont magistrali ciepłowniczej w ulicy Wyszyńskiego pomiędzy komorami M-1 i M-2. Podczas remontu została wymieniona stara izolacja termiczna na odcinku 280 m.

	<p>Wykonano także remont punktu stałego z wykonaniem nowego przyłącza preizolowanego do budynku przy ul. Wyszyńskiego 14, oraz remont kładek dla pieszych umiejscowionych nad rurociągiem,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zakończono II etap remontu sieci ciepłej przy ul. Starzyńskiego, polegający na wymianie sieci kanałowej na sieć preizolowaną o średnicy DN65 – długości 160 m. ▪ Przeprowadzono remont sieci kanałowej DN350 przy ul. Gen. Maczka, polegający na wymianie izolacji cieplnej o całkowitej długości 150 m. Przeprowadzono przebudowę sieci ciepłej na odcinku od R-1 do Mostostalu, ▪ Wykonano remont sieci ciepłowniczej na ulicy Gospodarczej, Geodetów i Wyszyńskiego 14. <p>2019</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wykonano remonty komór ciepłowniczych: R-1 na terenie obiektu Ciepłowni, przy ul. Dreszera, komory R-7/3 przy ul. Brzeskiej oraz przebudowę komory M-19/2/3 przy ul. Podlaskiej, ▪ Wykonano remont, newralgicznej dla pracy sieci przesyłowej, komory M-1 przy ul. Wyszyńskiego. Na rurociągu o średnicy DN600 zamontowano nowe przepustnice z napędami elektrycznymi sterowanymi zdalnie oraz zainstalowano nową armaturę pomocniczą, ▪ W okresie jesiennym rozpoczęto I etap modernizacji i rozbudowy systemu ciepłowniczego miasta Siedlce na terenie os. Młynarska. Wykonano przebudowę przyłącza do budynku przy ul. Wyszyńskiego 8. Wymieniono 58 m sieci kanałowej na przyłącze preizolowane o średnicy DN 65.
--	--

3.6. Racjonalny i stabilny system zbiórki, odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych

Priorytetowe działania:

- Udoskonalanie systemu zbiórki, transportu i odbioru odpadów
- Modernizacja i rozbudowa instalacji zagospodarowania odpadów
- Prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

W latach 2018 – 2019 Miasto Siedlce podjęło działania w celu udoskonalenia systemu zbiórki, transportu i odbioru odpadów, które polegały na:

- obowiązkowym systemie pozycjonowania satelitarnego (GPS) we wszystkich pojazdach odbierających odpady komunalne z terenu miasta Siedlce,
- udostępnieniu bezpłatnej aplikacji "WYWOZIK", która pozwala na uzyskanie informacji o: terminach odbioru odpadów z poszczególnych nieruchomości (harmonogram odbioru odpadów), sposobie zbierania poszczególnych frakcji odpadów, Punkcie Selekttywnej

Zbiórki Odpadów Komunalnych dla miasta Siedlce; poprzez aplikację można wysłać zgłoszenie o nieprawidłowościach w odbiorze odpadów,

- stworzeniu dwóch stanowisk pracy ds. przeprowadzania kontroli w zakresie postępowania z odpadami,
- odbiorze 9 frakcji odpadów zbieranych selektywnie,
- opróżnianiu oraz utylizacji leków przeterminowanych, zebranych w pojemnikach w 27 siedleckich aptekach,
- usuwaniu dzikich wysypisk śmieci zlokalizowanych na terenach należących do miasta,
- funkcjonowaniu Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) dla mieszkańców miasta Siedlce.

Miasto podejmowało także działania edukacyjne w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, do których w latach 2018 - 2019 zaliczono:

- udostępnienie bezpłatnej aplikacji "WYWOZIK", która informuje o zasadach prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów oraz podaje aktualności w zakresie odbioru odpadów, sposobu segregacji, akcjach edukacyjnych,
- zamieszczenie gry edukacyjnej na stronie internetowej miasta Siedlce „Segreguj odpady”,
- funkcjonowanie zakładki „ODPADY KOMUNALNE” na głównej stronie internetowej Miasta Siedlce, aktualizowanej przez pracowników Referatu Ochrony Środowiska; na stronie są zamieszczane aktualne harmonogramy odbierania odpadów komunalnych dla wszystkich sektorów, formularze deklaracji do pobrania oraz bieżące informacje o systemie gospodarowania odpadami komunalnymi,
- przekazywanie mieszkańcom broszury informacyjnej o zasadach prawidłowej segregacji odpadów komunalnych, ulotki o funkcjonowaniu Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych oraz ulotki o sposobach zbiórki,
- zbiórki "elektroodpadów" prowadzonej na terenie miasta przez Organizację Odzysku Zużytego Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego ELEKTROEKO,
- wykonanie tablic informacyjnych na osłony śmietnikowe z zasadami selektywnej zbiórki odpadów, które zostały sfinansowane i zainstalowane przez Zakład Utylizacji Odpadów Spółka z o. o. w Siedlcach we wszystkich miejscach gromadzenia odpadów komunalnych w zabudowie wielorodzinnej,
- wyposażenie budynków wielorodzinnych w IV sektorze przez Zakład Utylizacji Odpadów Spółka z o. o. w Siedlcach w pojemniki „trojaki” do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,
- wspólnie z Zakładem Utylizacji Odpadów Spółka z o. o. w Siedlcach rozpoczęcie realizacji projektu "Eko Budżetu", który ma na celu zwiększenie współczynnika segregacji odpadów w mieście,
- organizacja wydarzeń mających na celu promowanie postawy ekologicznej tj. obchodów Międzynarodowego Dnia Ziemi oraz Plogging Siedlce w Lesie Sekulskim.

W latach 2018 - 2019 przeprowadzono akcję usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z nieruchomości i obiektów z terenu miasta. W ramach realizacji

zadania w 2018 r. łącznie usunięto i unieszkodliwiono 113,472 Mg wyrobów azbestowych, a w 2019 r. - 96,03 Mg.

Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o. o. zrealizował również szereg autorskich inicjatyw z zakresu edukacji ekologicznej i działalności informacyjnej. Podczas wszystkich wydarzeń prowadził kampanię informacyjną dot. selektywnej zbiórki odpadów.

Eko Budżet.

W 2018 r. zwycięzcą drugiej edycji Eko Budżetu został sektor IV, na terenie którego, w ramach nagrody w 2019 r. powstała ścieżka rowerowa, łącząca ulicę Warszawską z istniejącą ścieżką wokół Zalewu. W 2018 r. powstała także zwycięska inwestycja pierwszej edycji Eko Budżetu - kilkanaście stacji naprawczych rowerów na terenie całego sektora III. W 2019 r. zwycięzcą trzeciej edycji Eko Budżetu został sektor III, na terenie którego w 2020 r. zmodernizowane zostanie oświetlenie ulic: Żuławskiej, Unitów Podlaskich oraz Romanówki.

„Ekologia z klasą”

W 2018 r. i 2019 r. adresatami kampanii prowadzonej przez Zakład Utylizacji Odpadów byli przede wszystkim uczniowie wszystkich siedleckich przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów oraz szkół ponadgimnazjalnych, w których realizowane były bezpłatne warsztaty ekologiczne. Celem warsztatów było rozwijanie wśród uczniów świadomości ekologicznej, dotyczącej zagospodarowania odpadów, ich segregowania oraz szkodliwego wpływu na środowisko naturalne. Finałem „Ekologii z klasą” tradycyjnie były „Wielkie Igrzyska Ekologiczne”. Wzięli w nich udział uczniowie ze szkół, które uczestniczyły w warsztatach.

Imprezy plenerowe:

- kwiecień 2018 r. i 2019 r. obchody Międzynarodowego Dnia Ziemi nad Siedleckim Zalewem,
- 2018 r. i 2019 r. Plogging Siedlce - połączenie biegania ze sprzątaniami,
- 2018 r. i 2019 r. Zakład Utylizacji Odpadów uczestniczył w wielu imprezach, organizując warsztaty ekologiczne dla uczestników. Do najważniejszych należą: Eko Strefa, podczas Biegu Siedleckiego Jacka; Dni z Doradztwem Rolniczym; pikniki rodzinne w siedleckich szkołach: SP nr 7, SP nr 8.
- 2019 r. akcja „Zgniecenie ma znaczenie”. Na Placu Generała Wł. Sikorskiego oraz przy Parku Wodnym Siedlce stanęły 2 instalacje, które pokazywały jaka jest różnica w objętości butelek PET zgniecionych oraz niezgniecionych. Mieszkańcy Siedlec mogli zobaczyć, że zgniatanie odpadów to zmniejszenie ich pojemności nawet o 80%.

Kampanie informacyjne

W latach 2018 - 2019 Zakład zrealizował kampanie informacyjne z wykorzystaniem mediów społecznościowych. Prowadził stronę na Facebooku, ma też swój kanał na platformie YouTube oraz zamieszczał informacje na dwóch stronach internetowych: www.zuo.siedlce.pl oraz siedlce.naturalnie.pl

3.7. Poprawa jakości powietrza

Priorytetowe działania:

- Termomodernizacja obiektów budowlanych
- Redukcja emisji CO₂ i zanieczyszczeń z transportu
- Modernizacja i rozbudowa infrastruktury ciepłowniczej służącej zmniejszeniu poziomu zanieczyszczenia powietrza
- Wprowadzanie oszczędnych technologii wytwarzania i magazynowania energii ze źródeł odnawialnych

Miasto Siedlce w okresie 2018 - 2019 podjęło wiele działań mających na celu ochronę powietrza. W 2018 r. ze środków budżetu miasta przyznano 78 dotacji na wymianę źródła ogrzewania budynków, w tym: 2 dotacje na przyłączenie budynków do miejskiej sieci ciepłej, 76 dotacji na wymianę niesprawnych kotłów na kotły gazowe. Kwota udzielonego dofinansowania wyniosła 228.817,44 zł. Natomiast w 2019 r. przyznano 43 dotacje celowe na wymianę kotłów grzewczych oraz 4 dotacje na budowę instalacji fotowoltaicznych. Kwota udzielonego dofinansowania wyniosła 72.000,00 zł.

W 2019 r. ramach ogólnopolskiego programu „Czyste powietrze” mieszkańcy wykonali termomodernizację 57 budynków.

Według informacji przekazanych przez Polską Spółkę Gazownictwa Spółka z o.o. liczba nowych przyłączy wybudowanych na terenie miasta Siedlce w 2019 roku wyniosła 177 sztuk, a przyrost długości sieci gazowej wyniósł 1,4 km.

Miasto Siedlce prowadziło także działania edukacyjne w ramach Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu (rajd rowerowy zorganizowany dla młodzieży szkół średnich, akcja „Dzień bez samochodu”). W 2019 r. wydano i przekazano mieszkańcom miasta 7.000 sztuk ulotek edukacyjnych pt. „Zadbajmy o czystość powietrza”. W centrum miasta, w sezonie grzewczym, zainstalowano 2 banery w ramach akcji „Kochasz dzieci, nie pal śmieci”.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono także kontrole indywidualnych kotłowni.

Do poprawy jakości w powietrza na terenie miasta Siedlce w latach 2018 – 2019 przyczyniły się m.in. inwestycje Przedsiębiorstwa Energetycznego w Siedlcach sp. z o.o. przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 12. Działania zrealizowane przez Przedsiębiorstwa Energetycznego w Siedlcach Sp. z o.o. w latach 2018 – 2019.

Nazwa zadania	Modernizacja źródeł i instalacji wytwórczych w Ciepłowni Centralnej w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń i podniesienia sprawności wytwarzania energii.
Opis realizacji zadania	W 2018 r. zmodernizowano kocioł WR-10. Zmiana technologii „tradycyjnej” na zabudowę w technologii ścian szczelnych podwyższyła sprawność przemian energetycznych, co przekłożyło się na poprawę wskaźników efektywności energetycznej całej Ciepłowni Centralnej oraz ograniczenie emisji substancji szkodliwych do atmosfery. Zmodernizowany kocioł, przeznaczony jest do pracy

	<p>regulacyjnej odpowiadając na zmienne obciążenie systemu ciepłowniczego w celu maksymalizacji produkcji energii elektrycznej w Elektrociepłowni. W okresie letnim kocioł uruchamiany będzie w przypadkach odstawienia jednostek EC-1 i EC-2.</p>
	<p>Pod koniec 2018 r. uruchomiono pilotażową instalację solarną z kolektorami słonecznymi typu KS2100 TLP ustawionymi na dachu pompowni budynku Ciepłowni Centralnej. Instalacja pozwala na podgrzewanie wody uzupełniającej, trafiającej do sieci ciepłowniczej, ekologicznym ciepłem energii słonecznej. W skład instalacji wchodzi zasobnik ciepłej wody o pojemności 1000 dm³ oraz zespół sterowniczo-pompowy, pozwalający na optymalizację pracy układu.</p>
<p>Nazwa zadania</p>	<p>Modernizacja i rozbudowa układu kogeneracyjnego oraz inne działania mające na celu podniesienie sprawności wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej oraz poprawę bezpieczeństwa energetycznego miasta. Modernizacja i budowa miejskich systemów ciepłowniczych z wykorzystaniem technologii ograniczających emisje zanieczyszczeń</p>
<p>Opis realizacji zadania</p>	<p>W 2019 r. przeprowadzona została modernizacja turbiny Elektrociepłowni Gazowej – EC 2. Wykonano remont główny turbozespołu TG4, co umożliwiła jego dalszą bezpieczną eksploatację. Remont silnika turbozespołu pozwolił na przywrócenie jego parametrów technicznych do parametrów odpowiadających nowemu urządzeniu. Osiągnięto jednocześnie wzrost mocy elektrycznej turbozespołu o prawie 460 kW i sprawności o ponad 0,4 % przy mniejszym strumieniu energii wprowadzonej w paliwie.</p> <p>Pod koniec 2019 r. uruchomiono pilotażową instalację fotowoltaiczną, zlokalizowaną na dachu budynku biurowego przy ul. Starzyńskiego. Instalacja o mocy 4,96 kWp składa się z 16-tu wysokowydajnych modułów monokrystalicznych z inwerterem 3-fazowym. Wyprodukowana energia zużywana jest na potrzeby własne Przedsiębiorstwa.</p>

Cel strategiczny 4: Dobre warunki i jakość życia dla Siedlczan

Cele szczegółowe:

- 1.1. Prowadzenie polityki przestrzennej służącej osiągnięciu ładu przestrzennego
- 1.2. Rewitalizacja obszarów problemowych i tworzenie wysokiej jakości przestrzeni publicznych
- 1.3. Rozwój budownictwa mieszkaniowego
- 1.4. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa publicznego
- 1.5. Rozwój nowoczesnej infrastruktury teleinformatycznej
- 1.6. Podniesienie poziomu usług ochrony zdrowia i profilaktyki zdrowotnej
- 1.7. Podniesienie poziomu usług z zakresu pomocy społecznej
- 1.8. Rozwój oferty wychowania przedszkolnego i opieki nad dziećmi
- 1.9. Wsparcie działalności organizacji pozarządowych

4.1. Prowadzenie polityki przestrzennej służącej osiągnięciu ładu przestrzennego

Priorytetowe działania:

- Opracowywanie w pierwszej kolejności planów miejscowych dla obszarów szczególnie ważnych z punktu widzenia interesu publicznego
- Podniesienie estetyki przestrzeni publicznej
- Rewitalizacja i odnowa terenów zdegradowanych

Instrumentem prowadzenia polityki przestrzennej miasta oraz ochrony terenów cennych z punktu widzenia interesu publicznego jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. W latach 2018 - 2019 uchwalone zostały plany wymienione w tabeli 13.

Tabela 13. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalone przez Radę Miasta Siedlce w latach 2018-2019.

Lp.	Uchwała	
	Nr	Nazwa planu miejscowego
1.	Uchwała R.M. nr XLIX/551/2018 z 27 kwietnia 2018 r.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego po obu stronach ulicy Janowskiej w Siedlcach
2.	Uchwała R.M. nr IX/89/2019 z 29 maja 2019 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Spokojnej
3.	Uchwała R.M. nr X/109/2019 z 27 czerwca 2019 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie „Południowej Dzielnicy Przemysłowej”
4.	Uchwała R.M. nr LII/584/2018 z 25 czerwca 2018	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie stacji PKP Siedlce Wschodnie

5.	Uchwała R.M. nr XIV/171/2019 z 31 października 2019 r.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic: Okrężnej, Wintera i Dzieci Zamojszczyzny w Siedlcach – część A
----	---	---

Ponadto Prezydent Miasta Siedlce dokonuje okresowej oceny aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Siedlce oraz obowiązujących planów miejscowych w formie analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta Siedlce. Analiza ta została uchwalona Uchwałą Rady Miasta Siedlce Nr XLV/521/2018 z 23 stycznia 2018 r. Dokument wskazuje tereny do obowiązkowego przystąpienia do sporządzenia planu.

4.2. Rewitalizacja obszarów problemowych i tworzenie wysokiej jakości przestrzeni publicznej

Priorytetowe działania:

- Organizowanie warsztatów dla dzieci i młodzieży oraz szkoleń dla dorosłych z obszarów problemowych
- Renowacja i modernizacja obiektów dziedzictwa historycznego
- Przywracanie lub nadawanie nowych funkcji zdegradowanym obszarom
- Zagospodarowanie centrum miasta

Uchwałą Nr XXXIII/402/2017 Rady Miasta Siedlce z dnia 20.04.2017 r. został uchwalony „Lokalny Program Rewitalizacji miasta Siedlce na lata 2016-2020”, który jest wieloletnim programem działań w sferze społecznej, ekonomicznej, przestrzennej, infrastrukturalnej, środowiskowej, kulturowej. Działania uwzględnione w Programie zmierzają do wyprowadzenia obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysu oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju. Program jest narzędziem planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji. Co roku na wrześniowej sesji Rady Miasta przedstawiany jest dokument pn. „Monitoring zmian zachodzących na obszarze rewitalizacji”, zawierający opis realizacji działań ujętych w programie.

W ramach celu szczegółowego 4.2. Miasto Siedlce zrealizowało projekt pn. **„Rewitalizacja obszaru zmarginalizowanego poprzez rewaloryzację budynku IV Liceum Ogólnokształcącego im. Hetmana Stanisława Żółkiewskiego w Siedlcach”**. Projekt uzyskał bezzwrotne dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Osi Priorytetowej VI „Jakość życia”, działanie 6.2 „Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych” RPO WM na lata 2014 - 2020 oraz z budżetu państwa.

W okresie sprawozdawczym podejmowano szereg działań w sferze społecznej, które spowodowały uwrażliwienie mieszkańców na sprawy społeczne, dbałość o otoczenie i wizerunek Śródmieścia. Działania te przyczyniły się do lepszego utożsamiania się

z miejscem zamieszkania oraz zmniejszenia przestępczości, co spowodowało wzrost poczucia bezpieczeństwa. Realizowane były również projekty edukacyjne oraz programy aktywizacji zawodowej, które pozwoliły ograniczyć zjawiska wykluczenia, bezrobocia i ubóstwa.

Na zlecenie Miasta w 2018 r. i 2019 r. placówki wsparcia dziennego przeprowadziły warsztaty dla dzieci i młodzieży. Nadzór nad nimi sprawował Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach. W tym czasie na terenie Siedlec działało 6 placówek wsparcia dziennego prowadzonych przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Siedlcach, Caritas Diecezji Siedleckiej (2 placówki), Rzymskokatolicką Parafię p.w. św. Józefa w Siedlcach, Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „Styl życia” w Siedlcach i Stowarzyszenie „Prometeusz”. W 2018 r. wsparciem objęto średniorocznie 131 dzieci, natomiast w 2019 r. 125 dzieci. Inną formą wsparcia były świetlice, które pełnią funkcję opiekuńczo-wychowawczą. Dzieci spędzały aktywnie czas pod opieką osób dorosłych oraz otrzymały pomoc m. in. w odrabianiu lekcji. Organizowane dla nich były także zajęcia socjalizacyjne, wycieczki oraz wypoczynek wakacyjny. W celu kompleksowej pomocy dzieciom, placówki współpracowały z rodzicami, a w razie potrzeby, ze szkołami, w których uczyły się dzieci oraz innymi instytucjami mającymi na względzie dobro małoletnich (pracownicy socjalni, kuratorzy sądowi).

W latach 2018 - 2019 w MOPR organizowane były cykliczne spotkania edukacyjne dla rodziców mających trudności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i zajęcia socjalizacyjne dla dzieci w ramach „Klubu Rodzica”. W 2018 r. pomocą objęto 15 rodzin, a w 2019 r. – 10 rodzin. W ramach grupy samopomocowej, prowadzonej przez asystentów rodziny, rodzice otrzymywali pomoc w kwestiach wychowawczych, a także w rozwiązaniu osobistych problemów, które miały bezpośredni wpływ na opiekę nad dziećmi. Zajęcia miały charakter warsztatów umiejętności podnoszących wzrost poczucia własnej wartości, budowanie dobrych relacji w rodzinach poprzez poprawę komunikacji, wspólną zabawę i integrację.

Rodziny zastępcze z terenu Miasta miały możliwość udziału w grupie wsparcia, a także udziału w szkoleniach, które wzmacniały ich kompetencje w zakresie sprawowania pieczy zastępczej nad dzieckiem. Szkolenie rodzin w latach 2018 - 2019 przeprowadziło dwóch trenerów, zatrudnionych na stanowisku pedagoga w MOPR. Osoby te prowadziły również grupę wsparcia dla rodzin zastępczych. W szkoleniu z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej

w 2018 r. wzięło udział 8 osób. W 2019 r. przeprowadzone zostało szkolenie dla rodzin zastępczych z zakresu doskonalenia umiejętności wychowawczych „Szkoła dla rodziców”, w których wzięło udział 6 osób. W 2018 r. odbyło się 7 spotkań grupy wsparcia, zaś w 2019 r. – 4 spotkania.

MOPR kontynuował współpracę z Centrum Integracji Społecznej w Siedlcach w zakresie kierowania osób ze specyficznymi trudnościami na rynku pracy do zatrudnienia socjalnego. Działaniami tymi objęto głównie osoby długotrwale bezrobotne, z niskimi kwalifikacjami zawodowymi i wykształceniem nie adekwatnym do potrzeb rynku pracy, borykającymi się z problemami zdrowotnymi i uzależnieniami, mającymi trudności z przystosowaniem do życia po opuszczeniu zakładów karnych. Osobom zainteresowanym podjęciem szkolenia, Centrum Integracji Społecznej w 2018 r. i 2019 r. oferowało udział

w zajęciach w sekcji remontowo-porządkowej, ślusarsko-spawalniczej, gastronomicznej, krawieckiej, florystyczno-ogrodniczej oraz opiekuna osób starszych.

4.3. Rozwój budownictwa mieszkaniowego

Priorytetowe działania:

- Modernizacja mieszkań komunalnych
- Wsparcie budowy mieszkań w systemie budownictwa społecznego
- Rewitalizacja zdegradowanej tkanki mieszkaniowej

W październiku 2019 r. Siedleckie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o. o. zakończyło budowę budynku mieszkalnego przy ul. Gospodarczej 13. W budynku są 42 mieszkania o łącznej powierzchni użytkowej 1.142 m². Mieszkania zostały zasiedlone w grudniu 2019 r.

W ramach poprawy warunków mieszkaniowych w budynkach komunalnych Miasto Siedlce wydatkowało na prace remontowe:

- 642.863,00 zł w 2018 r.
- 561.201,00 zł w 2019 r.

Zakres przeprowadzonych prac remontowych budynków i lokali (pod zasiedlenie) dotyczył:

- remontu instalacji elektrycznej w 50 lokalach mieszkalnych,
- remontu instalacji wod.- kan. w 40 lokalach mieszkalnych,
- remontu ogólnobudowlanego w 85 lokalach.

W ramach wsparcia budownictwa mieszkalnego na mocy porozumienia z 28 grudnia 2005 r. Miasto Siedlce dokonało dopłaty do czynszu 60 mieszkań w budynku przy ulicy Ignacego Daszyńskiego 6. W latach 2018 - 2019 na ten cel wydano łącznie 366.994,04 zł.

4.4. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa publicznego

Priorytetowe działania:

- Wspieranie działalności służb mundurowych (policji, straży miejskiej, straży pożarnej)
- Modernizacja i rozbudowa infrastruktury służącej bezpieczeństwu mieszkańców
- Wspieranie inicjatyw zapobiegających szkodliwym efektom patologii społecznych (alkoholizmu, przemocy)
- Podejmowanie działań w kierunku przeniesienia więzienia z centrum miasta na tereny peryferyjne

W ramach realizacji powyższego celu w latach 2018 - 2019 Miasto Siedlce sfinansowało kwotą 160.000,00 zł dodatkowe patrole piesze i zmotoryzowane wystawione przez Komendę Miejską Policji w Siedlcach. Miasto dofinansowało także kwotą 30.000,00 zł

zakup samochodu osobowego Toyota Corolla przez Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Siedlcach.

Wspierając działalność służb mundurowych Miasto Siedlce, jako beneficjent wiodący, w dniu 31 grudnia 2018 r. podpisało umowę grantową o dofinansowanie projektu pn. „Effective coordination of rescue operation in the Ostroleka - Siedlce subregion and Volyn Oblast” („Skuteczna koordynacja działań ratowniczych w subregionie ostrołęcko-siedleckim i obwodzie wołyńskim”), realizowanego w partnerstwie z Departamentem Państwowej Służby Ratunkowej Ukrainy na Wołyniu, Gminą Korczew oraz Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Siedlcach. Projekt uzyskał dofinansowanie w ramach działania "Wspólne wyzwania w obszarze bezpieczeństwa i ochrony" z Programu Współpracy Transgranicznej Polska – Białoruś – Ukraina 2014-2020 w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa. Głównym celem projektu jest poprawa bezpieczeństwa pożarowego na obszarze przygranicznym, co przyniesie korzyści stronie polskiej i ukraińskiej, a przede wszystkim jej mieszkańcom.

Na bieżące utrzymanie systemu monitoringu miejskiego wydatkowano kwotę 45.018,00 zł, a na modernizację 24.409,35 zł.

Istniejący na terenie miasta system alarmowy jest poddawany bieżącym kontrolom. W omawianym okresie wydatkowano kwotę 11.999,88 zł na wymianę akumulatorów podtrzymujących w sześciu punktach system alarmowy miasta.

W celu zwiększenia poziomu bezpieczeństwa publicznego w latach 2018 – 2019 wykonano następujące inwestycje:

2018 r.

- Budowa oświetlenia ulicy Liliowej - koszt zadania: 48.700,00 zł,
- Bezpieczne przejście dla pieszych "Zebra - Premium" na skrzyżowaniu ulic Warszawskiej, plażowej i Dylewicza - koszt zadania: 39.000,00 zł,
- Opracowanie dokumentacji projektowej i przebudowa linii oświetleniowej przy ul. Piaski Zamiejskie - koszt zadania: 5.400,00 zł.

2019 r.

- Przebudowa linii oświetleniowej przy ul. Piaski Zamiejskie - koszt zadania: 38.868,00 zł,
- Opracowanie dokumentacji projektowej oraz przebudowa szafki oświetleniowej wraz z wprowadzeniem nowych obwodów do zasilania ulicznego ze stacji transformatorowej „Ceglana” - koszt zadania: 9.069,77 zł

4.5. Rozwój nowoczesnej infrastruktury teleinformatycznej

Priorytetowe działania:

- Rozwój e-usług
- Rozbudowa infrastruktury teleinformatycznej
- Zwiększenie przepustowości łączy internetowych

Miasto Siedlce sukcesywnie rozwija e-usługi na platformie ePUAP zgodnie z możliwościami otoczenia prawnego. Główne obszary e-usług to usługi budżetowe, konsultacje społeczne i inne.

W działania służące rozwojowi e-usług wpisują się też projekty centralne, inicjowane wspólnie z miastem Siedlce, do których należą: e-recepta oraz mLegitymacja.

W przypadku zwiększenia przepustowości łączny internetowych nie jest wymagana interwencja w tym obszarze ponieważ na terenie miasta działa wielu operatorów telekomunikacyjnych oferujących dostęp do sieci Internet stacjonarnie i mobilnie o bardzo wysokich parametrach.

W ramach rozwoju nowoczesnej infrastruktury teleinformatycznej Mazowiecki Szpital Wojewódzki w Siedlcach zrealizował projekt pn. „Rozbudowa funkcjonalna e-platformy medycznej dla mieszkańców subregionu siedleckiego”. W wyniku realizacji inwestycji Szpital został wyposażony w nową infrastrukturę teleinformatyczną. Zakupiono i zainstalowano sprzęt komputerowy oraz specjalistyczne oprogramowanie, uruchomiono systemu elektronicznej dokumentacji, zawierający m.in. indywidualny profilu Pacjenta.

Uruchomienie systemu elektronicznej dokumentacji medycznej umożliwia dostęp, tworzenie, gromadzenie oraz wymianę informacji o zdrowiu pacjenta. Wdrożenie systemu informacyjnego zwiększyło dostępność do informacji na temat stanu zdrowia, historii choroby, wyników badań czy umówionych wizyt. Nowa infrastruktura teleinformatyczna umożliwia pacjentom dostęp do indywidualnego konta pozwalającego na skorzystanie z dostępu do elektronicznej dokumentacji medycznej, e-korespondencji, e-ankiety, e-wywiadu lekarskiego, e-załącznika, e-deklaracji POZ, e-konsultacji, e-rejestracji, e-bazy wiedzy. Dzięki realizacji zadania poprawiono jakość świadczenia usług medycznych oraz usprawniono zarządzania placówką.

4.6. Podniesienia poziomu usług ochrony zdrowia i profilaktyki zdrowotnej

Priorytetowe działania:

- Rozwój specjalistycznej opieki medycznej
- Poprawa świadczeń podstawowej opieki medycznej
- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służby zdrowia
- Realizacja działań profilaktyki zdrowotnej i promocji zdrowia
- Rozwój usług ratownictwa medycznego

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Siedlcach w okresie 01.01.2018 – 31.12.2019 zrealizował następujące zadania:

1. Modernizacja Bloku Operacyjnego Szpitala przy ul. Starowiejskiej 15.
2. Modernizacja oddziałów szpitalnych SP ZOZ w Siedlcach przy ulicy Starowiejskiej i Bema oraz Izby Przyjęć wraz z budową dróg wewnętrznych, stanowisk postojowych, w tym dla osób niepełnosprawnych wraz z uregulowaniem instalacji kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz podziemnej instalacji elektrycznej – do zakończenia projektu

pozostały prace polegające na budowie dróg wewnętrznych, stanowisk postojowych, instalacji kanalizacyjnej oraz elektrycznej.

3. Utworzenie nowych oddziałów szpitalnych – wykonano dokumentację techniczną dla zadania „utworzenie Oddziału Rehabilitacji Kardiologicznej stacjonarnej i dziennej wraz z wyposażeniem w specjalistyczny sprzęt medyczny w SPZOZ w Siedlcach.
4. Modernizacja przychodni POZ przy ul. Mazurskiej 1 – w 2019 r. wykonana została instalacja klimatyzacyjna dla całego obiektu.
5. Przystosowanie oddziału chorób zakaźnych w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia mające na celu stworzenie optymalnych warunków hospitalizacji pacjentów z uwzględnieniem epidemiologii chorób zakaźnych z jednoczesnym wykorzystaniem poddasza do celów administracji” – 24.06.2019 r. uzyskano pozwolenia na budowę dla przebudowy, rozbudowy i częściowej zmiany sposobu użytkowania budynku Oddziału Zakaźnego oraz rozbudowy budynków SPZOZ przy ul. Starowiejskiej 15.

SPZOZ w Siedlcach w latach 2018 - 2019 zrealizował niżej wymienione programy profilaktyki zdrowotnej w ramach NFZ, w Przychodniach POZ i w Ośrodkach Zdrowia:

- Program Profilaktyki Gruźlicy i Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia,
- Program Profilaktyki Raka Szyjki Macicy – etap pogłębionej diagnostyki,
- Regionalny Program Profilaktyki Pierwotnej i Wczesnego Wykrywania Nowotworów Głowy i Szyi,
- W Poradniach Ginekologiczno-Położniczych realizowane były procedury pobrania materiału do badania profilaktycznego raka szyjki macicy w ramach umowy w rodzaju ambulatoryjna opieka specjalistyczna w zakresie profilaktyki raka szyjki macicy - etap podstawowy,
- Realizacja Ogólnopolskiego Programu Profilaktyki Pierwotnej i Wczesnego Wykrywania Reumatoidalnego Zapalenia Stawów.

W okresie sprawozdawczym Mazowiecki Szpital Wojewódzki w Siedlcach Sp. z o.o. w celu podniesienia jakości świadczonych usług medycznych oraz poprawy dostępu do opieki medycznej zrealizował wiele inwestycji oraz dokonał zakupu aparatury i sprzętu medycznego. W Szpitalu zostały zrealizowane następujące projekty:

1. Zakup specjalistycznego sprzętu i aparatury dla Oddziału Laryngologicznego, Poradni Laryngologicznej oraz Pracowni Audiologiczno – Otoneurologicznej,
2. Zakup systemu robotycznego da Vinci,
3. Koordynowana kompleksowa opieka kardiologiczna w Mazowieckim Szpitalu Wojewódzkim, w tym m.in. zakup specjalistycznego sprzętu i aparatury,
4. Doposażenie Oddziału Chirurgii Ogólnej i Naczyniowej oraz Bloku Operacyjnego w sprzęt i aparaturę medyczną,
5. Modernizacja Szpitalnego Oddziału Ratunkowego,
6. Budowa Siedleckiego Centrum Onkologii,
7. Modernizacja Oddziału Ortopedyczno – Urazowego,
8. Przebudowa i rozbudowa Oddziału Położniczo – Ginekologicznego i Oddziału Neonatologicznego,
9. Utworzenie nowej Pracowni Rezonansu Magnetycznego.

W 2019 r. zostały rozpoczęte następujące inwestycje mające na celu realizację celu 4.6:

- Adaptacja budynku administracyjno - technicznego kotłowni szpitalnej oraz części budynku hali kotłowni na potrzeby usług ochrony zdrowia,
- Przebudowa terenu szpitalnego obejmującego infrastrukturę techniczną, małą architekturę oraz tereny zielone jako miejsce biernej i czynnej hortiterapii z wykorzystaniem do rehabilitacji leczniczej dzieci i dorosłych
- Modernizacja pomieszczeń na potrzeby Oddziału Neurologicznego wraz z Pododdziałem Udarowym oraz zakupem wyposażenia,
- Utworzenie ośrodka udarowego.

4.7. Podniesienie poziomu usług z zakresu pomocy społecznej

Priorytetowe działania:

- Wspieranie finansowe i organizacyjne funkcjonowania instytucji pomocy społecznej
- Organizacja pomocy dla osób najuboższych, starszych, wykluczonych i niepełnosprawnych
- Wsparcie działań organizacji pozarządowych, kościołów i związków wyznaniowych świadczących pomoc osobom potrzebującym

Głównym powodem przyznawania pomocy rodzinom w 2019 r. była długotrwała lub ciężka choroba, natomiast w 2018 r. ubóstwo. Zmiana ta wynika przede wszystkim z programów realizowanych na rzecz wsparcia finansowego rodzin (Program Rodzina 500+, „Dobry start”, 13 emerytura), a także spadku bezrobocia i wzrostu wynagrodzeń.

Poziom występowania ubóstwa w 2019 r., w porównaniu do 2018 r., zmniejszył się o 16,68%. W 2018 r. problem ten dotyczył 1.115 rodzin z miasta Siedlce, zaś w 2019 r. 929 rodzin. Czynnikiem mającym bezpośredni wpływ na poziom ubóstwa są: długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezrobocie i uzależnienia. Problemy te, obok ubóstwa, są dominujące wśród powodów ubiegania się o pomoc.

W 2018 r. liczba rodzin ubiegających się o pomoc z powodu bezrobocia zmalała w porównaniu do roku poprzedniego i wyniosła 725. W 2019 r. liczba rodzin ubiegających się o pomoc z powodu bezrobocia zmalała w stosunku do roku poprzedniego i wyniosła 545.

Świadczeniem pieniężnym, które w sposób bezpośredni odnosi się do faktycznej sytuacji materialnej rodzin jest zasiłek okresowy. To świadczenie obowiązkowe przysługuje wszystkim rodzinom spełniającym ustawowe przesłanki, w szczególności kryterium dochodowe. W 2018 r. pomocy w formie zasiłku okresowego udzielono 857 rodzinom. W porównaniu do 2017 r., w którym pomocą w tej formie objęto 1.025 rodzin, nastąpił spadek o 16,39%. W 58% przypadków powodem udzielenia takiej pomocy było bezrobocie. Inne powody przyznawania zasiłku okresowego to m. in. długotrwała choroba, niepełnosprawność, wielodzietność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. W 2018 r. każda rodzina otrzymała w ciągu roku średnio 6 świadczeń. W 2019 r. zasiłek okresowy przyznano 725 rodzinom. W porównaniu do

2018 r nastąpił spadek o 15,40%. Powodem udzielania takiej pomocy w 50% przypadków było bezrobocie. Inne powody przyznawania zasiłku okresowego to m. in. długotrwała choroba, niepełnosprawność, wielodzietność, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. W 2019 r. każda rodzina, objęta pomocą, otrzymała w ciągu roku średnio 6 świadczeń.

W ostatnich latach na dość wysokim poziomie utrzymuje się liczba rodzin dotkniętych problemem długotrwałej lub ciężkiej choroby. Pomocą społeczną . z tego powodu w 2018 r objęto 1.039 rodzin, a w 2019 r. - 976 rodzin. Problemem bardzo często współwystępującym z długotrwałą lub ciężką chorobą jest niepełnosprawność, która w 2018 r. wystąpiła w 741 rodzinach, natomiast w 2019 r. - w 668 rodzinach. Jednak w dalszym ciągu są to poważne problemy społeczne.

Pomoc w formie zasiłku stałego, który przyznawany jest osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności w 2018 r. otrzymały 402 osoby (o 9,26% mniej niż w roku poprzednim). Natomiast w 2019 r. zasiłek stały przyznano 393 osobom (o 2,24% mniej niż w roku poprzednim). W 2018 r. wypłacono 19.774 zasiłki pielęgnacyjne (wzrost o 0,94% w porównaniu do roku poprzedniego), zaś w 2019 r. – 20.200 zasiłków (wzrost o 2,15%)

Rodziny dotknięte problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego stanowią nadal dużą grupę klientów MOPR. Ten problem wystąpił w 2018 r. w 478 rodzinach, a w 2019 r. - w 328 rodzinach. Poza stałym wsparciem w formie pracy socjalnej i pomocy finansowej, rodziny te, w szczególności niepełne i wielodzietne, objęte są różnymi formami pomocy świadczonej przez placówki wsparcia dziennego (tzw. świetlice). W 2018 r. i 2019 r. do świetlic uczęszczało średniorocznie odpowiednio 131 i 125 dzieci. Praca z takimi rodzinami jest zadaniem asystentów rodziny. W 2018 r. 5 asystentów rodziny (zatrudnionych w wymiarze łącznie 3,5 etatu) prowadziło pracę indywidualną z 51 rodzinami, zaś w 2019 r. 3 asystentów (zatrudnionych w wymiarze 3 etatów) z 54 rodzinami. Ponadto 15 rodzin w 2018 r. i 10 rodzin w 2019 r. uczęszczało na spotkania grupy samopomocowej „Klub Rodzica”. Pozostałe rodziny objęte były wsparciem pracowników socjalnych.

Udzielając pomocy osobom uzależnionym od alkoholu, pracownicy Ośrodka w pierwszej kolejności starają się je zmotywować do podjęcia leczenia odwykowego. W 2018 r. wsparciem objęto 183 rodziny z problemem uzależnienia od alkoholu, zaś w 2019 r. 146 rodzin. W zakresie leczenia uzależnień MOPR kontynuuje współpracę z Poradnią Leczenia Uzależnień w Siedlcach. Podopieczni korzystają również z poradnictwa i terapii prowadzonej przez Stowarzyszenie „Powrót z U” oraz Stowarzyszenie na rzecz osób dotkniętych chorobą alkoholową, narkomanią i hazardem „Szansa”. Wielkość i rodzaj pomocy udzielanej przez MOPR uzależniona jest od decyzji o podjęciu i kontynuacji leczenia. Osoby nadużywające alkoholu otrzymują pomoc niepieniężną (np. posiłek, opłaty mieszkaniowe).

Od wielu lat priorytetowym zadaniem pomocy społecznej w Siedlcach jest dożywianie dzieci. Wszystkie rodziny potrzebujące były objęte pomocą w formie zakupu posiłku dla dzieci w szkołach i przedszkolach. Przyznawane były także zasiłki celowe na dożywianie dzieci do lat 6 nieuczęszczających do przedszkoli oraz na dożywianie dzieci w okresie wakacji. Pomoc ta udzielana była rodzinom/osobom, których dochód nie

przekraczał 150% kryterium dochodowego rodziny/osoby. W 2018 r. systematyczną pomocą objęto 1.186 dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym, w 2019 r. – 857 dzieci. Ponadto dzieci z rodzin najuboższych otrzymały posiłki w placówkach wsparcia dziennego.

Rodziny najuboższe, poza pomocą pieniężną, miały możliwość uzyskania wsparcia rzeczowego w postaci odzieży, sprzętu gospodarstwa domowego i żywności. Wielkość pomocy żywnościowej w ostatnich latach znacząco wzrosła, w szczególności w związku z przekazywaniem przez kraje Unii Europejskiej nadwyżek produktów żywnościowych w ramach Programu FEAD. Realizatorem tego Programu mogły być wyłącznie organizacje pozarządowe. Dystrybucją żywności unijnej w Siedlcach w 2018 r. i 2019 r. zajmował się Bank Żywności i Polski Komitet Pomocy Społecznej. MOPR wydawał swoim podopiecznym skierowania upoważniające do odbioru żywności w ramach Programu.

W 2018 r. wsparciem w formie pracy socjalnej oraz pomocy pieniężnej i niepieniężnej, udzielonej na podstawie ustawy o pomocy społecznej, objęto 1.864 rodziny (spadek o 8,27%), a w 2019 r. – 1.464 rodziny (spadek o 21,46%).

Wsparcie dla osób starszych udzielane jest poprzez zapewnienie pomocy środowiskowej w formie usług opiekuńczych. W 2018 r. usługi w miejscu zamieszkania świadczone były przez Polski Komitet Pomocy Społecznej, zaś w 2019 r. przez Siedlecką Spółdzielnię Socjalną Caritas. Usługi przyznawane są w wymiarze 4 godzin dziennie, a w przypadku mieszkających samotnie osób leżących - do 6 godzin dziennie w dni robocze od poniedziałku do piątku. Ponadto mieszkającej samotnie osobie leżącej, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, mogą być przyznane usługi w soboty, niedziele i święta. Świadczenie usług w miejscu zamieszkania polegało głównie na pomocy w utrzymaniu higieny osobistej, czystości i porządku w mieszkaniu, robieniu niezbędnych zakupów przygotowywaniu posiłków, a także pomocy w załatwianiu spraw urzędowych i, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktu z otoczeniem. Liczba osób korzystających w 2018 r. z usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania, w porównaniu do 2017 r. wzrosła o 0,5% i wyniosła 200 osób. W 2019 r. z ww. pomocy skorzystało 244 osoby (wzrost o 22% w porównaniu do 2018 r.).

Usługi opiekuńcze świadczone są również w „Domu nad Stawami” Domu Pomocy Społecznej, w wymiarze do 8 godzin dziennie, w dni robocze od poniedziałku do piątku. Zakres usług opiekuńczych świadczonych w DPS ustalany był indywidualnie w miejscu świadczenia usług (mógł obejmować udzielenie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych, pielęgnację, terapię, rehabilitację). W 2018 r. pomoce w ww. formie przyznano 13 osobom, a w 2019 r. – 16 osobom.

Osoby, które wymagają całodobowej opieki, kierowane są do domów pomocy społecznej. Wszystkie osoby wymagające takiej pomocy są nią objęte w trybie ustawowym. W 2018 r. skierowano do domu pomocy społecznej 40 osób (w tym 33 do DPS w Siedlcach i 7 do DPS na terenie innych powiatów). Miasto ponosiło odpłatność za pobyt 61 osób w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów. Do innych domów kierowane są w szczególności osoby z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawne intelektualnie, których nie obejmuje opieką DPS w Siedlcach. W 2019 r. skierowano do domu pomocy społecznej 34 osoby (w tym 28 do DPS w Siedlcach i 6 do DPS na terenie innych powiatów). Miasto ponosiło odpłatność za pobyt 63 osób w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów.

MOPR wydaje również decyzje w sprawie umieszczenia osób skierowanych do Domu Pomocy Społecznej „Domu nad Stawami” w Siedlcach. W 2018 r. i 2019 r. takie decyzje wydano 40 osobom, w tym 32 osobom z terenu Miasta i 8 osobom z terenu innych gmin.

W ramach realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej osoby z zaburzeniami psychicznymi obejmowane są wsparciem w formie specjalistycznych usług opiekuńczych (w 2018 r. z pomocy skorzystały 24 osoby, a w 2019 r. - 23 osoby), wsparciem w formie udziału w zajęciach w Środowiskowym Domu Samopomocy przy Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Siedlcach (w 2018 r. z zajęć terapeutycznych ŚDS skorzystało 46 osób, w tym 32 na podstawie decyzji administracyjnych oraz 14 klubowiczów, a w 2019 r. - 44 osoby, w tym 30 na podstawie decyzji administracyjnej oraz 14 klubowiczów) oraz w drugim Środowiskowym Domu Samopomocy w Siedlcach (w 2018 r. pomocą na podstawie decyzji administracyjnych objęto 29 osób, natomiast w 2019 r. - 25 osób). Jakość tych form wsparcia jest dobrze oceniana przez odbiorców.

Stale rosnąca liczba osób potrzebujących wsparcia niepieniężnego powoduje, że istnieje potrzeba stałej rozbudowy sieci placówek wspomagających. W 2018 r. i 2019 r. funkcjonowało na terenie Miasta 6 placówek wsparcia dziennego dla dzieci, bezpłatna łaźnia, pralnia, magazyn odzieży, sprzętu domowego, żywności, przedmiotów ortopedycznych i sprzętu rehabilitacyjnego, 2 magazyny żywności dystrybuujące żywność dla organizacji pozarządowych.

W dniu 31 sierpnia 2016 r. Rada Miasta Siedlce Uchwałą Nr XXIII/286/2016 przyjęła Miejski Program Przeciwdziałania Bezdomności, który zakłada stworzenie dla osób bezdomnych, których ostatnim miejscem zameldowania było miasto Siedlce, systemu zabezpieczenia potrzeb mieszkaniowych. Działania te stanowią rozwinięcia założeń zawartych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Siedlce na lata 2016-2025. W 2018 r. osoby bezdomne otrzymały schronienie w mieszkaniach wspieranych oraz w Schronisku dla Osób Bezdomnych przy ul. Południowej 1, zaś w 2019 r. - w mieszkaniach wspieranych.

W 2018 r. na zlecenie Miasta realizatorem zadania w zakresie udzielenia schronienia osobom bezdomnym był Polski Komitet Pomocy Społecznej. W 2018 r. kontynuowano również współpracę ze Stowarzyszeniem Hilaritas (na podstawie umowy zawartej przez Miasto w dniu 01.10.2016 r., aneksowanej w dniu 02.01.2017 r. i 05.12.2017 r.), w kwestii umieszczenia bezdomnych mężczyzn, których ostatnim miejscem zameldowania na pobyt stały było Miasto Siedlce, w Schronisku dla Osób Bezdomnych przy ul. Południowej 1. Na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach w 2018 r. pomoc w formie schronienia w Schronisku dla Osób Bezdomnych uzyskało 20 osób. W 2019 r. pomocą w formie schronienia objętych było 50 osób.

Przyznanie miejsca w mieszkaniu wspieranym stanowi ważny element procesu wspierania osób bezdomnych. W 2018 r. na zlecenie Miasta Siedlce realizatorem zadania w zakresie udzielenia schronienia osobom bezdomnym był Polski Komitet Pomocy Społecznej w Siedlcach, w 2019 r. Caritas Diecezji Siedleckiej. W 2018 r. Prezydent Miasta Siedlce przyznał 32 osobom miejsce w mieszkaniach wspieranych, zaś w 2019 r. - 44 osobom.

Praca socjalna jest podstawowym zadaniem pomocy społecznej, realizowanym niezależnie lub równolegle z pozostałymi formami wsparcia i świadczeniami przyznawanymi

klientom. Pomocą w formie pracy socjalnej objęci są praktycznie wszyscy klienci MOPR. Permanentnej pomocy w postaci pracy socjalnej w 2018 r. udzielono 1.690 rodzinom, a w 2019 r. 1.600 rodzinom. Praca socjalna ukierunkowana jest na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzeniu warunków, sprzyjających temu celowi. Bardzo często praca socjalna jest jedyną efektywną metodą dotarcia do klienta i udzielenia mu pomocy poprzez długotrwałe wsparcie. W pracy socjalnej niezbędne jest indywidualne podejście do każdej osoby, diagnoza jej potrzeb i możliwości oraz wypracowanie planu pomocy. Narzędziem wykorzystywanym w pracy jest kontrakt socjalny, który polega na umowie określającej zamierzony cel działania, uprawnienia i zobowiązania zarówno klienta i pracownika socjalnego w dążeniu do realizacji celu. Kontrakt może być zawierany dla określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub zawierany dla określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej, wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Postanowienia kontraktu, jako dwustronne uzgodnienia, zawierają zobowiązania podopiecznego zmierzające do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej, w szczególności aktywizacji zawodowej, podjęcia lub kontynuowania leczenia odwykowego, utrzymania abstynencji oraz zobowiązanie Ośrodka do udzielania pomocy podopiecznemu, w tym pieniężnej. W 2018 r., w oparciu o kontrakt socjalny, prowadzono pracę socjalną z 164 osobami, w 2019 r. - z 136 osobami.

Zaobserwowana tendencja spadkowa w liczbie rodzin wymagających wsparcia ma bezpośredni związek ze spadkiem bezrobocia oraz poprawą sytuacji finansowej rodzin z dziećmi. Utrzymujący się wzrost liczby osób objętych pomocą w formie usług opiekuńczych sygnalizuje oznaki starzenia się społeczeństwa. Mimo zmniejszenia skali ubóstwa rodziny, przeżywające trudności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, wymagają kompleksowej pomocy i wsparcia wielu instytucji (sądu rodzinnego, ośrodka pomocy, przedszkoli, szkół, placówek wsparcia dziennego), aby zapobiec umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej.

System pomocy społecznej w Mieście tworzą jednostki samorządowe, organizacje pozarządowe, kościoły, fundacje i stowarzyszenia działające w obszarze pomocy społecznej. Ustawa o działalności pożytku publicznego i wolontariacie umożliwia zlecenie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej i udzielanie dotacji na ich finansowanie lub dofinansowanie. W 2018 roku, na zlecenie Miasta Siedlce, 4 organizacje pozarządowe zrealizowały 7 zadań z zakresu pomocy społecznej, określonych w uchwale Nr XLI/461/2017 Rady Miasta Siedlce z dnia 31 października 2017 r. w sprawie uchwalenia programu współpracy Miasta Siedlce z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2018 r. W 2019 roku na zlecenie Miasta Siedlce, 5 organizacji pozarządowych realizowało 6 zadań z zakresu pomocy społecznej, określonych w Uchwale Nr LV/624/2018 Rady Miasta Siedlce z dnia 27 września 2018 r. w sprawie uchwalenia programu współpracy Miasta Siedlce z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2019 r. Szczegółowe informacje na ten temat zawiera poniższa tabela.

Tabela 14. Zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane przez organizacje pozarządowe

L. p.	Nazwa zadania	Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Adresaci podejmowanych działań	Przyznane kwoty dotacji (w zł) Wykorzystane kwoty dotacji – na podstawie przekazanych sprawozdań (w zł) Liczba osób, które skorzystały z pomocy	
				2018	2019
1.	Udzielenie schronienia osobom bezdomnym	Zarząd Rejonowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach	Osoby bezdomne kierowane przez Prezydenta Miasta Siedlce	206.000,00 196.610,13 32 osoby	X
2.	Udzielenie schronienia osobom bezdomnym	Caritas Diecezji Siedleckiej	Osoby bezdomne kierowane przez Prezydenta Miasta Siedlce	X	210.000,00 210.000,00 44 osoby
3.	Zapewnienie pomocy w postaci gorącego posiłku osobom, które własnym staraniem nie mogą go sobie zapewnić	Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. H. Ch. Kofoeda	Najubożsi mieszkańcy Miasta Siedlce, którzy własnym staraniem nie są w stanie zapewnić sobie gorącego posiłku, kierowani przez MOPR	162.541,60 137.734,70 114 osób	159.173,41 140.863,83 106 osób

L. p.	Nazwa zadania	Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Adresaci podejmowanych działań	Przyznane kwoty dotacji (w zł) Wykorzystane kwoty dotacji – na podstawie przekazanych sprawozdań (w zł) Liczba osób, które skorzystały z pomocy	
				2018	2019
4.	Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania osoby, która wymaga takiej pomocy	Zarząd Rejonowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach	Mieszkańcy Miasta kierowani przez MOPR	1.140.000,00 1.128.476,11 200 osób	X
5.	Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania osoby, która wymaga takiej pomocy	Siedlecka Spółdzielnia Socjalna Caritas	Mieszkańcy Miasta kierowani przez MOPR	X	1.108.330,00 1.083.795,64 244 osoby

L. p.	Nazwa zadania	Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Adresaci podejmowanych działań	Przyznane kwoty dotacji (w zł) Wykorzystane kwoty dotacji – na podstawie przekazanych sprawozdań (w zł) Liczba osób, które skorzystały z pomocy	
				2018	2019
6.	Pomoc rzeczowa dla rodzin najuboższych	Zarząd Rejonowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach	Potrzebujący mieszkańcy Miasta	140.000,00 125.474,78 6613 osób	120.000,00 110.916,68 4890 osób
		Caritas Diecezji Siedleckiej		80.000,00 80.000,00 510 osób	100.000,00 100.000,00 669 osób
7.	Pomoc w utrzymaniu czystości i higieny osobom najuboższym	Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. H. Ch. Kofoeda w Siedlcach	Potrzebujący mieszkańcy Miasta Siedlce, w szczególności podopieczni MOPR	28.400,00 25.606,19 453 osoby	28.000,00 20.301,82 646 osób
8.	Wspieranie organizacji zajmujących się pozyskiwaniem żywności i jej dystrybucją na rzecz innych podmiotów	Bank Żywności w Siedlcach	Organizacje pozarządowe oraz inne placówki i instytucje działające na rzecz najuboższych	110.000,00 110.000,00 47 organizacji	120.000,00 117.070,85 47 organizacji
		Zarząd Rejonowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach		60.000,00 53.360,57 1 organizacja	50.000,00 44.347,91 1 organizacja

L. p.	Nazwa zadania	Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Adresaci podejmowanych działań	Przyznane kwoty dotacji (w zł) Wykorzystane kwoty dotacji – na podstawie przekazanych sprawozdań (w zł) Liczba osób, które skorzystały z pomocy	
				2018	2019
9.	Organizacja imprezy choinkowej z paczkami dla rodzin najuboższych	Zarząd Rejonowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach	Dzieci z terenu Miasta	15.000,00 14.499,21 150 dzieci	X

4.8. Rozwój oferty wychowania przedszkolnego i opieki nad dziećmi

Priorytetowe działania:

- Rozbudowa i modernizacja istniejącej sieci przedszkoli
- Rozwijanie systemu opieki nad dziećmi do lat 3.
- Wsparcie dla niepublicznych żłobków i klubów dziecięcych

W roku szkolnym 2018/19 w Szkole Podstawowej nr 12 im. Kornela Makuszyńskiego utworzono dodatkowy oddział przedszkolny dla dzieci nieprzyjętych do jednostek publicznych w procesie rekrutacyjnym w Siedlcach. Natomiast w roku szkolnym 2019/2020 utworzono dodatkowe oddziały przedszkolne w Szkole Podstawowej nr 2 im. Gabriela Narutowicza (jeden oddział) oraz w Miejskim Przedszkolu Nr 15 (oddział integracyjny).

W ostatnich latach nie słabnie zainteresowanie osób fizycznych i prawnych zakładaniem i prowadzeniem przedszkoli niepublicznych. Według stanu na dzień 30.09.2018 r. wpisanych do ewidencji szkół i placówek niepublicznych prowadzonej przez Miasto Siedlce było 26 podmiotów, w tym 25 przedszkoli i 1 punkt przedszkolny. Według stanu na dzień 30.09.2019 r. do ewidencji szkół i placówek niepublicznych prowadzonej przez Miasto Siedlce wpisanych było 28 podmiotów, w tym 27 przedszkoli i 1 punkt przedszkolny.

Miasto Siedlce dla przedszkoli niepublicznych przekazało dotacje w łącznej wysokości 20.719.998 zł w 2018 r. i 22.969.025 zł w 2019 r.

Według stanu na dzień 30 września 2019 r. do przedszkoli niepublicznych i niepublicznych oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych uczęszczało 2.028 dzieci, co stanowi ponad 50 % wszystkich dzieci uczęszczających do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych.

4.9. Wspieranie działalności organizacji pozarządowych

Priorytetowe działania:

- Organizowanie konkursów na granty dla organizacji pozarządowych realizujących zadania własne miasta
- Wsparcie budowy i modernizacji pomieszczeń dla lokalnych organizacji pozarządowych
- Tworzenie programów pomocowych dla organizacji pozarządowych rozpoczynających swoją działalność

Podsumowanie

W „Strategii Rozwoju Miasta Siedlce do 2025 roku” została określona wizja rozwoju miasta, która brzmi: „Siedlce ważnym ośrodkiem subregionalnym o stabilnej sytuacji

demograficznej, miastem silnej i innowacyjnej gospodarki, zapewniającym swoim mieszkańcom wysoką jakość życia”. Osiągnięciu wizji służą 4 cele strategiczne:

1. Trwały i stabilny rozwój nowoczesnej gospodarki;
2. Umocnienie roli Siedlec jako regionalnego ośrodka administracji, edukacji, kultury i sportu;
3. Rozwój infrastruktury technicznej i ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko;
4. Dobre warunki i jakość życia dla Siedlczan.

Niniejsza Strategia obowiązuje do 2025 r., zatem założono 10 lat na prace, których celem jest maksymalne zbliżenie się do stanu rozwoju miasta sformułowanego w wizji. Wszystkie działania przedstawione w Raporcie, inwestycyjne i nieinwestycyjne, zarówno zrealizowane jak i rozpoczęte lub zainicjowane przez Miasto, jego jednostki organizacyjne i inne instytucje, ukierunkowane są na osiągnięcie stanu określonego w wizji rozwoju, będącej projekcją przyszłości do jakiej dąży samorząd i społeczność lokalna. Strategia jest w trakcie wdrażania, zatem cele strategiczne nie zostały jeszcze w pełni osiągnięte. Jednak postęp widoczny w każdej sferze - gospodarczej, administracyjnej, infrastrukturalnej, środowiskowej i społecznej, pozwala na stwierdzenie, że podejmowane działania są ukierunkowane na osiągnięcie wytyczonych w Strategii celów i tym samym przyczyniają się do urzeczywistnienia wizji rozwoju miasta.

Prezydent Miasta
/-/ Andrzej Sitnik